

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

OTEVŘENÁ ŠKOLA

Základní škola, Uheršský Brod, Na Výsluní
2047

Obsah

1	Identifikační údaje.....	5
1.1	Název ŠVP	5
1.2	Předkladatel.....	5
1.3	Zřizovatel školy.....	5
1.4	Platnost dokumentu:.....	5
2	Charakteristika školy.....	4
2.1	Úplnost a velikost školy	4
2.2	Vybavení školy	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Charakteristika žáků.....	6
2.5	Spolupráce s rodiči žáků a s jinými subjekty	6
2.6	Zapojení školy do projektů	8
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	12
3.1	Zaměření školy	12
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	13
3.3	Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	15
3.4	Zabezpečení žáků talentovaných mimořádně nadaných	16
3.5	Začlenění průřezových témat	17
3.6	Školní družina	23
3.7	Školní klub	23
3.8	Vzdělávací období základního vzdělávání.....	24
3.9	Vzdělávací obsah základního vzdělávání.....	24
4	Učební plán	26
5	Tematické plány	31
5.1	Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	31
5.1.1	Český jazyk a literatura.....	32
5.1.2	Anglický jazyk	61
5.1.3	Anglický jazyk - konverzace.....	76
5.1.4	Německý jazyk, Ruský jazyk	86
5.2	Matematika a její aplikace	107
5.2.1	Matematika.....	108
5.3	Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	137
5.3.1	Informační a komunikační technologie.....	137
5.4	Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět	144
5.4.1	Člověk a jeho svět	145
5.5	Vzdělávací oblast: Člověk a společnost	160
5.5.1	Dějepis.....	161
5.5.2	Výchova k občanství	171
5.6	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda	185
5.6.1	Fyzika	187
5.6.2	Chemie	213
5.6.3	Přírodopis	225
5.6.4	Zeměpis	239
5.7	Vzdělávací oblast: Umění a kultura	249
5.7.1	Hudební výchova	251
5.7.2	Výtvarná výchova	261
5.8	Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví	273
5.8.1	Výchova ke zdraví.....	274

5.8.2	Tělesná výchova.....	281
5.9	Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....	300
5.9.1	Pracovní výchova	302
5.9.2	Práce s technickými materiály	308
5.9.3	Pěstitelství a chovatelství	311
5.9.4	Design a konstruování.....	314
5.9.5	Svět práce	316
5.10	Volitelné předměty	320
5.10.1	Ruský jazyk.....	320
5.10.2	Informatika.....	322
5.10.3	Technické kreslení	325
5.10.4	Sportovní hry.....	328
5.10.5	Práce s technickými materiály	330
5.10.6	Domácnost	331
5.10.7	Péče o dítě	335
5.10.8	Humanitární výchova	336
5.11	Nepovinné předměty.....	345
5.11.1	Anglický jazyk	345
5.11.2	Náboženství.....	346
5.11.3	Logopedická třída.....	381
5.11.4	Plavání.....	382
5.11.5	Informatika.....	384
6	Hodnocení žáků.....	398
6.1	Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování včetně sebehodnocení ..	398
6.2	Stupně hodnocení a vzdělávání	402
6.3	Zásady pro používání slovního hodnocení.....	410
6.4	Komisionální a opravné zkoušky	414
6.5	Způsob hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	416

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE UHERKÝ BROD, NA VÝSLUNÍ ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

1.2 Předkladatel

Název školy: Základní škola Na Výsluní, Uherský Brod

Adresa školy: Na Výsluní 2047, 688 01 Uherský Brod

IČO: 709 323 10
DIČ: 338-709 323 10
RED-IZO: 600 124 541

Ředitel školy: PaedDr. Dagmar Bistrá

Kontakty: telefon 572 634 525
fax 572 634 625
e-mail dagmar.bistra@zsvysluni.cz
web www.zsvysluni.cz

1.3 Zřizovatel školy

Název: Město Uherský Brod, právní forma: obec, Masarykovo nám. 100,
Uherský Brod, okres Uherské Hradiště

Adresa: Masarykovo nám. 100, 688 01 Uherský Brod

IČ: 00 291 463

1.4 Platnost dokumentu:

ŠVP bylo vydáno 1.září 2021.

ŠVP bylo schváleno Školskou radou dne 14.září 2021.

.....
PaedDr. Dagmar Bistrá
ředitelka školy

.....
razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola je příspěvkovou organizací města Uh. Brod, vykonává činnost **plně organizované základní školy**, její součásti jsou: **školní družina, školní klub, školní jídelna a dopravní hřiště**. Základní škola poskytuje výchovu a základní povinné vzdělávání podle schválených dobíhajících učebních plánů a nově podle školního vzdělávacího programu „Otevřená škola“, školní klub a školní družina poskytuje zájmové vzdělávání mimo vyučování pro žáky naší školy i ostatní žáky z města. Školní jídelna zajišťuje školní stravování nejen pro žáky a zaměstnance školy, ale i pro některé další školské subjekty.

Činnost školy se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

Škola má právní subjektivitu od 1. ledna 2002. Školní budova byla dostavěna v srpnu 1976. Zahájení provozu školy proběhlo ve školním roce 1976-1977. V letech 2008 a 2009 byla uskutečněna zásadní rekonstrukce budovy – zateplení a kompletní výměna oken. Průběžně jsou modernizovány především odborné učebny školy, zásadní byla rekonstrukce odborných učeben v roce 2009 z dotací EF.

Kapacita školy:	525
Kapacita školní družiny:	90
Možný počet oddělení školní družiny:	3
Kapacita školního klubu:	200
Možný počet oddělení školního klubu:	1
Počet odborných učeben:	15
Počet kmenových tříd:	20

2.2 Vybavení školy

Školní budova je umístěna v přírodním areálu školní zahrady, v těsné blízkosti jsou dětské, atletické, fotbalové a skateboardové hřiště, ale i pole a les. **Moderní budova** je pohodlně dostupná motorovými vozidly s možností parkování, přitom je však chráněná od rušné komunikace, je pavilónového typu, kmenové třídy i odborné pracovny jsou světlé a prostorné.

Škola využívá k výuce celkem **15 odborných pracoven** včetně dvou tělocvičen, disponuje **20 kmenovými třídami**, pro odpočinek mohou žáci využívat atrium školy. Školní družina a školní klub pracují celkem ve **4 klubovnách**. Žáci se stravují ve **dvojprostorných jídelnách**. Vybavení odborných učeben a celkové technické **vybavení školy je nadstandardní** /volně přístupný internet žákům, komunikace prostřednictvím intranetu, dataprojektory, interaktivní

tabule aj. /. Žáci mají denně zajištěn pitný a stravovací režim také prostřednictvím nápojových a svačinkových automatů, jsou zapojeni do programu „Školní mléko“.

Odborné pracovny:

- Pracovna informatiky VYT 1 /15 žákovských stanic/
- Pracovna informatiky VYT 2 /25 žákovských stanic/
- Multimedální učebna s knihovnou
- Učebna cizích jazyků JP1
- Učebna cizích jazyků JP2
- Pracovna společensko-vědních předmětů
- Pracovna výtvarné výchovy
- Pracovna fyziky a chemie
- Pracovna zeměpisu
- Pracovna biologie
- Cvičná kuchyně
- Dílna - odborná pracovna pro předmět práce s technickými materiály
- Velká tělocvična /pro míčové hry/ s posilovnou
- Malá tělocvičná – gymnastický sál
- Žákovská knihovna

Informační kiosek – nejde o odbornou pracovnu v pravém pojetí

Technické a provozní vybavení

- třídy postupně vybavujeme moderním školním nábytkem se stavitelnými lavicemi a židlemi, obměnu asi poloviny užívaného starého školního nábytku plánujeme každoročně dle finančních možností
- počítačové učebny s připojením na internet
- ve vestibulu školy volně přístupné žákovské PC s připojením na internet, dále metropolitní počítač pro rodiče a veřejnost s kódovaným přístupem do školní matriky v programu Bakalář
- pravidelně nakupujeme a modernizujeme pomůcky a materiály pro výuku
- pravidelně doplňujeme vybavení školní žákovské i učitelské knihovny
- dataprojektory a interaktivní tabule
- kopírka
- rozsáhlé didaktické pomůcky
- chybí bezbariérový přístup do jednotlivých podlaží školy
- kabinety učitelů vybaveny PC s připojením k internetu, do budoucna je potřeba zajistit obměnu kancelářského vybavení
- hygienické zázemí
- WC s umývárnou na každém podlaží vybavené toaletními papíry, ručníky a mýdlem
- umývárna před školní jídelnou vybavená ručníky a mýdlem
- ve všech třídách umyvadla s ručníky a mýdlem
- sprchy u tělocvičen

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pro činnost školy, především pak pro vzdělávání žáků, je podstatné, že na škole působí **kvalifikovaný pedagogický sbor** 30 učitelů/učitelek a **2 vychovatelky**. Máme mezi sebou stabilní kádr zkušených pedagogů spolu s řadou mladých začínajících učitelů absolventů. Všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali pedagogické vzdělání, převážná většina učitelů vyučuje obory svého studijního zaměření. Při výběru nových kolegů je zásadním kritériem odborná kvalifikovanost tzn. plnění zákona č. 563/ 2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Na škole působí:

- **výchovný poradce**
- **metodička školní prevence**
- **metodička environmentální výchovy**
- **metodik pro ICT**

Pedagogický sbor se dále člení do metodických sdružení /pro 1. stupeň, pro ŠD a ŠK/ a předmětových skupin. Učitelé se aktivně a pravidelně vzdělávají v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jednak dle individuálního zájmu a jednak na pravidelných vzdělávání celé „sborovny“. Někteří studují obory celoživotního vzdělávání.

2.4 Charakteristika žáků

Jsme školou, kterou navštěvují žáci našeho města, jsme spádovou pro obce Havřice, Hradčovice a Drslavice, Lhotka, naši školu dále navštěvují žáci z obcí Vlčnov, Strání, Korytná, Rudice, Šumice, Bánov, Těšov, Pozlovice, Újezdec, Dolní Němčí, Kunovice, Traplice, Bojkovice.

Většina dojízdějících žáků k nám přijíždí za nabídkou rozšířené výuky cizích jazyků, která je cíleně zaměřena na žáky nadané. Naše vzdělávací zařízení vyhledávají dále rodiče z důvodu možností, které nabízíme žákům se specifickými vzdělávacími potřebami v rámci individuálních vzdělávacích plánů.

2.5 Spolupráce s rodiči žáků a s jinými subjekty

- **Školská rada** / vyjadřuje se k návrhům a schvaluje ŠVP, výroční zprávu o činnosti školy, školní řád, podává podněty a návrhy ke zlepšení práce a činnosti školy
- **Sdružení rodičů a přátel školy**/ viz. níže
 - možnost přímé asistence rodičů ve třídách
 - možnost dohodnout si návštěvy ve výuce
- **Dny otevřených dveří** / obvykle 1x za rok
- **Školní akademie a slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku** / obvykle 1x za rok, nejatraktivnější školní akce pro žáky školy

- **Vernisáž výtvarných a školních prací žáků** / výstavy probíhají obvykle 1x za 2-3 roky
- **Třídní schůzky a konzultace** za přítomnosti žáka / 4x do roka, dále pravidelné konzultační odpoledne vždy první úterý v měsíci školního vyučování
- informace podávány prostřednictvím žákovských knížek, e-mailové korespondence rodičů s pedagogy, webových stránek školy
- **Spolupráce s mateřskými školami** – pořádáme pro děti z MŠ v průběhu roku několik akcí – ukázkovou hodiny, rej čarodějnic, olympijský den zdraví,
- **Spolupráce s Domem dětí a mládeže Uh. Brod** / zúčastňujeme se akcí pořádaných DDM, jako jsou např. žákovská sportovní liga, vyhlášení nejlepších sportovců, přírodotovědné soutěže, výchovně-vzdělávací akce, akce z programu prevence, vzdělávání pro pedagogy, aj.
- **Spolupráce se školní psycholožkou** / při řešení výchovných problémů, určování studijních předpokladů a profesní orientace, osobní problémy žáků a jejich rodičů
- **Spolupráce s Eko-poradnou Uh.Brod/** zúčastňujeme se akcí pořádaných pro školy
- **Spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Uh.Hradiště/** řešení výukových, výchovných a osobních problémů žáků školy
- **Spolupráce se speciálními pedagogickými centry** / řešení výukových, výchovných a osobních problémů žáků školy
- **Spolupráce s odborníky z obory klinické psychologie, pediatry** /většinou při zařazení dítěte do systému vzdělávání, školní zralost, osvobození z předmětu aj.
- **Spolupráce s poradenským zařízením HELP**
- **Zřizovatel** / spolupráce probíhá ve všech oblastech činnosti školy a její podstatou je organizace a financování školy
- **Odbor sociálních věcí** / spolupráce při zajišťování podmínek pro žáky ze sociálně slabých či znevýhodněných rodin
- **Nadační fondy**/ nejhlbší a nejaktivnější je již více než 15 let trvající spolupráce s humanitárním hnutím Stonožka na podporu vzdělávání dětí z válkou ohrožených zemí.

Sdružení rodičů a přátel dětí školy pravidelně spolupracuje s vedením školy. Obvykle v říjnu probíhá první formální schůzka daného školního roku na úrovni rodičů a učitelů při třídnických schůzkách, zde jsou zvoleni zástupci jednotlivých tříd z ročníku do hlavního výboru, v jehož čele stojí předseda, který je často současně předsedou školské rady. SRPDŠ finančně podporuje školní i mimoškolní aktivity žáků. Správu účtu přenechává v rukou vedení školy, které pravidelně informuje o hospodaření s finančními prostředky v písemně předkládaných vyúčtování. Další jednání s rodiči či členy hlavního výboru probíhá při oficiálních i neoficiálních jednáních především v době konzultačních odpolední, které jsou stanoveny vždy na první úterý v každém měsíci školního vyučování.

2.6 Zapojení školy do projektů

Projekty jsou v posledních letech samozřejmou součástí vzdělávacího procesu jednotlivých ročníků i celé naší školy. Škola se zapojuje jak do dlouhodobých projektů tak i krátkodobých. Do vzdělávacího procesu jsou zařazovány různé formy projektů, ročníkové i celoškolní. Nejčastější formou jsou projekty školní, na kterých vzájemně spolupracují pedagogové školy. Dále jsou také oblíbené formy projektového vzdělávání ve spolupráci s jinými organizacemi.

Třídní kolektivy vyjíždějí na řadu exkurzí, vzdělávacích zájezdů a škol v přírodě, kde rovněž pracují na projektech zaměřených na tvorbu kolektivu, týmu a respektování druhých. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Projektové vyučování motivuje žáky k práci, podporuje jejich zájem o dané téma a především vede ke spolupráci všech pedagogů a žáků.

1. V rámci koncepce výuky cizích jazyků od roku 2000 škola cíleně sleduje rozvoj cizích jazyků a jejich zavádění do výuky napříč předměty prvního stupně, dále zavedením nepovinného předmětu anglický jazyk v prvních dvou ročnících. Naším cílem je zvýšit kvalitu jazykového vzdělávání tak, aby žáci získali takovou jazykovou vybavenost, která jim umožní získat druhou jazykovou gramotnost, umožní jím bezproblémovou komunikaci v rámci EU jak v soukromém, tak i profesním prostředí.

Svůj cíl naplňujeme jednak zavedením a realizací rozšířené výuky cizích jazyků pro žáky na druhém stupni školy, nabídkou nepovinných hodin anglického jazyka pro nadané žáky 2. stupně, dle zájmu a finančních možností realizujeme zahraniční jazykově-poznávací kurzy, dále díky úspěšnému zapojování žáků do mezinárodních projektů. Pro žáky 1. stupně máme možnost zařazovat bilinguální vzdělávání při výuce některých předmětů. Pro mladší žáky do 5. třídy zajišťujeme rozvoj jazykových kompetencí hodinami výuky angličtiny již od 1. třídy, zavádíme doplňkový program CLIL pro žáky na 1. stupni („Contend and Language Integrated Learning“, tzn. obsahově a jazykově integrované vyučování).

Souhrn probíhajících činností v oblasti CJ:

- Výuka angličtiny zařazena od 1. třídy – doložitelné v ŠVP, třídní knihy
- Bilinguální výuka na 1. stupni – výstupy tematické plány práce, výpis z rejstříku školy, ukázkové hodiny pro rodiče a veřejnost
- Doplňkový program nové výukové metody CLIL ve vybraných třídách – zápis z metodických schůzek, ukázkové hodiny pro rodiče a veřejnost
- Rozšířená výuka cizích jazyků na 2. stupni – ŠVP, třídní knihy
- Zahraniční jazykově-poznávací zájezdy – dokumentace předmětové skupiny CJ, výroční zpráva školy, účetní doklady školy
- Aktivní a pravidelná účast na jazykových soutěžích – výroční zpráva školy
- Jsme obvykle organizátorem okresní olympiády v německém jazyce
- Mezinárodní projekty - jazyková portfolia žáků, nástěnky ve škole

2. V rámci koncepce environmentální výchovy probíhají aktivity, kterými naplňujeme náš ŠVP Otevřená škola a které se věnují environmentální výchově a jejímu zapracování do výuky. Realizujeme projekt „Recyklohraní“. Cílem tohoto programu je zpětný odběr drobných elektrozařízení a baterií, spojený s osvětovou činností v oblasti třídění a recyklace odpadů ve školských zařízeních v ČR. Sbíráme použité baterie ze svítilem, hraček, elektroniky, dálkových ovladačů, hodin, zvonků, mobilních telefonů apod. Dále sbíráme drobná elektro zařízení jako jsou rádia, MP3 přehrávače, discmany, kalkulačky, telefony, elektrické hračky, drobné počítačové vybavení a další.

Projektem "Sběrné nádoby do veřejných institucí, a zejména do školských zařízení" Ministerstvo životního prostředí navazuje na naše regionální programy v oblasti odpadového hospodářství. Účelem projektu je třídění odpadu, čímž projekt získává hlubší a praktičtější význam. Používáním tohoto propagačního materiálu jsou jeho uživatelé podporováni k třídění a tím ke snížení množství směsného komunálního odpadu.

Aktivity v třídění odpadu žákům přiblížujeme i programy „Tonda obal“ nebo návštěvou Kovosteelu ve Starém Městě. Další podporovávanou aktivitou je návštěva Eko Centra Veronika v Hoštětíně s nabídkou programů k environmentální výchově včetně výroby biopotravin.

Souhrn probíhajících činností v oblasti environmentální výchovy:

- Projekt „Recyklohraní“ – webové stránky školy
- Projekt "Sběrné nádoby do veřejných institucí, a zejména do školských zařízení" – budova školy
- Program Tonda obal
- Programy Eko Centra Veronika Hoštětín

3. Koncepce zavádění moderních metod práce do vyučování. Zavádění moderních technologií při výuce vidíme především úzce spjatou se schopností vyučujících využívat moderní metody, procesy a zařízení, tedy s celoživotním vzděláváním. Z toho plyne záměr vedení školy podporovat vzdělávání učitelů v oblasti ICT technologií, využívání interaktivních programů, e-learningu, moderních informačních zdrojů – internetu při výuce.

Efektivní využití informačních a komunikačních technologií a obsahové zapracovávání do hodin přináší vyšší motivaci žáků. Pořízením a aktivním využíváním interaktivních tabulí na naší škole tento cíl naplňujeme.

Souhrn probíhajících činností a jejich doložení v oblasti zavádění moderních metod vyučování:

- využívání interaktivních tabulí – běžná praxe v hodinách, ukázkové hodiny pro veřejnost
- využívání výukových programů – běžná praxe v hodinách
- příprava žáků na ICT soutěže – výsledkové listiny

4. Koncepce prevence sociálně-patologických jevů. Škola se zapojuje do nabídky grantových programů na podporu prevence patologických jevů vypisovaných MŠMT nebo krajem Zlín. Aktivně při řízení těchto projektů spolupráce v oblasti prevence sociálně patologických jevů

s výchovným poradcem školy, metodikem prevence, školní psycholožkou a externími pomáhajícími institucemi.

Souhrn probíhajících projektových činností v oblasti sociálně – patologických jevů a jejich doložení:

- ✓ Skupinové aktivity ve třídách (zážitkové programy s důrazem na spolupráci třídního kolektivu, nastavení pravidel chování a diagnostikou možných skrytých problémů) – měsíční rozpisy činností
- ✓ Individuální práce s žáky (reflexe vlastního chování, podpora sebevědomí, rozbory pozic a vztahů, krizová intervence) - měsíční rozpisy činností
- ✓ Spolupráce na úrovni pedagogického sboru (rozbory diagnóz, konzultace, odborná doporučení, semináře, pracovní setkání s vedením školy, semináře spolupracující sborovny)
- ✓ Spolupráce s rodiči (rozbory a konzultace, zprostředkování kontaktu s jiným odborníkem)
- ✓ Naplňování preventivního programu – celoroční plán činností

Podrobnější přehled tvorby a koordinaci vzdělávacích projektů úspěšně vyřízených žádostí o dotace či partnerství v projektech pravidelně ve výroční zprávě školy.

Další projekty:

Projekt Ovoce do škol

Projekt se vztahuje na žáky prvního až pátého ročníku základních školy. Předmětem projektu jsou dodávky čerstvého ovoce a zeleniny bez obsahu přidaných cukrů, tuků, soli a sladidel a dále balené ovocné a zeleninové šťávy, bez obsahu přidaných cukrů, tuků, soli, sladidel a konzervantů. Dodávané produkty dostávaly děti z cílové skupiny zdarma a byly dávány nad rámec pravidelného školního stravování, tzn. že dodávka ovoce a zeleniny v projektu „Ovoce do škol“ nahrazovala naplňování výživových norem stanovených vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování. Poskytováním podpory v rámci projektu „Ovoce do škol“ za účelem dodávání produktů z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních by mělo u mladých spotřebitelů vést ke zvýšení obliby těchto produktů, a tedy i k jejich vyšší budoucí spotřebě. Vedle požadovaných celospolečensky důležitých cílů zlepšení zdravotního stavu mladé populace, snížení obezity.

Projekt Školní mléko

Další zdravé svačinky za výhodné ceny poskytujeme našim žákům pro povzbuzení zájmu o mléko, jako reakci na výchovu ke zdravému životnímu stylu. Výrobky jsou dodávány v nejvyšší kvalitě a přímo od výrobců. Každý žák má možnost je odebírat přímo ve škole.

Projekt Multikulturní škola

Projekt je realizován Zlínským krajem ve spolupráci s Ligou lidských práv, o.s. Stali jsme se jeho součástí v rámci aplikace osvětově-vzdělávacího programu Multikulturní škola. Spočívá v pořádání seminářů a zážitkových programů pro žáky školy, pedagogy a vedoucí pracovníky. Jde o projekt zaměřený na prevenci racismu a xenofobie na škole. Vedlejším cílem projektu je zvýšit znalosti dětí i dospělých o jiných kulturách, pozitivně ovlivnit atmosféru školy.

Projekt Stonožka

Žáci, vychovatelky a učitelé Základní školy Na Výsluní spolupracují s humanitárním hnutím již od roku 1995 a svými výrobky či výtěžky sbírek podporují projekty pro rozvoj školství ve válkou postižených zemí, především v Afghánistánu, nemocných a jinak potřebných.

Finanční gramotnost

Finančnímu vzdělávání žáků se na naší škole věnujeme systematicky. Na prvním stupni jej vyučují paní učitelky formou integrace do výuky v předmětech matematika a člověk a jeho svět. Způsob, který jsme zvolili pro začlenění finanční gramotnosti do ŠVP na druhém stupni, je forma samostatného předmětu v rámci vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vyučuje se vždy jedno pololetí na druhém stupni. Pochopitelně se žáci okrajově v rámci mezipředmětových vazeb setkávají s problematikou finančního vzdělávaní i v dalších předmětech především v matematice, ve výchově k občanství či v zeměpisu. Témata finančního vzdělávání žáků jsou zařazena jako samostatná část vzdělávacího předmětu svět práce. Ten se vyučuje v posledních dvou ročnících základního vzdělávání a specializuje se na dvě části. První je osobnostní rozvoj žáků a jejich příprava na volbu povolání, vyučuje se vždy v prvním pololetí osmého a devátého ročníku, druhé pololetí je pak plně věnováno svým obsahem finanční gramotnosti. Předmětu je vyčleněna vždy hodina týdně. V konečném výsledku se každý absolvent naší školy věnuje finančnímu vzdělávání minimálně 40 hodin. Na konci druhého pololetí v devátém ročníku je pořádán projektový den, kdy žáci využijí při didaktické hře prakticky většinu znalostí získaných v předmětu FG v průběhu posledních dvou let, uplatní taktiku i strategii práce s plánováním finančního rozpočtu rodiny, investování do podílových listů, zřizování stavebního či penzijního spojení, nakupování nemovitostí a řešení nejrůznějších životních situací, které ovlivňují práci s finančními prostředky jako je kupříkladu ztráta zaměstnání apod.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Individuální přístup pedagogů umožňuje nízký počet žáků ve třídách. Kvalitní vyučující uplatňují takové formy vyučování, které rozvíjejí rozumové schopnosti, jako je diskuse, projektování, experimentování, řešení problémů nebo přijímání zodpovědnosti za výsledky práce. Také díky moderně vybaveným odborným učebnám **vytváříme optimální podmínky k vzdělávání našich žáků.**

Snahou školy je vytvářet příznivé klima s partnerskými interpersonálními vztahy mezi žáky i učiteli. Škola je řízena na demokratických principech s danou vnitřní hierarchií a určenými kompetencemi, právy a povinnostmi. Naším cílem je zajistit účinnou ochranu svých žáků před negativními společenskými jevy. Název našeho školního programu „Otevřená škola“ je stanoven na principu otevřenosti pro moderní trendy ve vzdělávání, dalších mimoškolních aktivit dětí, intervence rodičů a spolupracující odborné i laické veřejnosti.

Získání kvalitního základního vzdělání /naši žáci se pravidelně úspěšně účastní vědomostních, uměleckých a sportovních soutěží/ kombinujeme se snahou vychovávat všeestranné a vyrovnané osobnosti, které dovedou svůj volný čas prožívat smysluplně a ku prospěchu svému i ostatních. Za tímto účelem nabízí širokou škálu zájmových aktivit podporujících znalosti získané při výuce, rozvíjejících tvořivost, tělesnou kondici, vztah k umění, přírodě i k praktickým činnostem.

Od roku 2002 pracují někteří naši žáci ve třídách s rozšířenou výukou cizích jazyků, od 6. ročníku nabízíme již tradičně druhý cizí jazyk ve srovnatelné týdenní hodinové dotaci s prvním cizím jazykem. Každý rok otevříme 1 třídu, kterou můžeme naplňovat až do počtu 30 žáků a žáky pak pro výuku některých předmětů dělíme do skupin. Zde se děti učí jazyku anglickému a německému. Jsme schopni nabízet i výuku ruského jazyka. V návaznosti na výuku cizích jazyků škola každoročně připravuje a v případě zájmu i realizuje zájezd do Francie – Paříže a Velké Británie - Londýna, přičemž jsou žáci ubytovaní v britských rodinách. Pořádáme také tematické zájezdy žáků např. do Polska či Rakouska - zpravidla do Vídně a jejího okolí. Výuka jazyků je realizována moderními metodami, doplněnými projektovým vyučováním, nově plánujeme spolupráci s rodilým mluvčím. Žáci pracují s výukovými počítačovými programy. Od září 2007 jsme připraveni nabídnout již žákům 1. ročníku výuku prvního cizího jazyka a výuku některých předmětů v cizím jazyce.

Hlavní principy našeho ŠVP „Otevřená škola“ jsou:

- vytváření pohody ve školním prostředí
- učit zdravě – vytvořit porozumění potřebě vzdělávat se
- propojení výuky v jednotlivých předmětech
- vytváření informačního prostředí

- rozvoj jazykových dovedností žáků
- vzdělávání přizpůsobené individuálním potřebám žáků, integrování
- respektování osobnosti žáka, odlišnosti jedinců, partnerství
- podpora všeestranného rozvoje žáka
- zdravý životní styl
- výchova k celoživotnímu vzdělávání
- komunikativní a sociální dovednosti
- spolupráce s rodiči

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie ŠVP rozvíjejí klíčové kompetence. Odpovídají kompetencím stanoveným v RVP. Máme několik klíčových kompetencí: kompetenci k učení, k řešení problémů, kompetenci komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské, pracovní a digitální. Výchovné a vzdělávací strategie jsou vlastní postupy učitelů a pomáhají k osvojení těchto kompetencí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro osvojení jednotlivých kompetencí:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly vedoucí k samostatné práci
- vedeme k myšlení v širších souvislostech, k propojování získaných vědomostí
- vedeme žáka k sebehodnocení
- vedeme žáka k systematickému, cílevědomému a smysluplnému učení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- při práci s textem učíme odlišovat podstatné od nepodstatného
- vedeme děti k práci s chybou
- vedeme děti k práci s informacemi, pozorování, vyvozování a porovnávání výsledků
- vedeme žáky k pochopení cíle a smyslu učení
- vedeme žáky k radosti z poznávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme děti k řešení problémových situací a úkolů a jsme jim nápomocni
- vedeme děti k odpovědnosti za svá rozhodnutí
- učíme žáky hodnotit výsledky své práce
- podporujeme řešení problémů různými způsoby s využitím znalostí z různých
- zařazujeme netradiční formy výuky
- vedeme žáky jak k samostatnému řešení problému, tak k týmové spolupráci
- učíme porozumět danému problémovému úkolu před zahájením jeho řešení

Kompetence komunikativní

- vytváříme podmínky a otevřený prostor pro komunikaci
- vedeme děti k základním komunikačním pravidlům (naslouchání, respektování, asertivní jednání,...)
- klademe důraz na adekvátní verbální i neverbální vzájemnou komunikaci
- vedeme ke kultivovanému projevu
- využíváme informační a komunikační technologie pro komunikaci se světem

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme pozitivní stránky žákovy osobnosti

- usměrňujeme negativní projevy žákovy osobnosti
- umožňujeme žákům zažít úspěch a zvládnout i případný neúspěch
- učíme žáky přijímat různé role ve skupině
- klademe důraz na citový prožitek žáka a na empatii
- podporujeme rozvoj sebedůvěry
- vytváříme s žáky pravidla pro práci v týmu a vedeme je k jejich respektování
- vytváříme příjemnou školní atmosféru
- rozvíjíme u žáků ohleduplnost a úctu k životu

Kompetence občanské

- učíme žáky základním prvkům demokracie a pochopení jejího smyslu
- učíme respektovat práva a dodržovat povinnosti
- učíme vážit si historického dědictví a kulturních hodnot
- vedeme k ochraně zdraví a tvorbě zdravého životního prostředí
- učitelé i žáci respektují individuální odlišnosti, kulturní rozdíly a náboženská vyznání
- vytváříme prostor pro pochopení nutnosti mezinárodní spolupráce

Kompetence pracovní

- vytváříme potřebu spolupráce s druhými
- učíme žáky hodnotit svou práci i práci druhých
- vedeme žáky k základním aktivitám potřebným k uskutečnění profesního záměru
- vedeme k vytváření zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- učíme základním hygienickým návykům
- seznamuje žáky se situací na trhu práce
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji jejich schopností
- nabízíme žákům školní i mimoškolní aktivity
- vedeme žáky k dokončení započaté práce, učíme k systematičnosti a trpělivosti
- spoluvtváříme řád a pravidla činností

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušíl své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3 Zabezpečení výuky žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

PLPP sestavuje třídní obvykle učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. nejvhodnějších metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce po dohodě s vedením školy stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel na 1. stupni a výchovný poradce na 2. stupni seznámí zákonné zástupce s PLPP a zajistí odeslání PLPP do ŠPZ a doporučí zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

"IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným." Výchovný poradce resp. třídní učitel projedná se zákonnými zástupci IVP a zajistí jejich písemný informovaný souhlas. "V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

Škola zodpovídá za IVP, pověřenými osobami jsou třídní učitel a výchovný poradce, vždy ve spolupráci s ostatními vyučujícími, průběžná kontrola (1x za rok).

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Ke spolupráci škola využívá: Školské poradenské zařízení - PPP, SPC, OSPOD apod.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy, metodikem prevence a školním

psychologem, který na naší škole pracuje obvykle jeden den v týdnu. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen vedením školského poradenského zařízení.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- **v oblasti organizace výuky:**

dělení a spojování hodin, případně prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin, střídání forem a činností během výuky, u mladších žáků využívání skupinové výuky, postupný přechod k systému kooperativní výuky, v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

- **v oblasti metod výuky:**

respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontroly a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

- **v oblasti hodnocení:**

slovní hodnocení, sebehodnocení, stanovení kritérií

3.4 Zabezpečení žáků talentovaných mimořádně nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory:

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomocí výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organzuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Výchovný poradce seznámí zákonné zástupce s PLPP a zajistí odeslání PLPP do ŠPZ a doporučí zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu:

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského

poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.“

Pravidla pro zapojení dalších subjektů:

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků může škola využít spolupráci s PPP, Menzou ČR, Pedagogickými fakultami. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP.

Zodpovědné osoby a jejich role:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, dále školními speciálními pedagogy, metodikem prevence a školním psychologem, který na naší škole pracuje obvykle jeden den v týdnu. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen vedením školského poradenského zařízení.

Specifikace provádění a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- obohacování vzdělávacího obsahu
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová téma reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání.

tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávací obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností. Nevytváříme tedy pro průřezová téma samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do vyučovacích předmětů.

V charakteristice vyučovacího předmětu i v následných tabulkách jsou uvedena zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat. Pro lepší orientaci uvádíme přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů a zkratky vyučovacích předmětů, ve kterých jsou tato téma realizována.

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ	Rozvoj schopností poznávání	Ma, Pv	Ma, Pv	Ma, Pv	Ma, JČ, Hv	Ma, JČ, Hv, Inf
	Sebepoznání a sebepojetí	ČaS, Hv, Vv, Tv	ČaS, Hv, Vv, Tv	ČaS, Hv, Vv, Tv	ČaS, Hv, Vv, Tv	ČaS, Hv, Vv, Tv
	Seberegulace a sebeorganizace	Ma	Ma	Ma	Ma, Čas, Hv, Tv	Ma, Čas, Hv, Tv, Inf
	Psychohygiena	Jč, ČaS, Tv	Jč, ČaS, Tv	Jč, ČaS, Tv	ČaS, Hv, Tv	ČaS, Hv, Tv, Inf
	Kreativita	Ma, Hv, Vv, Pv	Jč, Ma, Hv, Vv, Pv	Jč, Ma, Hv, Vv, Pv	Ma, Hv, Vv, Tv, Pv	Ma, Hv, Vv, Tv, Pv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ	Poznávání lidí	ČaS, Vv	ČaS, Vv	ČaS, Hv, Vv	ČaS, Hv, Vv	ČaS, Hv, Vv
	Mezilidské vztahy	Jč	Jč, ČaS	Jč, Aj, ČaS	Jč, Aj, ČaS, Hv	Jč, Aj, ČaS, Hv
	Komunikace	Jč, Hv	Jč, Hv	Jč, Aj, Hv	Jč, Aj, Hv	Jč, Aj, Hv
	Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
MORÁLNÍ ROZVOJ	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS
	Hodnoty, postoje, praktická etika				ČaS	ČaS

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola		ČaS	ČaS	ČaS	ČaS
Občan, občanská společnost a stát				Ma, ČaS	Ma, ČaS
Formy participace občanů v politickém životě				ČaS	ČaS
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (GE)

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Hv, PV	Hv, PV	Hv, PV	Hv, PV	ČaS, Hv, PV
Objevujeme Evropu a svět		ČaS	ČaS	ČaS	ČaS, Inf
Jsme Evropané				ČaS	ČaS

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS	ČaS
Lidské vztahy	ČaS, Hv	ČaS, Hv	ČaS, Aj, Hv	ČaS, Aj, Hv	ČaS, Aj, Hv, l Inf
Etnický původ	ČaS, Pv	ČaS, PV	ČaS, PV	ČaS, Vv, PV	ČaS, Vv, PV, Inf
Multikultura	Vv	Vv	Aj, Vv	Aj, Vv	Aj, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity				ČaS	ČaS

5. ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy				ČaS, Hv	ČaS, Hv
Základní podmínky života	Pv	ČaS, Pv	ČaS, Pv	ČaS, Pv	ČaS, Hv, Pv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí		ČaS	ČaS	Ma, ČaS	Ma, ČaS
Vztah člověka k prostředí	ČaS	ČaS	ČaS	Ma, ČaS, Hv, Tv	Ma, ČaS, Hv, Tv

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
RE CE PTI VN Í ČI NN OS TI	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Jč	Jč
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Jč	Jč
	Stavba mediálních sdělení					
	Vnímání autora mediálních sdělení					
	Fungování a vliv medií ve společnosti				Jč	Jč
PR OD UK TIV NÍ ČI NN OS TI	tvorba mediálního sdělení	Vv	Vv	Vv	Jč, Vv	Jč, Vv
	Práce v realizačním týmu				Jč	Jč

3.6 Školní družina

Činnost školní družiny se řídí zvláštní vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a je pro ni zpracován samostatný dokument, který navazuje na vzdělávací program školy jako příloha ŠVP ZŠ.

Školní družina tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Hlavním posláním školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Plní funkci relaxační, kompenzační a výchovně-vzdělávací. Umožňuje dětem různorodé využití v nestresujícím funkčním prostředí, které splňuje podmínky podnětnosti, navozuje kreativitu a odpovídající seberealizaci.

Vzdělávací program školní družiny vychází z obecných vzdělávacích cílů stanovených školským zákonem. Obsahuje charakteristiku školní družiny, časový plán, náplň činností, formy zájmového vzdělávání, materiální podmínky, personální podmínky, evaluační plán, podmínky přijímání dětí do školní družiny, podmínky pro zájmové vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Stanovuje podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví v ŠPV školní družiny.

3.7 Školní klub

Škola nabízí dětem účast na činnosti školního klubu. Tato činnost vychází ze zájmů dětí, využití a rozvíjení schopností jednotlivců a dává příležitost vyniknout a prezentovat se nejen ve škole.

Školní klub se především orientuje na tyto činnosti:

- projekty veřejných vystoupení (akademie atd.)
- besedy o filmech, divadelních představeních, koncertech
- rozbory populární hudby, muzikály, lítost a hodnocení textů
- rozvíjení zdatnosti, nepřečenování svých sil
- rozhovory, besedy a diskuze o zdravém životním stylu
- rozhovory vedoucí k pozitivnímu vztahu k práci, odpovědnému postoji k učení
- besedy o programech v televizi
- povídání o módě, bytovém zařízení
- praktické ukázky přípravy pokrmů

3.8 Vzdělávací období základního vzdělávání

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

1. období – 1. - 3. ročník

2. období – 4. - 5. ročník

3. období - 6. - 9. ročník

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5. ročníku a na konci 9. ročníku závazné. Na konci 3. ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabídne všem žákům k osvojení.

3.9 Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Zkratka
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Čj
	Anglický jazyk	Aj
	Německý jazyk	Nj
Matematika a její aplikace	Matematika	Ma
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Inf
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Čas
Člověk a společnost	Dějepis	Dě
	Výchova k občanství	Ov
Člověk a příroda	Fyzika	Fy
	Chemie	Che
	Přírodopis	Př
	Zeměpis	Ze
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv
	Výtvarná výchova	Vv
Člověk a zdraví	Tělesná výchova,	Tv

	Výchova ke zdraví	Vz
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pv
	Práce s technickými materiály	Pt
	Pěstitelství a chovatelství	Pch
	Design a konstruování	Dk
	Svět práce	Sp
Volitelné předměty	Ruský jazyk	VRj
	Informatika	VInf
	Technické kreslení	VTk
	Sportovní hry	VSh
	Práce s technickým materiélem	Vpt
	Domácnost	VDo
	Péče o dítě	VPd

4 Učební plán

Učební plán I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučované předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	9	8	8	8	8	41	50
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	4	5	4	24	24
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	0	0	0	1	1	1	2	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1	2	3	3	3	0	12	12
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	5	12
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1	0	7	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	2	2	3	3	13	13
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	0	5	5
	Celkem	20	22	25	25	26	16	118	118

Učební plán II. stupeň – skupina s jazykovou profilací

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	16	44
	Anglický jazyk	4	4	4	4	4	16	
	Další cizí jazyk	3	3	3	3	6	12	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	1	16	16
Inf. a kom.technologie	Inf. a kom. technologie	1	1	1	1	3	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	1	8	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1	2	6	23
	Chemie	0	0	2	2		4	
	Přírodopis	2	2	1	2		7	
	Zeměpis	2	1	1	2		6	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	3 až 4	10
	Výtvarná výchova	2	2	2			6 až 7	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	0	2	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2		8	
Člověk a svět práce	Práce s tech. materiály	0	1	0	0	0	1	3
	Pěstiteľství a chovatelství	0		0	0		2	
	Svět práce	0	0	1	1			
Celková povinná časová dotace		30	30	31	31	18	122	122

Učební plán II. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	Celkem	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	4	4	3	18	36
	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12	
	Další cizí jazyk	0	0	3	3	0	6	
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	4	4	2	17	17
Inf. a kom.technologie	Inf. a kom. technologie	1	1	1	1	3	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	1	8	12
	Výchova k občanství	1	1	1	1		4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	1	2	6	23
	Chemie	0	0	2	2		4	
	Přírodopis	2	2	1	2		7	
	Zeměpis	2	1	1	2		6	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	0	3 až 4	10
	Výtvarná výchova	2	2	2			6 až 7	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	0	1	1	0	2	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2		8	
Člověk a svět práce	Práce s tech. materiály	0	1	0	0	0	1	3
	Pěstitelství a chovatelství	0		0	0		2	
	Svět práce	0	0	1	1			
Volitelné předměty		2	3	1	1	7	7	7
Celková povinná časová dotace		30	30	31	31	18	122	122

2. stupeň - 6. až 9. ročník:

UČEBNÍ PLÁN II. STUPEŇ – SKUPINA S JAZYKOVOU PROFILACÍ:

Škola nabízí žákům na 2. stupni vzdělávací předmět další cizí jazyk (německý, ruský) jako obsah oboru Další cizí jazyk v rozsahu 12 vyučovacích hodin již od 6. ročníku a rozšiřující výuku vzdělávacího předmětu Anglický jazyk v rozsahu 4 vyučovacích hodin. Jazyková profilace má celkový rozsah 10 hodin.

UČEBNÍ PLÁN II. STUPEŇ - SKUPINA BEZ JAZYKOVÉ PROFILACE:

Výše uvedených 10 hodin je rozděleno následovně:

6. ročník

1 hod Český jazyk a literatura
1 hod Matematika
2 hod Volitelné předměty

7. ročník

2 hod Volitelné předměty
1 hod Český jazyk a literatura
1 hod Informatika

8. ročník

1 hod Volitelný předmět

9. ročník

1 hod Volitelný předmět

Volitelné předměty:

Technické kreslení
Sportovní hry
Informatika
Práce s technickými materiály
Humanitární výchova

Ruský jazyk

Domácnost (Příprava pokrmů, Ruční práce)
Pěstitelství a chovatelství
Péče o dítě

Nepovinné předměty:

Anglický jazyk

Náboženství

Pozn.: Umění a kultura 9. ročník: Žák si zvolí jednu ze tří možností:

Hudební výchova	0	1
Výtvarná výchova	1	0

5 Tematické plány

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vyučovacích předmětech – Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk a volitelných předmětech - Konverzace v anglickém jazyce, Konverzace v německém jazyce a Konverzace v ruském jazyce. Všechny tyto vyučovací předměty mají společné hlavní cíle - vybavit žáky dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojímáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů. Je bezprostředně spojen s myšlením, je jedním z prostředků myšlení. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty (jsou zároveň vzdělávacími obory):

Český jazyk a literatura

Anglický jazyk

Německý jazyk

Ruský jazyk (jako volitelný předmět)

Zařazená průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Z tematického okruhu Osobnostní rozvoj část Rozvoj schopnosti poznávání (dovednosti pro učení a studium), z tematického okruhu Sociální rozvoj části Komunikace a Kooperace a kompetice, z tematického okruhu Morální rozvoj část Hodnoty, postoje, praktická etika (schopnosti vyjádřit vlastní postoj).

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, lidová slovesnost a zvyky a tradice národů Evropy).

Multikulturní výchova

Tematický okruh Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem).

Mediální výchova

Tematické okruhy Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení.

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu **Český jazyk a literatura** je zaměřeno na:

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Cíle výuky českého jazyka jsou naplněny:

- komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou
- literární výchovou

Komunikačním a slohovým dovednostem je vyučováno tak, aby byl podporován a podněcován duševní rozvoj žáků a zároveň byla rozvíjena jejich individualita. V předmětu český jazyk se komunikační a slohové dovednosti realizují při čtení, naslouchání, mluveném a písemném projevu žáků.

Jazykové dovednosti žáků se ve vyučování českého jazyka realizují v těchto složkách: zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba a pravopis.

Literární výchově se věnuje pozornost při čtení uměleckých textů, při čtení článků přírodovědného, zeměpisného i dějepisného obsahu, a to jak z čítanek, tak i z jiných učebnic nebo vhodných vybraných knih. Při literární výchově se soustavně rozvíjí ústní a písemné vyjadřování žáků, vytváří se a upevňují návyky žáků vyjadřovat myšlenky logicky, souvisle a mluvnickým správně.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Během hodiny učitel a žáci využívají všech dostupných vyučovacích pomůcek, včetně výukových programů v učebnách informatiky. Metody a formy práce jsou voleny podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů. Důraz je kláden na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky. Žáci pracují samostatně, jsou vedeni také ke skupinové či kolektivní práci. V průběhu vzdělávacího procesu se účastní nejrůznějších projektů, olympiad, recitačních soutěží apod. Také jsou vedeni k návštěvám místních knihoven a kulturních představení.

Obsah vzdělávacího oboru český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: **Jazyková výchova, Komunikační a slohová výchova, Literární výchova** – viz tabulky.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

Třídy 1. stupně:

1. ročník - 9 hodin týdně
2. ročník - 10 hodin týdně
3. ročník - 8 hodin týdně
4. ročník - 8 hodin týdně
5. ročník - 8 hodin týdně

Třídy 2. stupně:

6. ročník – 5 hodin týdně
7. ročník – 5 hodin týdně
8. ročník – 4 hodiny týdně
9. ročník – 4 hodiny týdně

Třídy s jazykovou profilací:

6. ročník – 4 hodiny týdně
7. ročník – 4 hodiny týdně
8. ročník – 4 hodiny týdně
9. ročník – 4 hodiny týdně

Vzdělávací obsah v jazykové a nejazykové třídě se nijak neliší. Časové navýšení v 6. a 7. ročníku bude věnováno procvičování právě probíraného učiva.

Průřezová téma

V tomto předmětu jsou realizována téma:

- **Osobnostní a sociální výchova** (Komunikace)
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (Evropa a svět nás zajímá)
- **Multikulturní výchova** (Multikulturalita)
- **Mediální výchova** (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálních sdělení)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému učení a ukládání informací
- rozvíjíme u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vedeme žáky k používání osвоjených jazykových a komunikačních dovedností i v jiných oblastech
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- při práci s textem učíme žáky odlišovat podstatné od nepodstatného

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení.
- nabádáme žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízíme žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřujeme slovní zásobu žáků
- vedeme žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu – mluvenému i psanému.

Kompetence sociální a personální

- vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat v malých skupinách i v rámci celé třídy
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlujeme jím jeho význam

- podporujeme v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby
- učíme žáky hodnotit práci svou i práci ostatních

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vedeme žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.
- učíme žáky využívat jazykové poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů

1. stupeň

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohatovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

2. stupeň

Na 2. stupni je našim hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání jednotlivých písmen a hlásek • skládání všech druhů slabik • hlasité čtení jednoduchých vět • zážitkové čtení a naslouchání 	1.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- Žák:	<ul style="list-style-type: none"> • plynulé čtení jednoduchých vět • porozumění přečtené větě • dbát na správnou intonaci 	2.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> – komunikace mezilidské vztahy
	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonalování plynulého čtení s porozuměním • užívání správného slovního přízvuku • uplatnění přirozené intonace • orientace v textu 	3.	
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none"> • praktické naslouchání • věcné naslouchání • komunikační situace: omluva, žádost, vzkaz, zpráva • dialog, mluvčí a posluchač 	1. - 3.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> – komunikace mezilidské vztahy
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	<ul style="list-style-type: none"> • výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů • zdvořilostní obraty • střídání rolí mluvčího a posluchače 	1. - 3.	1. OSV – sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	<ul style="list-style-type: none"> • správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace • uvědomování si základů techniky mluveného projevu 	3.	
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení znělého hlasu • nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání 	1. - 3.	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • vhodné mimojazykové prostředky (mimika, gesta) • dodržování zákl. komunikačních pravidel • vyjadřování závislé na komunikační situaci 	2. - 3.	1. OSV – sociální rozvoj – komunikace
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	<ul style="list-style-type: none"> • souvislé jazykové projevy • využívání jednoduché osnovy 	3.	1. OSV – sociální rozvoj - kreativita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování hygienických návyků správného psaní (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiélem) 	1. - 3.	1. OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena
- píše správné tvary písmen a číslic	<ul style="list-style-type: none"> • automatizace psacího pohybu 	1. - 2.	
- správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<ul style="list-style-type: none"> • odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu 	2. - 3.	
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • plynulý a úhledný písemný projev 	2. - 3.	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none"> • vyprávění podle pohádkové osnovy • zážitkové čtení a naslouchání 	2. - 3.	1. OSV – sociální rozvoj - komunikace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<ul style="list-style-type: none"> • hláskosloví, stavba slov, nauka o slově • (výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin) • délka samohlásek 	1. - 2.	
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	<ul style="list-style-type: none"> • význam slov (nadřazená, podřazená, souřadná, opačného významu) 	2. - 3.	
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	<ul style="list-style-type: none"> • třídění slov podle významu (jednoznačná a mnohoznačná) 	2. - 3.	
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	<ul style="list-style-type: none"> • poznávání a určování podstatného jména a slovesa 	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 1. období
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník Průřezová téma
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen a sloves	<ul style="list-style-type: none"> • souvislejší mluvený projev • význam slov 	3.
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu dovede spojovat jednoduché věty v souvětí a vhodně užívá spojky v souvětí 	3.
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišování vět podle obsahu 	2. - 3.
- odůvodňuje a píše správně: i, í/y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	<ul style="list-style-type: none"> • gramatika měkkých a tvrdých souhlásek • vyjmenovaná slova a jejich pravopis 	2. - 3.
- slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; slova s ú/ů;	<ul style="list-style-type: none"> • psaní dě, tě, ně, u, ú, ů, bě, pě, vě, mě • spodoba na konci slov • spodoba znělých a neznělých souhlásek uvnitř slova 	2.
- velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> • psaní velkých písmen na začátku věty a u vybraných vlastních jmen 	3.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřeného věku	<ul style="list-style-type: none"> • přednes básně, reprodukce textu • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání 	1. - 3.
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	<ul style="list-style-type: none"> • líčení atmosféry textu • zážitkové čtení a naslouchání 	3.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- rozlišuje vyjadřování v próze a poezii, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení poezie a prózy • základní literární pojmy (říkanka, básně, pohádka) • pojem spisovatel, čtenář, kniha, rým 	2. - 3.	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> • volná reprodukce textu • dramatizace 	2. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj - kreativita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova	•		
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> • tiché čtení s porozuměním • uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů 	4. - 5.	
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání klíčových slov a pojmu v textu, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku • reprodukce jednoduchých textů 	4. - 5.	6. MV receptivní činnost – vnímaní mediálních sdělení - stavba mediálních sdělení
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v textu 	4. - 5.	6. MV receptivní činnost – kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> • vystižení jádra sdělení • orientace v naučných textech přiměřených věku • zaznamenání slyšeného a tvoření otázek 	4. - 5.	1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	• pravidla dialogu	4. - 5.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> – mezilidské vztahy
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• porovnávání názorů, tolerance • jiných názorů • řešení konfliktních situací	4. - 5.	6. MV – interpretace vztahů mediálních sdělení a reality
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, a tempo podle svého komunikačního záměru	• členění vět, frázování, síla a barva hlasu • základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) • základní komunikační pravidla • (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	4. - 5.	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• spisovná, hovorová a nespisovná mluva	4.	
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu	5.	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• orientace ve stavbě textu • členění na odstavce • žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy	4. - 5.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> – komunikace
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev	• pravidla sestavování osnovy • členění příběhu • vypravování	4. – 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
s dodržením časové posloupnosti			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	•		
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	• význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, slova opačného, stejného významu a homonyma	4. – 5.	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovky	• stavba slova	4. – 5.	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• slovní druhy a jejich třídění • tvary slov • mluvnické kategorie sloves a podstatných jmen	4. – 5.	
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• práce s větou • podmět a přísudek • shoda přísluhu s holým podmětem	4. – 5.	
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	• výstavba věty, základní větné členy • věta jednoduchá, souvětí • smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí • rozmanité spojovací výrazy	4. – 5.	
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova a slova příbuzná • pravopis koncovek podstatných jmen, sloves, přídavných jmen tvrdých a měkkých	4. – 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	• stavba věty a souvětí	5.	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	•		
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení a naslouchání • nalézání příčin věcí a porozumění jim • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného • dramatizace, vlastní výtvarný doprovod • mimočítanková četba 	4. – 5.	
- tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> • zážitkové čtení a naslouchání • tvorivé činnosti s literárním textem • dramatizace textu, ilustrace k přečtenému • vlastní tvorba na libovolné téma <ul style="list-style-type: none"> • druhy a žánry dětské literatury 	4. – 5.	6. MV - tvorba mediálního sdělení - práce v realizačním týmu
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<ul style="list-style-type: none"> • literární pojmy – poezie, próza, verš, rým, pohádka, bajka, povídka, pověst • spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení, herec, divák 	4. – 5.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy (lyrika, epika, drama) • Literatura věcná a umělecká (rozdíly) 	
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	<ul style="list-style-type: none"> • Bajka (znaky, bajka veršovaná, prozaická, představitelé) • Pohádka (znaky, klasická, moderní, představitelé) • Pověst (znaky, česká, světová, regionální, představitelé) • Povídky (dobrodružné, humoristické, ze současnosti, představitelé) • Sci-fi příběhy (znaky, představitelé) • Balady a romance (lidová a umělá balada, lyricko-epický žánr, představitelé) • Lyrika (druhy a jazyk básně, představitelé) • Drama a divadlo (komedie, tragédie, monolog, dialog, představitelé) • Žánry věcné literatury (kronika, cestopis, encyklopédie, představitelé) 	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> • knihovna školní a městská, výpůjční řád • knižní ilustrace, knihy a jejich vydavatelství, dětské časopisy 	
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	<ul style="list-style-type: none"> • beseda o knize, referát o knize 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> • vedení čtenářského deníku (doporučená četba) 	
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	<ul style="list-style-type: none"> • divadla v regionu, návštěvy kulturních akcí 	
- JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvrstvení národního jazyka (spisovná čeština, obecná čeština a nářečí) 	4. MKV - Multikulturalita
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové příručky 	
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • Hláskosloví (dělení, čtení zdvojených souhlásek) • Zvuková stránka jazyka (přízvuk, melodie, tempo, pauza, důraz) 	
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího 	
- ovládá pravidla tvoření slov	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova • předpona, kořen, přípona, slovotvorný základ, slovo základové a odvozené, střídání a změna hlásek při odvozování) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<p>Pravopis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní ú, ů • Skupina bje, bě, vje, vě, pě • Skupina mě, mně (u zájmen, u příslovci, ve 2. s 3. stupni přídavných jmen, u sloves a podstatných jmen) • Předložka s, z • Předpona s, z, vz • Psaní zdvojených souhlásek • Vyjmenovaná slova • Psaní i, y v koncovkách podstatných jmen • Psaní i, y v koncovkách přídavných jmen • Shoda podmětu s přísluškem 	
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy slov (ohebné, neohebné, určování) • Podstatná jména (mluvnické kategorie, druhy – abstraktní, konkrétní, pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní jména obecná a místní, pravopis, odchylky od pravidelného skloňování) • Přídavná jména (druhy, pravopis, stupňování, jmenné tvary, změny hlásek při odvozování) • Zájmena (druhy, pravopis, skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen) • Číslovky (druhy, pravopis, skloňování) • Slovesa (mluvnické kategorie – osoba, číslo, způsob, čas, tvar určitý, neurčitý, jednoduchý a složený, 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	podmiňovací způsob přítomný a minulý <ul style="list-style-type: none"> • Neohebné slovní druhy (základní charakteristika a rozpoznávání) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Větné členy holé, rozvité a několikanásobné • Základní větné členy (podmět, přísudek, shoda podmětu s přísudkem) • Rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, příslovečné určení) • Věta jednoduchá (část podmětová a přísudková) • Souvětí (určování počtu vět, jednoduché grafické znázornění souvětí, spojovací výrazy, interpunkce) 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišení různých komunikačních prostředků 	
<ul style="list-style-type: none"> - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace verbální a neverbální 	
<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> • Zpráva a oznámení 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- dokáže výstižně vyjádřit vlastní postoje a pocity	<ul style="list-style-type: none"> • Popis a jeho funkce • Popis místa a pracovního postupu 	
- využívá základů studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> • Výpisky a výtah 	
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, osvojuje si základní normy mluveného i písemného vyjadřování	<ul style="list-style-type: none"> • Dopis osobní a úřední • Jednoduché tiskopisy (poštovní poukázka, podací lístek) • Telefonní a elektronická komunikace 	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> - komunikace
- snaží se o gramaticky a věcně správný písemný i ústní projev, tvořivě pracuje s textem, pokouší se o vlastní tvořivé psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování (časová posloupnost, osnova heslovitá, osnova pomocí vět) 	
- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá řeč a její užití v jednotlivých slohových útvarech 	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu. 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy (lyrika, epika, drama) • Literatura věcná a umělecká (rozdíly) 	
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	<ul style="list-style-type: none"> • Epika (znaky a její žánry) • Bajka (znaky, bajka veršovaná, prozaická, představitelé) • Pověst (znaky, představitelé) • Mýty, báje, legendy (znaky, přestavitelé) • Povídky (dobrodružné, humoristické, ze současnosti, představitelé) • Příběhy o přírodě (znaky, představitelé) • Sci-fi příběhy (znaky, představitelé) • Lyrika (druhy a jazyk básně, představitelé) • Čeští malíři v dílech českých spisovatelů • Žánry věcné literatury (kronika, cestopis, encyklopedie, představitelé) 	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> • Knihovna školní a městská, výpůjční řád 	
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> • Vedení čtenářského deníku (doporučená četba) • Knižní ilustrace, knihy a jejich vydavatelství, dětské časopisy 	
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	<ul style="list-style-type: none"> • Beseda o knize, referát o knize 	6. MV – vnímání autora mediálních sdělení
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	<ul style="list-style-type: none"> • Filmová a televizní tvorba pro mládež, • scénář • Divadla v regionu, návštěvy kulturních akcí 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové příručky 	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis (viz 6. ročník) • Pravopis velkých písmen 	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy slov (ohebné, neohebné, určování) • Podstatná jména (viz 6. ročník + duálové tvary) • Přídavná jména (viz 6. ročník) • Zájmena (viz 6. ročník + zájmeno jenž) • Číslovky (viz 6. ročník) • Slovesa (viz 6. ročník + rod činný a trpný) • Příslovce (spřežky, stupňování) • Předložky, spojky, částice, citoslovce 	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka o významu slov (význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, přenášení významu, sousloví, rčení, synonyma, antonyma, homonyma, slova citově zabarvená, odborné názvy) • Nauka o tvoření slov (slovní zásoba, způsoby obohacování slovní zásoby, tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním) 	
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího (viz 6. ročník + otázky doplňovací a zjišťovací) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Věta jednočlenná, dvojčlenná, větné ekvivalenty • Větné členy holé, rozvité a několikanásobné (viz 6. ročník) • Základní větné členy • Podmět (viz 6. ročník + vyjádření podmětu různými slovními druhy) • Přísudek (viz 6. ročník + přísudek slovesný a jmenný) • Rozvíjející větné členy • Předmět (viz 6. ročník) • Přívlastek (viz 6. ročník + volný, těsný, postupně rozvíjející, několikanásobný) • Příslovečné určení (viz 6. ročník + míry, podmínky, příčiny, účelu, přípustky) • Doplněk • Grafické znázornění větných členů ve větě jednoduché • Souvětí (určování počtu vět, grafické znázornění souvětí, spojovací výrazy, interpunkce) • Vedlejší věta (podmětná, přísudková, předmětná, přívlastková, příslovečná, doplňková) • Nahrazování vedlejší věty větným členem a naopak 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<ul style="list-style-type: none"> • Členění textu, interpunkce 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- využívá základů studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese vlastní práci	<ul style="list-style-type: none"> • Výtah a výpisky. 	
- dokáže výstižně vyjádřit vlastní postoje, pocity a charakteristické rysy popisované osoby, díla	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika (přímá, nepřímá, vnitřní, vnější, užití přirovnání, přísloví, pořekadlo a rčení) • Popis a jeho funkce • Popis předmětu, výrobku a uměleckého díla • Popis místa a pracovního postupu 	
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • Životopis • Žádost a pozvánka • Zpráva a oznámení 	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> - komunikace
- rozlišuje slohové rozvrstvení slov zásoby, dokáže popsát své city, pocity, dojmy, nálady, užívá rozmanité jazykové prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • Líčení 	
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	<ul style="list-style-type: none"> • Formulace otázek na dané téma a aktivní vstup do rozhovoru 	6. ME - vnímání autora mediálních sdělení
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, osvojuje si základní normy mluveného i písemného vyjadřování	<ul style="list-style-type: none"> • Dopis osobní a úřední • Telefonní a elektronická komunikace 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- snaží se o gramaticky a věcně správný písemný i ústní projev, tvořivě pracuje s textem, pokouší se o vlastní tvořivé psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování (časová posloupnost, osnova heslovitá, osnova pomocí vět) 	
- dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč	<ul style="list-style-type: none"> • Přímá řeč a její užití v jednotlivých slohových útvarech 	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla komunikace, vedení diskuse a dialogu. 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura a skutečnost (fikce a realita) • Autor, literární text, čtenář, interpretace a hodnocení textu • Výstavba a znaky lyrického textu, lyrické žánry, představitelé • Výstavba a znaky epického textu, epické žánry, představitelé • Lyricko-epické útvary a jejich znaky, představitelé • Žánry věcné literatury + představitelé, díla • Drama a divadlo, autorské divadlo • Hudebně divadelní žánry 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkcí, uvede jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	<ul style="list-style-type: none"> Texty epického, lyrického a lyricko-epického žánru v návaznosti na předchozí ročníky (znaky žánru, základní bibliografické údaje významných českých a světových představitelů, vlastní práce s textem) 	
- uvádí hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitele	<ul style="list-style-type: none"> Přehled dějin světové a české literatury (základní seznámení s jednotlivými historickými obdobími, díly a představiteli v počtu jedné hodiny měsíčně) 	3. GE Evropa a svět nás zajímá
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	<ul style="list-style-type: none"> Vedení čtenářského deníku doporuč. četba). Knižní ilustrace, knihy a jejich vydavatelství, časopisy pro mládež. 	
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích	<ul style="list-style-type: none"> Knihovna školní a městská, výpůjční řád, bibliografie, anotace. 	
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	<ul style="list-style-type: none"> Literatura hodnotná a konzumní Různé formy práce s textem (diskuse, referát) a tvůrčí a interpretační aktivity a projekty 	6. MV – vnímání autora mediálních sdělení
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	<ul style="list-style-type: none"> Filmová, rozhlasová a televizní tvorba Adaptace literárních děl Divadla v regionu, návštěvy kulturních akcí, sledování kulturního dění současnosti 	6. MV – stavba mediálních sdělení
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • Obecné výklady o jazyce (útvary českého jazyka a jazyková kultura, slovanské jazyky, dělení) 	4. MKV Multikulturalita
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové příručky 	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis (viz 7. ročník) 	
- spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	<ul style="list-style-type: none"> • Slova přejatá (výslovnost a pravopis) 	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví (viz 7. ročník + skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních, slovesný vid, slovesné třídy a vzory) 	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohatování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka o tvoření slov (viz 7. ročník + tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého) 	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Mluvnický zápor • Větné členy holé, rozvité a několikanásobné (viz 7. ročník) • Základní a rozvíjející větné členy • Vztahy mezi větnými členy (shoda, řízenost, přimykání) • Významový poměr mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu • Samostatný větný člen (oslovení vsuvka, věta neúplná) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none"> • Grafické znázornění větných členů ve větě jednoduché • Souvětí (určování počtu vět, grafické znázornění, spojovací výrazy, interpunkce) • Druhy vedlejších vět (viz 7. ročník) • Nahrazování vedlejší věty větným členem • Souvětí souřadné a podřadné • Významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními i vedlejšími 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, dokáže vystihnout charakteristické rysy lit. postavy	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literární postavy 	
- rozlišuje slohové rozvrstvení slov. zásoby, dokáže popsat své city, pocity, dojmy, nálady, užívá rozmanité jazyk. prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • Líčení 	
- využívá základů studijního čtení - vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpiský nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a přednese vlastní text	<ul style="list-style-type: none"> • Výtah 	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý výklad • Jednoduchá úvaha 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání různých zdrojů informací. 	6. MV interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	<ul style="list-style-type: none"> • Kritické čtení předloženého textu (analytické, hodnotící). 	6. MV kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<ul style="list-style-type: none"> • Literatura a její funkce, literární žánry a druhy, specifika výstavby literárního textu (v návaznosti na 8. ročník) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší literární památky • Antická literatura • Nejstarší mimoevropské literatury • Středověká literatura • Počátky písemnictví a středověká literatura v našich zemích • Světová literatura renesance a baroka • Renesanční humanismus a baroko v české literatuře • Literatura klasicismu a osvícenství • Světová literatura 19. století • České národní obrození a česká literatura 19. století • Světová literatura 20. století • Česká literatura 20. století 	3. GE - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> • Vedení čtenářského deníku (doporučená četba). 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> • Knihovna školní a městská, výpůjční řád, bibliografie, anotace 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • Různé formy práce s textem (diskuse, referát) a tvůrčí a interpretační aktivity a projekty. 	6. MV vnímání autora mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • Divadla v regionu, návštěvy kulturních akcí, sledování kulturního dětní současnosti 	6. MV – stavba mediálních sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<ul style="list-style-type: none"> • Obecné výklady o jazyce (viz předchozí ročníky) 	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	<ul style="list-style-type: none"> • Jazykové příručky 	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis (viz předchozí ročníky + pojmy „lexikální, tvaroslovny a skladební pravopis“) 	
- spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova.	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka (viz předchozí ročníky) 	
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví (viz předchozí ročníky) 	
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a význam slova (viz předchozí ročníky) • Nauka o tvoření slov (viz předchozí ročníky) 	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<ul style="list-style-type: none"> • Učivo o skladbě (viz předchozí ročníky) 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, dokáže vystihnout	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literární postavy 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
charakteristické rysy literární postavy		
- rozlišuje slohové rozvrstvení slov. zásoby, dokáže popsat své city, pocity, dojmy, nálady, užívá rozmanité jaz.. prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • Líčení 	
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě vlastních dispozic a osobních zájmů - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Popis (složitějších pracovních postupů, uměleckých děl) • Jednoduchý výklad • Jednoduchá úvaha (uplatnění zkušeností, názorů a postojů) • Fejeton (zvláštnosti fejetonu v české literatuře) 	
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	<ul style="list-style-type: none"> • Diskuse 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - v mluveném a psaném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralingválních prostředků - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Proslov • Funkční styly (hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický) 	

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečnosti. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzační frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích, tedy v prvním a druhém ročníku, upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura (např. časování sloves).

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů

Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat RVP. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa nebo při práci s počítačem, internetem apod.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiélem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písňě, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kláden důraz i na samostatnou práci žáků, práci se

slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Organizační a obsahové vymezení předmětu:

Anglický jazyk je vyučován od 3. do 9. třídy. Škola poskytuje možnost nadaným žákům se zájmem o výuku jazyka anglického i německého navštěvovat třídu s výukou obou jazyků a to od 6. do 9. ročníku.

Jako nepovinný předmět mají žáci možnost výuky anglického jazyka v 1. a 2. ročníku po jedné hodině týdně (viz nepovinné předměty).

Nadprůměrní a nadaní žáci 2. stupně mají možnost navštěvovat nepovinný předmět anglického jazyka s časovou dotací 1 hodiny týdně, a to vždy žáci 6. a 7. ročníku společně a žáci 8. a 9. ročníku společně.

Časové vymezení předmětu

V 3. – 5. ročníku – 3 hodin týdně

Třída s jazykovou profilací:

- 6. ročník – 3 hodiny týdně
- 7. ročník – 3 hodiny týdně
- 8. ročník – 3 hodiny týdně
- 9. ročník – 3 hodiny týdně

Nejazyková třída:

- 6. ročník – 3 hodiny týdně
- 7. ročník – 3 hodiny týdně
- 8. ročník – 3 hodiny týdně
- 9. ročník – 3 hodiny týdně

Průřezová téma

V tomto předmětu jsou realizována téma:

- **Osobnostní a sociální výchova** (*Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Poznávání lidí*)
- **Výchova demokratického občana** (*Občanská společnost a škola*)
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (*Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět*)
- **Multikulturní výchova** (*Kulturní diference, Lidské vztah, Multikulturalita, Etnický původ*)
- **Environmentální výchova** (*Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí*)
- **Mediální výchova** (*Tvorba mediálního sdělení*)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí hlavně strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- vedeme k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojujeme probraná téma a jazykové jevy
- učíme samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- podněcujeme žáky nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- vedeme k porozumění jednoduchého sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvykách v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Řečové dovednosti Žák:			
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny • otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti 	3.	1. Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - mezilidské vztahy
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba z tematických celků domov, rodina, škola, barvy, živočichové, oblékání, svátky, tělo člověka, nakupování a jídlo • neurčitý člen 	3.	4. MKV - multikulturalita
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • poslech z autentických textů • přítomný čas slovesa to be, sloveso have got, zájmeno this, existenciální vazba there is/there are • oznamovací a tázací věta v přítomném čase • osobní zájmena 	3.	4. MKV - multikulturalita
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba z tematických celků domov, rodina, škola, barvy, živočichové, oblékání, svátky, tělo člověka, nakupování a jídlo 	3.	
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • psaní tematické slovní zásoby • používání jednoduchého slovníku • oznamovací a tázací věta v přítomném čase 	3.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Poslech s porozuměním			
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> • pořádek slov ve větě, kontext • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • četba jednoduchého autentického textu - volný překlad 	4. - 5.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy - komunikace
- rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba z tématických celků domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, zájmová činnost, oblekání, nákupy, příroda a počasí, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, zvířata • číslovky 13 - 20 	4. - 5.	4. MKV - lidské vztahy - multikulturalita
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • četba textu z učebnice, (základní slovní zásoba) • abeceda 	4. - 5.	
Mluvení			
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> • odvození významu slova z kontextu • tvorba otázky a záporu v přítomném čase • porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích 	4. - 5.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy - komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • četba jednoduchého autentického textu 	4. - 5.	4. MKV <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - multikulturalita
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodina, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • určení předmětu ve třídě – vazba there is/are • množné číslo podstatných jmen, členy • přivlastňovací a ukazovací zájmena • přít. čas slovesa have got • přít. čas vybraných sloves 	4. - 5.	
Čtení s porozuměním			
- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • rozhovory na přiměřená téma • slovní zásoba z tematických celků 	4. - 5.	1. OSV <ul style="list-style-type: none"> sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • základní gramatické struktury a typy vět 	4. - 5.	
Produktivní řečové dovednosti			
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • základní slovní zásoba probíraná v tematických okruzích • práce se slovníkem • komunikační situace 	4. - 5.	4. MKV <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - multikulturalita
Psaní			

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> • základní gramatické struktury a typy vět 	4. - 5.	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> - mezilidské vztahy - komunikace
- vyplní osobní údaje do formuláře.	<ul style="list-style-type: none"> • základní slovní zásoba 	4. - 5.	4. MKV - lidské vztahy - multikulturalita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Poslech s porozuměním - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • Představování se, jména, země • Číslovka 1-100, abeceda • Hláskování, • Zvuková a grafická podoba jazyka-rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyky 	6.	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 6. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Mluvení - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • Členy, předložky, přivlastňování • Množné číslo podst. jmen • Sloveso to be • Slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby 	6.	
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	<ul style="list-style-type: none"> • Osobní údaje • Škola, předměty, rozvrh hodin • Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem 	6.	
Psaní - napíše jednoduché texty, týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas sloves, zápor a otázka • Určování času • Denní režim, sporty a volný čas 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 6. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, umí hovořit o svém režimu dne. Umí jednoduše popsat dům a pokoj. - rozvíjí používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sloveso can • Dům, pokoj, nábytek • Město a příroda 	6.	
Čtení <ul style="list-style-type: none"> - umí použít místní předložky, čte s porozuměním krátké texty s využitím obrázků - rozumí krátkým a jednoduchým textům a vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> • There is/are • Místní předložky • Budovy a místa ve městě 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis osob • Přítomný čas průběhový • How much 	6.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech ve škole, volném čase a dalších osvojovaných témaitech - umí sestavit a vést krátký rozhovor (situace u lékaře, ve škole, v rychlém občerstvení, v obchodě) 	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas prostý a průběhový • Členy, předložky, there is/are • Řadové číslovky, datum, měsíce Přídavná jména ve spojení s podstatnými • Zájmena podmětná a předmětná, ukazovací • Popis domácího mazlíčka • Some, any • Tvoření otázky v přítomném čase 	7.	Multikulturní výchova 3. Výchova k myšlení v evropských souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas slovesa to be • Minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves • Zápor a otázka 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Psaní Napíše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Reaguje na jednoduché písemné sdělení - má základní poznatky o anglicky mluvících zemích	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřování množství • Počitatelná a nepoč. jména • Going to • Stupňování přídavných jmen • Tvoření příslovcí, frekvenční příslovce • Have to • Let's, Shall we, Why don't we • Stravovací návyky 	7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Poslech s porozuměním Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • Představování se • Minulý čas prostý s ago • Rodina a blízcí příbuzní • Přítomný prostý a průběhový • Like + ...ing 	8.	Multikulturní výchova

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Psaní Reaguje na jednoduché písemné sdělení Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • Going to (plány do budoucna) • Will (rozhodnutí, nabídka, předpověď) • Přítomný průběhový čas pro vyjádření budoucnosti • Kultura a sport • Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby • Práce se slovníkem 	8.	
Mluvení Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	<ul style="list-style-type: none"> • Minulý čas průběhový • Reakce na sdělení, rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka • Minulý prostý a průběhový • Členy se jmény míst • Ptaní se na cestu, udávání směru • Historie Londýna, památky 	8.	Evropa a svět nás zajímá
Čtení s porozuměním Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	<ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména a jejich stupňování • Předpřítomný čas • Typy filmů, televizní produkce • Vyjádření pocitů a nálad 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 8. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
má všeobecný rozhled, vyzná se v anglicky mluvících zemích, přispívá k porozumění, respektu a toleranci mezi národy. - zná některé významné osobnosti z britské kultury.	<ul style="list-style-type: none"> • Modální slovesa • Škola, její pravidla a řád, péče o zdraví • Velká čísla • Předpřítomný čas s ever/never • Problémy a návrh na jejich řešení • Americké a britské reálie 	8.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Poslech s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> - rozumí souvislým projevům učitele, též projevům rodilých mluvčí v pomalejším tempu řeči. - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> • Přítomný čas, statická slovesa • Inzeráty a žádost o práci • Předpřítomný čas s for/since • Volba povolání • Kultura, sport a péče o zdraví 	9.	Evropa a svět nás zajímá
Mluvení <ul style="list-style-type: none"> - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných témaech (u lékaře, volba povolání, žádost o práci) 	<ul style="list-style-type: none"> • Oblečení a jeho nakupování, too /enough • Nový vzhled, přesvědčování někoho • Nákupy a móda 	9.	
 <ul style="list-style-type: none"> - vede jednoduchou komunikaci na probíraná témaata - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulé časy (prostý a průběhový) • Modální slovesa a jejich opisy (minulý čas) • Věci každodenní potřeby • Materiály, vynálezy, moderní technologie a média • Reálie dalších anglicky mluvících zemí • Společnost a její problémy 	9.	Multikulturní výchova
Čtení s porozuměním <ul style="list-style-type: none"> - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - Pracuje s texty knih, časopisů, letáků a prospektů 	<ul style="list-style-type: none"> • Modální slovesa a jejich opisy pro budoucí čas • Zdraví, zdravá a nezdravá strava-doporučení (should, shouldn't) • Práce se slovníkem 	9.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	2. stupeň 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Psaní - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společensko-politických a kulturně-historických reáliích.	<ul style="list-style-type: none"> • See someone +...ing • Předpřítomný a minulý čas, been/gone • Podmínkové věty reálné • Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	9.	

5.1.3 Anglický jazyk - konverzace

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem tohoto předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oboru Anglický jazyk – konverzace a souvisejících tematických okruhů průřezových témat. Cílem je poskytnout žákům komunikační dovednosti pro kontakt s lidmi z různých částí světa.

Předmět je zařazen do rozvrhu žákům s jazykovou profilací.

Formy realizace:

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Časové vymezení předmětu

- 6. ročník – 1 hodina týdně
- 7. ročník – 1 hodina týdně
- 8. ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník – 1 hodina týdně

Průřezová téma

V tomto předmětu jsou realizována téma:

Osobnostní a sociální výchova (Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Poznávání lidí)

Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)

Multikulturní výchova (Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita, Etnický původ)

Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí hlavně strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- vedeme k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život

- propojujeme probraná téma a jazykové jevy
- učíme samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k řešení jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- podněcujeme žáky nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- vedeme k porozumění jednoduchého sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvykách v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk-konverzace	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - mluví o sobě, svém vzhledu, vlastnostech, zálibách, oblíbených školních předmětech, péči o domácí zvířata - komunikuje o jednotlivých členech rodiny, jejich věku, vzhledu, povahových vlastnostech, zálibách, povolání, vzájemných vztazích - mluví o svém nejlepším příteli, jeho vzhledu, vlastnostech, důvodech kamarádství, společně tráveném času a aktivitách 	Já Moje rodina Přátelé	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o způsobech bydlení lidí, výhodách bydlení v bytě a domě - mluví o svém bydlení, poloze bytu, domu ve městě, vnějším vzhledu domu, jeho částech, místnostech a jejich vybavení, svém pokoji, vztahu k bydlení 	Byt, dům, bydlení	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o poloze a vzhledu školy, místnostech a učebnách školy a jejich vybavení, okolí školy - mluví o své třídě, jejím zařízení, nápadech o vylepšení 	Naše škola Moje třída	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o poloze města v České republice, jeho významných budovách a památkách, oblíbených místech, významných osobnostech, možnostech trávení volného času 	Moje město	6. - 7.	Výchova demokratického občana

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk-konverzace	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o možnostech trávení volného času, letních a zimních aktivitách, sportovních a kulturních aktivitách, cestování - mluví o svých zájmech a zájmech členů rodiny, trávení víkendů, společných aktivitách s přáteli, rodiči 	Zájmy Volný čas	6. - 7.	Osobnostní a sociální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o druzích zvířat, zvířatech domácích, divokých, návštěvě zoo - komunikuje o částech těla vybraných zvířat, jejich vlastnostech, potravě, místě výskytu - mluví o svém oblíbeném zvířeti a vztahu k němu 	Svět zvířat Oblíbené zvíře	6. – 7.	Environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o jednotlivých ročních obdobích, změnách teplot, proměnách přírody, měsících jednotlivých období, činnostech a zájmech lidí v ročních obdobích - mluví o druzích počasí, oblečení vhodném do různých počasí, počasí typickém pro UK 	Roční období Počasí	6. -7.	Environmentální výchova

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk-konverzace	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o jednotlivých druzích sportu, sportech letních a zimních, vnitřních a venkovních, sportovním vybavení - mluví o svém oblíbeném sportu, uvádí slavné sportovní osobnosti a soutěže - mluví o olympijských hrách, základních historických faktech a disciplínách 	Sport a hry Olympijské hry	6. - 7.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o způsobech oslav jednotlivých svátků v České republice, Velké Británii a USA - mluví o slavení svátků ve svém rodinném kruhu 	Halloween Vánoce Velikonoce	6. - 7.	Multikulturní výchova
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o jednotlivých druzích oblečení, oblečení pro jednotlivá roční období a různé společenské příležitosti - mluví o zdravé a nezdravé stravě, oblíbených jídlech, jídlech typických pro českou a anglickou kuchyni - komunikuje o jednotlivých druzích obchodů a jejich zboží, způsobech placení, výměně a reklamaci zboží 	Oblékání Stravování Nakupování	6. – 7.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o jednotlivých zemích UK, jejich hlavních městech a zajímavostech, jiných významných městech, mluví o politickém zřízení a měně UK, členech královské rodiny, významných osobnostech UK - mluví o významných památkách v Londýně 	Velká Británie Londýn	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Poznámka: Navržená konverzační téma jsou pouze orientační, zahrnují tematické okruhy okresního kola olympiády v anglickém jazyce, které se vybraní žáci každoročně účastní. Jedním z cílů předmětu Anglický jazyk – konverzace je příprava na tuto soutěž. V závislosti na jazykové úrovni třídy, vyučujícím či používaných učebnicích a studijních materiálech je možno konverzační téma měnit a upravovat.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk - konverzace	2. stupeň 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák: <ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o členech rodiny, jejich vzhledu, povahových vlastnostech, povolání, zájmech, vztazích mezi jednotlivými členy rodiny - komunikuje o svých přátelích, důvodech jejich výběru, jejich charakterových vlastnostech, společných aktivitách - komunikuje o svém domě, bytě, jeho poloze ve městě, vesnici, vnějším vzhledu, místnostech, popisuje jejich vybavení, okolí domu, mluví o výhodách a nevýhodách bydlení v bytě, domě, zná druhy bydlení ve Velké Británii 	Učivo Moje rodina Přátelé Domov	Ročník 8. – 9.	Průřezová téma Osobnostní a sociální výchova

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk - konverzace	2. stupeň 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o zdravé a nezdravé stravě, druzích potravin, oblíbeném jídle, jídlech pro sváteční příležitosti a svátky v roce, návštěvě restaurace, zná jídla typická pro českou, britskou a americkou kuchyni, rozumí a umí vysvětlit pojmy dieta, vegetariánství, veganství, vysvětluje přípravu jednoduchého jídla - komunikuje o druzích obchodů a jejich zboží, způsobech placení, výhodách a nevýhodách nákupu na internetu, reklamaci zboží, měnách v jednotlivých státech 	Jídlo Pití Nakupování	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o způsobech trávení volného času, sportovních a společenských aktivitách, trávení času v jednotlivých ročních obdobích, aktivitách s přáteli, rodiči, prázdninovém cestování, jeho výhodách a nevýhodách 	Moje zájmy Způsoby trávení volného času	8. – 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o druzích kulturních aktivit, nabídce kultury ve svém okolí, druzích hudby, oblíbených zpěvácích, skupinách, návštěvě kina - mluví o druzích filmu, známých hercích, popisuje obsah zajímavého filmu, referuje o televizi jako zdroji zábavy a informací - komunikuje o druzích literárních žánrů, roli knihy ve svém životě, důležitosti a postavení knihy v dnešním světě, popisuje obsah oblíbené knihy 	Kultura, divadlo, kino, televize, hudba, četba	8. - 9.	Multikulturní výchova

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk - konverzace	2. stupeň 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
Žák:			
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o jednotlivých zemích UK, jejich hlavních městech, geografických a historických zajímavostech - mluví o státním zřízení UK, členech královské rodiny, významných osobnostech v historii UK - komunikuje o typických jídlech a svátcích v UK - mluví o významných památkách Londýna, uvádí základní fakta z historie města 	Spojené království Velké Británie a Severního Irska Londýn	8. – 9.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o poloze a rozloze České republiky, jejích sousedních státech, pohořích, horách, řekách, velkých městech, základních faktech z české historie, formě státního zřízení, státních svátcích, slavných osobnostech - komunikuje o Praze jako významnému politickém a kulturním městu naší republiky, mluví o významných památkách - mluví o poloze svého města v České republice, jeho památkách, významných osobnostech a zajímavostech 	Česká republika Praha Moje město	8. – 9.	Výchova demokratického občana

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk - konverzace	2. stupeň 8. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o jednotlivých ročních obdobích, jejich teplotních a přírodních změnách, kalendářních začátcích jednotlivých období, činnostech a aktivitách lidí v jednotlivých obdobích - mluví o svém oblíbeném ročním období, popisuje důvody svého výběru - komunikuje o změnách počasí v průběhu roku, typickém počasí v UK 	Roční období Počasí	8. – 9.	Environmentální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o druzích sportu, zimních a letních sportech, míčových hrách, sportovním vybavení, významu sportu a pohybu pro život, úskalí vrcholového sportu, známých sportovcích, významných sportovních událostech, sportovních přenosech v televizi - mluví o olympijských hrách, jejich základní historii, disciplínách 	Hry a sport	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - komunikuje o způsobech dopravy, jejich výhodách a nevýhodách a vlivu na životní prostředí - mluví o možnostech trávení dovolené, rezervaci letenek, ubytování, ideální prázdninové destinace, důvodech cestování, nebezpečí při cestování 	Způsoby dopravy Cestování	8. - 9.	Výchova v evropských a globálních souvislostech

Poznámka: Navržená konverzační téma jsou pouze orientační a ve větší míře převzatá z tematických okruhů okresního kola olympiády v anglickém jazyce, které se vybraní žáci

každoročně účastní. Jedním z cílů předmětu Anglický jazyk – konverzace je příprava na tuto soutěž. V závislosti na jazykové úrovni třídy, vyučujícím či používaných učebnicích a studijních materiálech je možno konverzační téma upravovat a měnit a zařadit například téma: Anglicky mluvící země (Kanada, USA, Nový Zéland, Austrálie), Svět kolem nás (vesmír, kontinenty, státy), Lidé (lidské tělo a jeho funkce, vzhled a povahové vlastnosti), Každodenní život (denní program, povolání), Móda a styl, Zdraví a nemoci, Svátky v roce (Vánoce, Velikonoce) atd.

5.1.4 Německý jazyk, Ruský jazyk skupiny A

Charakteristika vyučovacího předmětu

Náplní oboru Další cizí jazyk jsou předměty německý jazyk a ruský jazyk.

Časové vymezení předmětu

Škola nabízí tento předmět na druhém stupni a výuka je realizována v souvislé návaznosti v 6., 7., 8. a 9. ročníku s tříhodinovou týdenní dotací. Žáci jsou vyučováni v jazykových skupinách.

Očekávanými výstupy podle Společného evropského referenčního rámce jsou v tomto oboru komunikativní dovednosti úrovně A1.

Průřezová téma

V tomto předmětu jsou realizována téma:

Osobnostní a sociální výchova

(Kreativita, kooperace a kompetice, seberegulace a sebeorganizace)

Výchova demokratického občana

(Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

(Evropa a svět nás zajímá)

Mediální výchova

(Fungování a vliv medií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák řídí vlastní učení a projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- na základě pochopení informací a jejich propojení je efektivně využívá v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává vhodné informace k řešení problémů
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky německého, anglického a českého jazyka

Kompetence komunikativní

- formuluje své myšlenky logicky a výstižně v ústním i písemném projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje

- rozumí různým typům textů a záznamů a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k zapojení do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem
- komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si společné rysy lidí různého jazykového prostředí a potřebu vzájemného respektu mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí a je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- respektuje a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje, přípravy na budoucnost a profesní zaměření

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
Poslech s porozuměním: - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla výslovnosti a pravopisu 	1.OSV - osobnostní rozvoj -rozvoj schopností a poznávání -sebepoznání a sebepojetí -kreativita
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • dny v týdnu • čísla • barvy • jazykolamy 	
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> • věta oznamovací a tázací • poděkování • představení se • souhlas • nesouhlas 	1. OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none"> • adresa • telefon 	
Čtení s porozuměním: -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník. - sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas • blízká budoucnost • vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu 	
Psaní: -vyplní základní údaje o sobě ve formuláři -reprodukují ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména v přísudku • člen určitý a neurčitý • vazba VON 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: -objevujeme Evropu a svět
	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení, dialogy • vyprávění v přítomném čase 	
	<ul style="list-style-type: none"> • časování sloves pravidelných • sloveso HABEN • 4. pád podstatných jmen • zápor NICHT a KEIN 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
Poslech s porozuměním: - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.	<ul style="list-style-type: none"> • opakování abecedy • procvičování pravopisu s ohledem na výslovnost • jazykolamy 	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> -rozvoj schopností a poznávání -sebepoznání a sebepojetí -kreativita sociální rozvoj -komunikace -kooperace a kompetice
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • opakování pravidelných sloves • základní časování nepravidelných sloves • slovesa s odlučitelnou předponou • předložka IN ve třetím pádě 	
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> • nakupování • rozvrh hodin • školní předměty 	
Mluvení: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	<ul style="list-style-type: none"> • týdenní a denní program • předložka IN ve čtvrtém pádě • způsobové sloveso KÖNNEN • číslovky do 100 000 • množné číslo dalších podstatných jmen 	
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů.	<ul style="list-style-type: none"> • moje bydliště • dopravní prostředky • doprava 	
Čtení s porozuměním:	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v plánu města • části těla • nemoc 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.		-objevujeme Evropu a svět
Psaní: -napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • předložky se třetím pádem • způsobové sloveso MÜSSEN • přivlastňovací zájmena v 1. pádě 	
-napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití zákl. gramatických struktur a vět.	<ul style="list-style-type: none"> • počasí, dialogy- co děláš v jednotlivých ročních obdobích • oblečení- ANHABEN, TRAGEN • projekt JÁ A MOJE RODINA 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
Poslech s porozuměním: -vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby.	<ul style="list-style-type: none"> • rozvrh hodin • moje třída • HABEN a SEIN v préteritu 	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> -rozvoj schopností a poznávání -sebepoznání a sebepojetí -kreativita
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	<ul style="list-style-type: none"> • telefonování • známá způsobová slovesa 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
týkajících se každodenních témat		
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> • rozkazovací způsob • části těla • množná čísla podstatných jmen- zvířata 	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> -poznávání lidí -komunikace -kooperace a kompetice
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku.	<ul style="list-style-type: none"> • číslovky do 1 000 000 • další způsobová slovesa • stupňování nepravidelných přídavných jmen 	
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.		
Mluvení: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • osobní zájmena v pádech • přivlastňovací zájmena v pádech • perfektum 	
- reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace.	<ul style="list-style-type: none"> • perfektum pravidelných a slabých sloves 	
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití zákl. gramatických struktur a vět.	<ul style="list-style-type: none"> • perfektum nepravidelných a silných sloves • perfektum sloves s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -objevujeme Evropu a svět
- zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádření budoucího času přítomným časem 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. - rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje. - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník. 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičování předložek se 3. a 4. pádem • podmět MAN • zdrobněliny = koncovky – chen a – lein • názvy nejznámějších pohádek • bydlení • procvičování předložek s oběma pády /3., 4. pád/ • jídlo a pití • typické jídla a nápoje v různých zemích • nakupování • stupňování přídavných jmen a příslovcí 	<p>1- OSV osobnosti rozvoj</p> <p>-rozvoj schopností a poznávání</p> <p>-sebepoznání a sebepojetí</p> <p>-kreativita</p> <p>sociální rozvoj</p> <p>-komunikace</p> <p>-kooperace a -kompetice</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
Mluvení: -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • přehled časování způsobových sloves v přítomném čase • rozhovor v restauraci 	
Čtení s porozuměním: -rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	<ul style="list-style-type: none"> • pohádky • préteritum pravidelných a nepravidelných sloves 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -objevujeme Evropu a svět
- napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití zákl. gramatických struktur a vět.	<ul style="list-style-type: none"> • popis kamaráda • komunikační prostředky 	
Psaní: -stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • slovosled ve vedlejší větě • spojka DASS 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • Azbuka a první slovní zásoba, vycházející z probíraných písmen 	1. OSV - sociální rozvoj - komunikace
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	sdělení záliby, reakce na pokyny	
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	<ul style="list-style-type: none"> • psaní tematické slovní zásoby • používání slovníku s výslovností 	
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty, intonace vět 	
- používá abecední slovník učebnice.	<ul style="list-style-type: none"> • vykání, četba textů 	
- vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: domov, rodina, škola, základy mluvnice: podstatná jména 	
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: volný čas, oblékání, nákupy, • mluvnice: pravidelná slovesa 	
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině, zájmech, odpoví na otázky k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: město, vesnice • mluvnice: nepravidelná slovesa, číslovky 	
- vyplní základní údaje do formulářů, reaguje adekvátně na pokyny, pracuje se slovníkem	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: na návštěvě, oslavě, svátky, tradice • mluvnice: přídavná jména 	
- reprodukuje ústně i písemně obsah textu, jednoduše konverzuje k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: hlavní města, psaní dopisů a pozdravů • mluvnice: zájmena 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadované informace, přečte a pomocí slovníku přeloží článek v časopisu	<ul style="list-style-type: none"> • shrnutí všech probraných tematických okruhů, prohloubení slovní zásoby, dokončení základní mluvnice 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování abecedy • Procvičování pravopisu 	
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení, blahopřání, představování se, jednoduché údaje o sobě a své rodině 	1. OSV - sociální rozvoj - komunikace
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu	<ul style="list-style-type: none"> • psaní tematické slovní zásoby • používání slovníku s výslovností • časové údaje, měsíce, dny 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: objevujeme Evropu a svět
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	<ul style="list-style-type: none"> • otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty, intonace vět, minulý čas vybraných sloves 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- používá abecední slovník učebnice - vnímá rozdíl mezi výslovností a psaním	<ul style="list-style-type: none"> • Počítání do 100 a příslušné vazby, četba textů • Popis těla a charakteristika 	
- vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: domov, rodina, škola, záliby mluvnice: množné číslo vybraných sloves 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: volný čas, oblékání, nákupy, • Mluvnice: pravidelná slovesa a slovesné vazby, zvratná slovesa 	1. OSV - sociální rozvoj - komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině, zájmech, odpoví na otázky k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: město, vesnice • Mluvnice: nepravidelná slovesa, řadové číslovky 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: objevujeme Evropu a svět
- vyplní základní údaje do formulářů, reaguje adekvátně na pokyny, pracuje se slovníkem	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: na návštěvě, oslavy, svátky, tradice • Mluvnice: přídavná jména tvrdá, měkká - skloňování 	
- reprodukuje ústně i písemně obsah textu, jednoduše konverzuje k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: hlavní města, psaní dopisů a pozdravů • Evropa, cestování • Mluvnice: skloňování podstatných jmen, zájmena 	
- zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadované informace, přečte a pomocí slovníku přeloží článek v časopisu	<ul style="list-style-type: none"> • Shrnutí všech probraných tematických okruhů, prohloubení slovní zásoby, dokončení základní mluvnice 	
- Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické osvojení fonetického systému ruštiny, dynamika a rytmus ruského slova, funkce přízvuku ve srovnání s českým, melodie ruské věty, intonace tázacích vět 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- V textu umí vyhledat potřebnou informaci a odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis měkkého znaku, • Psaní pomlčky v ustálených vazbách • Pravopis měkkých a tvrdých slabik 	
- Reprodukuje ústně i písemně obsah jednoduchého textu	<ul style="list-style-type: none"> • Výslovnost měkkých a tvrdých souhlásek, samohlásek, slabik • Předložkové vazby a jejich srovnání s češtinou 	
- Zapojí se do jednoduché konverzace a poskytne běžné informace	<ul style="list-style-type: none"> • Časování sloves v čase přítomném, 1. a 2. časování • Slovesa se změnou kmenové souhlásky 	1. OSV - sociální rozvoj - komunikace
- Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě a běžných každodenních situacích	<ul style="list-style-type: none"> • Budoucí čas • Minulý čas • Skloňování zájmen osobních, přivlastňovacích, ukazovacích, záporných a tázacích 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: objevujeme Evropu a svět
- Vyplní základní údaje do formulářů	<ul style="list-style-type: none"> • Užití velkých písmen • Zápor a jeho vazby 	
- Používá slovník v učebnici i dvojjazyčný slovník	<ul style="list-style-type: none"> • Podstatná jména – rody, vzory, rozdíly mezi ruštinou a češtinou • Příslovce, záporná příslovce 	
- Získává představy o zvyčích a tradicích v rusky mluvících zemích	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření českého slovesa „být“, „mít“ • Slovesné vazby odlišné od češtiny 	

Německý jazyk, Ruský jazyk

Skupiny B

Charakteristika vyučovacího předmětu

Náplní oboru Další cizí jazyk jsou předměty německý jazyk a ruský jazyk.

Časové vymezení předmětu

Škola nabízí tento předmět na druhém stupni a výuka je realizována v souvislé návaznosti v 8. a 9. ročníku s tříhodinovou týdenní dotací. Žáci jsou vyučováni v jazykových skupinách.

Očekávanými výstupy podle Společného evropského referenčního rámce jsou v tomto oboru komunikativní dovednosti úrovně A1.

Průřezová téma

V tomto předmětu jsou realizována téma:

Osobnostní a sociální výchova

(*Kreativita, kooperace a kompetence, seberegulace a sebeorganizace*)

Výchova demokratického občana

(*Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát*)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

(*Evropa a svět nás zajímá*)

Mediální výchova

(*Fungování a vliv médií ve společnosti*)

Výchovné a vzdělávací strategie vedou k utváření klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák řídí vlastní učení a projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu
- na základě pochopení informací a jejich propojení je efektivně využívá v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vyhledává vhodné informace k řešení problémů
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky německého, anglického a českého jazyka

Kompetence komunikativní

- formuluje své myšlenky logicky a výstižně v ústním i písemném projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje

- rozumí různým typům textů a záznamů a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k zapojení do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro účinnou komunikaci s okolním světem
- komunikativní dovednosti využívá k vytváření vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si společné rysy lidí různého jazykového prostředí a potřebu vzájemného respektu mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí a je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- respektuje a oceňuje naše tradice, kulturní a historické dědictví

Kompetence pracovní

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje, přípravy na budoucnost a profesní zaměření

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
Poslech s porozuměním		
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla výslovnosti a pravopisu 	1.OSV - osobnostní rozvoj -rozvoj schopností a poznávání -sebepoznání a sebepojetí -kreativita
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy • dny v týdnu • čísla • barvy • jazykolamy 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	<ul style="list-style-type: none"> • věta oznamovací a tázací • poděkování • představení se • souhlas • nesouhlas • adresa • telefon 	1. OSV – sociální rozvoj - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • přítomný čas pravidelných sloves • blízká budoucnost • Bei uns zu Hause-U nás doma • vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu • přívlast. zájmeno můj, tvůj 	
Čtení s porozuměním		
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.		
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	<ul style="list-style-type: none"> • přídavná jména v přísudku • Meine Freunde-Moji kamarádi • Předložka um, příslovce gern 	
-rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • poslechová cvičení, dialogy • vyprávění v přítomném čase 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: -objevujeme Evropu a svět
	<ul style="list-style-type: none"> • Meine Schule-Moje škola • jednoduchý popis věcí, osob, zvířat • člen určitý a neurčitý 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	<ul style="list-style-type: none"> • opakování abecedy • Mein Hobby-vyprávění o koníčkách • telefonování, e-mail, dopis 	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> -rozvoj schopností a poznávání -sebepoznání a sebepojetí -kreativita
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	<ul style="list-style-type: none"> • časování pravidelných sloves • věta tázací 	sociální rozvoj -komunikace -kooperace a kompetice
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci	-Ich habe einen Computer- Mám počítač -sloveso haben-mít -4. pád podstatných jmen	
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny	<ul style="list-style-type: none"> • Wo und wann-Kde a kdy • pozvánka na oslavu • předložka in ve 3. pádu • Familienstory-Rodinný příběh 	
- používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník		
Psaní		
- napíše jednoduché texty týkající se školy, volného času a dalších osvojovaných témat	<ul style="list-style-type: none"> • hodiny • roční období • předložky im a um v časových údajích 	
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	<ul style="list-style-type: none"> • In den Ferien-O prázdninách • dopis • Wohin möchten sie fahren- Kam pojedou • plán cestování 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: -objevujeme Evropu a svět
- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	<ul style="list-style-type: none"> • objednávka ubytování • rezervace pokoje • koupení jízdenky 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none">• pozdrav z dovolené	
	<ul style="list-style-type: none">• Evropské země• Evropská Unie• Sloveso fahren-jet, jezdit	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> Azbuka a první slovní zásoba, vycházející z probíraných písmen 	
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny 	
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	<ul style="list-style-type: none"> psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností 	
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	<ul style="list-style-type: none"> otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty, intonace vět 	1. OSV - sociální rozvoj - komunikace
- používá abecední slovník učebnice.	<ul style="list-style-type: none"> vykání, četba textů 	
- vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: domov, rodina, škola, základy mluvnice: podstatná jména 	
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: volný čas, oblékání, nákupy, mluvnice: pravidelná slovesa 	
- sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině, zájmech, odpoví na otázky k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: město, vesnice mluvnice: nepravidelná slovesa, číslovky 	
- vyplní základní údaje do formulářů, reaguje adekvátně na pokyny, pracuje se slovníkem	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: na návštěvě, oslavy, svátky, tradice mluvnice: přídavná jména 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- reprodukuje ústně i písemně obsah textu, jednoduše konverzuje k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • tematické okruhy: hlavní města, psaní dopisů a pozdravů • mluvnice: zájmena 	
- zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadované informace, přečte a pomocí slovníku přeloží článek v časopisu	<ul style="list-style-type: none"> • shrnutí všech probraných tematických okruhů, prohloubení slovní zásoby, dokončení základní mluvnice 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování azbuky • Procvičování pravopisu 	1. OSV - sociální rozvoj - komunikace
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení, blahopřání, představování se, jednoduché údaje o sobě a své rodině 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: objevujeme Evropu a svět
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova, rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu	<ul style="list-style-type: none"> • psaní tematické slovní zásoby • používání slovníku s výslovností • časové údaje, měsíce, dny 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Období: 2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění 	<ul style="list-style-type: none"> • otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty, intonace vět, minulý čas vybraných sloves 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá abecední slovník učebnice - vnímá rozdíl mezi výslovností a psaním 	<ul style="list-style-type: none"> • Počítání do 100 a příslušné vazby, četba textů • Popis těla a charakteristika 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické okruhy: domov, rodina, škola, záliby mluvnice: množné číslo vybraných sloves 	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je na základní škole založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a získání matematické gramotnosti a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium či uplatnění v praxi.

Vzdělávání v této oblasti klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmem matematiky, žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Číslo a početní operace (na 1. stupni), Číslo a proměnná (na 2. stupni)

Závislosti, vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a v prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Neméně důležitou součástí je využití prostředků výpočetní techniky (kalkulátory, počítačový software, výukové programy) a dalších pomůcek, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání. Žáci se rovněž zdokonalují v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti utváří a rozvíjí klíčové kompetence tím, že vede žáka k:

- využití matematických poznatků a dovedností v praxi
- rozvíjení paměti
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení
- vytváření zásoby matematických nástrojů
- matematizaci reálných situací
- provádění rozboru problému, jeho řešení, odhadování výsledků, vyřešení problému, vyhodnocování správnosti výsledků
- přesnému a stručnému vyjadřování užitím matematického jazyka
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových úloh z praxe
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti

Průřezová témata vzdělávací oblasti

Osobnostní a sociální výchova

Z tematického okruhu Osobnostní rozvoj část Rozvoj schopnosti poznávání, z tematického okruhu Morální rozvoj část Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika.

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický okruh Jsme Evropané

Environmentální výchova

Tematický okruh

5.2.1 Matematika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace má v základním vzdělávání důležité postavení. Je založena především na aktivních činnostech a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy.

V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* (na 1. stupni), *Číslo a proměnná* (na 2. stupni) si žáci osvojují aritmetické operace. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás. Učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy jsou důležitou součástí matematického vzdělávání, jehož řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat

všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, provádět situační náčrty, řešit netypické úlohy. Řešení problémových úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Předmět je vyučován v kmenových třídách s možností výuky ve třídě s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně, kde jsou nainstalovány výukové programy, jak na procvičení učiva algebry, tak geometrie, případně možnost použití internetu.

Žáci 9. ročníku mají možnost navštěvovat školní klub - cvičení z matematiky k přípravě na přijímací zkoušky či přípravu na přijímací zkoušky pomocí internetových kurzů v počítačové učebně. Dále je jim nabízena možnost individuálních konzultací v případě dlouhodobé absence apod.

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, tím jsou dány metody práce zaměřené především na samostatnou práci, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, soutěže.

Časové vymezení předmětu

Předmět je realizována v 1. až 9. ročníku:

v 1., 2., 3. a 5. ročníku je 5 hodiny týdně,

ve 4. ročníku jsou 4 hodiny týdně

v jazykové třídě v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 4 hodiny týdně

v 6., 7., 8. a 9. ročníku s časovou dotací 4 hodiny týdně. V nejazykové třídě v 6.ročníku s časovou dotací 5 hodin týdně, posílení časové dotace v 6. ročníku o 1 hodinu týdně bude využito k procvičování probíraného učiva podle úrovně třídy

Vzdělávací obsah pro obě třídy je tedy stejný.

Průřezová téma

V tomto předmětu jsou realizována téma:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění

Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova

V předmětu Matematika chceme rozvíjet tyto klíčové kompetence strategie:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly vedoucí k samostatné práci

- vedeme k myšlení v širších souvislostech, propojování získaných vědomostí
- vedeme žáka k sebehodnocení
- vedeme žáka k systematickému, cílevědomému a smysluplnému učení
- při práci s textem učíme odlišovat podstatné od nepodstatného
- vedeme děti práci s chybou
- vedeme děti k práci s informacemi, vyvozování a porovnávání výsledků
- vedeme žáky k pochopení cíle a smyslu učení
- vedeme žáky k radosti z poznání

Kompetence k řešení problémů

- učíme porozumět danému problémovému úkolu před zahájením jeho řešení
- vedeme děti k řešení problémových situací a úkolů a jsme jim nápomocni
- podporujeme řešení problémů různými správnými způsoby s využitím znalostí
- učíme žáky hodnotit výsledky své práce
- zařazujeme netradiční formy výuky

Kompetence komunikativní

- vedeme děti k základním komunikačním pravidlům (naslouchání, respektování, asertivní jednání)
- klademe důraz na adekvátní verbální i neverbální komunikaci
- vedeme ke kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme pozitivní stránky žákovy osobnosti
- usměrňujeme negativní projevy žákovy osobnosti
- umožňujeme žákům zažít úspěch a zvládnout i případný neúspěch
- podporujeme rozvoj sebedůvěry
- vytváříme příjemnou pracovní atmosféru

Kompetence občanské

- učíme respektovat práva a dodržovat povinnosti

Kompetence pracovní

- učíme žáky hodnotit svou práci i práci druhých
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji jejich schopností

- nabízíme žákům školní i mimoškolní aktivity
- vedeme žáky k dokončení započaté práce, učíme k systematičnosti a trpělivosti
- spoluvytváříme řád a pravidla činnosti

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	<ul style="list-style-type: none"> • znalost čísel 0 - 20 • manipulace s předměty • počítání prvků <ul style="list-style-type: none"> • numerace 0 - 100 <ul style="list-style-type: none"> • numerace 0 - 1 000 	1. 2. 3.	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a psaní číslic a čísel do 20 • porovnávání čísel – vztahy větší, menší, rovno • znaky >, <, = <ul style="list-style-type: none"> • čtení, zápis a porovnávání čísel • 0 - 100 <ul style="list-style-type: none"> • čtení, zápis a porovnávání čísel • 0 – 1 000 	1. 2. 3.	1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • postavení čísel v číselné řadě • orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi <ul style="list-style-type: none"> • orientace na číselné ose 0 - 100 <ul style="list-style-type: none"> • určování stovek, desítek a jednotek • orientace na číselné ose 0 – 1 000, nerovnosti • zaokrouhlování čísel na desítky 	1. 2. 3.	
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes 10 • zápis příkladů, znaky +, - <ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10 	1. 2.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání do 100 bez přechodu přes 10 ($20 + 30$) • sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes 10 ($45 + 8$) • počítání s použitím závorek • násobek, řady násobků čísel 2, 3, 4, 5 • násobení a dělení čísel 2, 3, 4, 5 		
	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání dvojciferných čísel do 100 z paměti i písemně • násobení a dělení čísel 6, 7, 8, 9, 10 • sčítání a odčítání do 1 000 bez přechodu přes 100 ($300 + 86,365 - 65$) • sčítání a odčítání do 1 000 s přechodem přes 100 ($160 + 70,120 - 50$) 	3.	1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	<ul style="list-style-type: none"> • řešení jednoduchých slovních úloh 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh v oboru 0 – 100 na sčítání a odčítání • slovní úlohy na násobení a dělení (2, 3, 4, 5) 	2.	1. OSV osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - kreativita
	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh v oboru 0 – 1 000 • slovní úlohy na násobení a dělení (6, 7, 8, 9, 10) 	3.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> • určování času – rok, měsíc, den 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> • převádění jednotek času – den, hodina, minuta 	3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení se symboly +, -, =, >, < • seznámení se symboly ; : • počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny • orientace a čtení matematických symbolů • seznámení se symbolem pro zaokrouhlování 	1. 2. 3.	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	<ul style="list-style-type: none"> • orientace – řádek, sloupec • orientace v jednoduché tabulce • práce s údaji (ceník) • pohyb ve čtvercové síti • pohyb na číselné ose • čtení a doplňování tabulek jednoduchých závislostí 	1. 2. 3.	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU			
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh • vyhledávání určitých tvarů v okolí • třídění předmětů podle tvaru 	1. – 2.	
	<ul style="list-style-type: none"> • tělesa - krychle, koule 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> • tělesa: krychle, kvádr, válec 	3.	
- porovnává velikost útvarů, měří a	<ul style="list-style-type: none"> • práce s pravítkem – rýsování přímky • bod, přímka, úsečka, polopřímka 	2.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
odhaduje délku úsečky	<ul style="list-style-type: none"> • měření v cm a mm • práce s kružítkem – seznámení 	3.	
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznávání jednoduchých útvarů v rovině 	1.	
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření základních rovinných útvarů 	2.	
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváření souměrných rovinných útvarů 	3.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> • principy asociativnosti a komutativnosti 	4.	1. OSV, rozvoj schopností poznávání
	<ul style="list-style-type: none"> • užití vlastností asociativnosti a komutativnosti 	5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • sčítání a odčítání čísel do 1 000 z paměti i písemně • pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilky • násobení jednociferným a dvojciferným činitelem • sčítání a odčítání do 10 000 • písemné násobení jednociferným a dvojciferným číslem • písemné dělení jednociferným číslem • sčítání a odčítání čísel do milionu • písemné násobení jednociferným až čtyřciferným číslem • písemné dělení dvojciferným číslem • rozšiřující učivo – seznámení se zlomky, čtení a zápis zlomků • rozšiřující učivo – desetinná čísla v řádu desetin, setin, porovnávání, číselná osa 	4. – 5.	1.OSV, seberegulace a sebeorganizace, rozvoj schopností poznávání
- zaokrouhuje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhlování na 1 000 000, • 100 000, 10 000, 1000, 100, 10 • kontroly a odhady výpočtů 	4. – 5.	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osвоjené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s jednou a se dvěma početními operacemi 	4. – 5.	
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění • celá čísla, zlomky 	4. – 5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání zlomků • početní operace se zlomky 	5.	
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<ul style="list-style-type: none"> • celé číslo, desetinné číslo • zobrazování na číselné ose 	5.	
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<ul style="list-style-type: none"> • znázornění na číselné ose • praktické použití (teploměr, model) 	4. – 5.	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
- vyhledává, sbírá a třídí data	<ul style="list-style-type: none"> • práce s daty 	4. – 5.	5. EV, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- jednotky, provádí jednoduché převody jednotek délky a hmotnosti	<ul style="list-style-type: none"> • jednotky hmotnosti, objemu, délky a času • převádění jednotek délky a hmotnosti 	4. – 5.	
- provádí jednoduché převody jednotek času a objemu	<ul style="list-style-type: none"> • převádění jednotek času a objemu 		
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a doplňování tabulek závislostí • diagramy, grafy 	4. - 5.	
GEOMETRIE V ROVINÉ A PROSTORU			
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice);	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojení kružnice • sestrojení trojúhelníku ze tří stran pomocí kružítka • narýsování pravého úhlu 	4. - 5.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
užívá jednoduché konstrukce	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojení rovnostranného, rovnoramenného a pravoúhlého trojúhelníku, čtverce, obdélníku 	5.	
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> • délka úsečky, jednotky délky a jejich převody (km, m, dm, cm, mm) • obvod trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	4. – 5.	
- sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> • různoběžky, kolmice, vzájemná poloha dvou přímek, rovina • rovnoběžky 	4. 5.	
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce, obdélníku, • základní jednotky obsahu 	5.	
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost • střed a osa úsečky 	4. – 5.	
- rozezná jednoduchá tělesa v prostoru	<ul style="list-style-type: none"> • jehlan, kužel, krychle, kvádr, válec, koule 	4. – 5.	
NESTANDARDÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy (číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost) • úlohy se zlomky $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$... 	4.	1.OSV, kreativita 2.VDO Občan, občanská společnost a stát

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
algoritmech školské matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • slovní úlohy s netradičními postupy (číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost) • úlohy s peněžní problematikou (papírové bankovky, kovové mince) 	5.	
Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	2. stupeň 6 – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje desetinná čísla - zobrazuje desetinná čísla na číselné ose - Porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - převádí jednotky s využitím násobení a dělení 10, 100, 1000 - provádí početní operace s desetinnými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla – čtení a zápis v desítkové soustavě; zobrazení na číselné ose; porovnávání; zaokrouhlování; sčítání; odčítání; násobení a dělení 10, 100, 1000; jednotky délky, hmotnosti, obsahu objemu; násobení desetinného čísla přirozeným číslem, desetinným číslem; dělení desetinného čísla přirozeným číslem, desetinným číslem 	6.	1. OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění
<ul style="list-style-type: none"> - čte a zapisuje celá čísla - rozlišuje záporná celá čísla od kladných - zobrazuje celá čísla na číselné ose - určuje absolutní hodnotu - porovnává celá čísla - provádí početní operace s celými čísly 	<ul style="list-style-type: none"> • celá čísla – čtení, zápis a zobrazení na číselné ose; čísla navzájem opačná; absolutní hodnota; porovnávání; sčítání, odčítání, násobení a dělení 	7.	1. OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - načrtne a sestrojí rovinné útvary - využívá potřebnou matematickou symboliku - vypočítá obvod čtverce, obdélníku a mnohoúhelníku - vypočítá z obvodu čtverce délku strany čtverce, z obvodu a délky jedné strany obdélníku délku druhé strany obdélníku - vypočítá obsah čtverce, obdélníku a útvarů složených z nich - vypočítá z obsahu obdélníku a délky jedné strany obdélníku délku druhé strany obdélníku - používá výpočty pro obvod a obsah čtverce a obdélníku v praktických úlohách - využívá převodů jednotek délky a obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka (její délka, střed a osa), kružnice, kruh, trojúhelník, čtyřúhelník • (obdélník, čtverec); vzájemná poloha přímek v rovině 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmem - narýsuje a změří daný úhel - přenáší úhly - sestrojí osu úhlu - rozlišuje a pojmenuje ostrý, pravý, tupý a přímý úhel - pozná vrcholové a vedlejší úhly, souhlasné a střídavé 	<ul style="list-style-type: none"> • úhel a jeho velikost - úhel jako část roviny, jeho vrchol a ramena; rýsování a přenášení úhlů; sestrojování osy úhlu; jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu; ostrý, pravý, tupý a přímý úhel; vrcholové a vedlejší úhly; 	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
úhly; využívá jejich vlastnosti - graficky sčítá a odčítá úhly, sestrojí dvojnásobný a poloviční úhel - provádí početní operace s velikostmi úhlů ve stupních a minutách	souhlasné a střídavé úhly; sčítání a odčítání úhlů přenášením, konstrukce dvojnásobku úhlu a úhlu poloviční velikosti; početní operace s velikostmi úhlů		
- rozumí pojmem - pozná shodné útvary - sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná osově souměrné útvary, určí počet os souměrnosti a vyznačí je	• osová souměrnost – shodné útvary; osová souměrnost (osa souměrnosti, vzor, obraz, samodružné body, souměrně sdružené rovinné útvary); osově souměrné útvary	6.	
- umí správně popsat vrcholy trojúhelníku a přiřadit k nim příslušné strany a vnitřní úhly - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti - zná vlastnosti vnitřních a vnějších úhlů a vypočítá velikost daného úhlu ze zadaných úhlů - používá trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí trojúhelník ze tří stran (rozbor, konstrukce, postup konstrukce) - sestrojí výšky, těžnice, kružnice opsanou a vepsanou	• trojúhelník – vrcholy, strany a značka; vnitřní a vnější úhly, součet vnitřních úhlů; ostroúhlý, pravoúhlý a tupouúhlý; trojúhelníkové nerovnosti; konstrukce ze tří stran; rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník a jejich vlastnosti; výšky, těžnice a těžiště trojúhelníku; osy stran a osy úhlů; kružnice opsaná a vepsaná	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - určuje jejich vrcholy, hrany, stěny, stěnové úhlopříčky, tělesové úhlopříčky - načrtne a sestrojí obraz kvádru a krychle v rovině - sestrojí jejich síť - vypočítá jejich povrch a objem - umí používat výpočet jejich povrchu a objemu při praktických slovních úlohách - využívá převodů jednotek obsahu a objemu 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorové útvary – kvádr, krychle 	6.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu - používá kritéria dělitelnosti - určuje dělitele, násobky, společné dělitele, největšího společného dělitele, společné násobky, nejmenší společný násobek - rozlišuje sudá a lichá čísla, prvočísla a složená čísla - provádí rozklad složeného čísla na součin prvočísel - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • dělitelnost přirozených čísel – dělitel; násobek; dělitelnost 10, 5, 2, 3, 6, 9, 4, 100; čísla sudá a lichá; prvočísla a složená čísla; společní dělitelé a největší společný dělitel; soudělná a nesoudělná čísla; společné násobky a nejmenší společný násobek 	6.	1. OSV Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- užívá vyjádření vztahu celek a jeho část zlomkem	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky – celek a jeho část; jmenovatel a čitatel; zlomky na 	7.	1. OSV

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - Rozlišuje jmenovatele a čitatele zlomku, rozumí pojmu - znázorňuje zlomky na číselné ose - rozšiřuje a krátí zlomky, převádí zlomky na zlomky se společ. jmenovatelem - pozná zlomek v základním tvaru a převádí zlomky na základní tvar - zapisuje desetinná čísla zlomkem - převádí zlomky na desetinná čísla pomocí desetinného zlomku a dělením čitatele jmenovatelem - rozumí pojmu smíšená čísla, zapisuje je pomocí zlomků, zlomky a desetinná čísla větší než jedna zapisuje smíšeným číslem - sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky, využívá krácení, výsledek převede na základní tvar, na smíšené číslo 	číselné ose; rozšiřování zlomků; krácení zlomků; porovnávání zlomků; zápis desetinného čísla zlomkem, převod zlomku na desetinné číslo, smíšená čísla; početní operace se zlomky; převrácené číslo		Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání: cvičení pozornosti a soustředění
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu racionální číslo, určit opačné číslo - porovnává racionální čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • racionální čísla – záporná desetinná čísla a záporné zlomky; navzájem opačná čísla; porovnávání racionálních čísel; sčítání, odčítání, násobení a dělení racionálních čísel 	7.	1. OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví poměr nebo postupný poměr v praktické situaci a k danému poměru určí převrácený poměr - rozšiřuje a krátí poměr a postupný poměr, vyjádří daný poměr a postupný poměr v základním tvaru - změní číslo nebo hodnotu v praktické úloze v daném poměru - rozdělí číslo nebo hodnotu v praktické úloze v daném poměru nebo postupném poměru - z daného poměru nebo postupného poměru a hodnoty odpovídající jedné části poměru nebo postupného poměru stanoví zbývající části a celek - rozumí pojmu měřítka plánu nebo mapy a slovně vyjádří, co dané měřítko vyjadřuje - ze skutečného rozměru a jemu odpovídajícímu rozměru na mapě nebo plánu (a naopak) stanoví měřítka mapy nebo plánu pomocí měřítka mapy nebo plánu určí ze skutečného rozměru jemu odpovídající 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr – poměr a převrácený poměr; postupný poměr; rovnost poměrů, rozšiřování a krácení poměrů, poměr v základním tvaru; změna čísla (hodnoty) v daném poměru; rozdělení čísla (hodnoty) v daném poměru; měřítka plánu a mapy; 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
rozměr na mapě nebo plánu <ul style="list-style-type: none"> - pomocí měřítka mapy nebo plánu určí z rozměru na mapě nebo plánu jemu odpovídající skutečný rozměr 			
<ul style="list-style-type: none"> - pozná přímou úměrnost jako změnu ve stejném poměru - pozná nepřímou úměrnost jako změnu v opačném poměru - používá trojčlenku k řešení praktických úloh na přímou a nepřímou úměrnost - doplňuje tabulky přímé a nepřímé úměrnosti a pracuje s nimi - zapíše přímou a nepřímou úměrnost vzorcem - v pravoúhlé soustavě souřadnic v rovině sestrojí graf přímé a nepřímé úměrnosti a pracuje s grafy 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr – přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří celek jako základ pomocí 100% - určí 1% - počítá procentovou část, základ, počet procent pomocí 1% nebo trojčlenkou - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že 	<ul style="list-style-type: none"> • procenta – procento, základ, procentová část, počet procent • finanční matematika – vklad, úvěr (půjčka), úroková míra, úrok, daň z úroku • promile 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<p>procentová část je větší než celek)</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypočítá konečnou částku na konci daného období z daného vkladu s příslušnou úrokovou mírou a daní z úroku - vypočítá úrok z úvěru (půjčky) - určí jedno promile jako tisícinu základu - určí jedno promile jako desetinu procenta a jedno procento jako deset promile - převádí promile na procenta a procenta na promile 			
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje shodné geometrické útvary, používá značku pro shodnost - slovně vyjádří věty o shodnosti trojúhelníků (sss,sus,usu) - využívá vět a shodnosti trojúhelníků ke konstrukci trojúhelníků (rozbor, konstrukce, postup konstrukce) 	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost – shodnost geometrických útvarů; shodnost trojúhelníků, věty o shodnosti trojúhelníků 	7.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu - sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • středová souměrnost (střed souměrnosti – jediný samodružný bod, vzor, obraz, souměrně sdružené rovinné 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - pozná středově souměrné útvary a vyznačí střed souměrnosti 	útvary); středově souměrné útvary		
<ul style="list-style-type: none"> - pozná rovnoběžník a využívá vlastnosti stran a úhlů k určování velikostí zbývajících stran a úhlů - v daném rovnoběžníku sestrojí jeho výšky a střed souměrnosti jako průsečík úhlopříček - rozlišuje čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodělník a využívá vlastnosti jejich stran, úhlů a úhlopříček v praktických úlohách - sestrojí rovnoběžník (rozbor, konstrukce, postup konstrukce) - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku - vypočítá z obvodu rovnoběžníku a délky jedné strany rovnoběžníku délku druhé strany rovnoběžníku - vypočítá z obsahu rovnoběžníku a délek sousedních stran rovnoběžníku výšky rovnoběžníku - vypočítá z obsahu rovnoběžníku a výšek rovnoběžníku délky 	<ul style="list-style-type: none"> • rovinné útvary – rovnoběžník (vlastnosti stran a úhlů; výšky a úhlopříčky; vlastnosti rovnoběžníků – čtverce, obdélníku, kosočtverce, kosodělníku; konstrukce rovnoběžností stran, shodností stran, středovou souměrností; obvod a obsah); trojúhelník (obsah trojúhelníku); lichoběžník (základny, ramena a výška; pravoúhlý a rovnoramenný lichoběžník; konstrukce; obvod a obsah) 	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
sousedních stran rovnoběžníku - vypočítá obsah trojúhelníku - pozná lichoběžník, jeho základny, ramena a výšku - pozná pravoúhlý a rovnoramenný lichoběžník a jejich vlastnosti - sestrojí lichoběžník (rozbor, konstrukce, postup konstrukce) - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku - vypočítá obsahy obrazců složených z rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků - používá výpočty pro obvody a obsahy rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků v praktických úlohách - využívá převodů jednotek délky a obsahu délky a obsahu			
- pozná, rozlišuje a pojmenuje hranoly - rozlišuje v praxi podstavy, stěny a plášť hranolu, jeho výšku, podstavné a boční hrany - načrtne obraz hranolu v rovině - sestrojí síť hranolů s podstavami trojúhelníku,	• hranol – podstavy a stěny, podstavné a boční hrany, výška, plášť; síť; povrch; objem	7.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
rovnoběžníku a lichoběžníku - vypočítá povrch hranolu a jeho částí - vypočítá objem hranolu - používá výpočty pro povrch a část povrchu a pro objem hranolu v praktických úlohách - využívá převodů jednotek délky, obsahu a objemu			

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu mocnina a odmocnina - určuje z paměti druhou mocninu celých čísel od 20 do -20 - určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a na kalkulačce - využívá druhé mocniny při výpočtu obsahu čtverce a druhé odmocniny při výpočtu délky strany čtverce - slovně vyjádří Pythagorovu větu a rozumí jejímu obsahu - počítá pomocí Pythagorovy věty délku přepony a délku odvěsný v pravoúhlém trojúhelníku - řeší pomocí Pythagorovy věty praktické úlohy - 	<ul style="list-style-type: none"> • Pythagorova věta a její užití; mocniny s přirozeným mocnitelem (třetí mocnina, 	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje třetí mocninu pomocí tabulek a na kalkulačce - využívá třetí mocniny při výpočtu objemu krychle - ovládá pravidlo pro n-tou mocninu 10 a 0,1 - ovládá pravidlo pro znaménko výsledku n-té mocniny záporného čísla - zapisuje dané číslo jako součin mocnin prvočísel - zná pravidla pro počítání s mocninami a používá jich při výpočtech - zapisuje různými způsoby čísla v desítkové soustavě (využívá mocninu 10) 	<ul style="list-style-type: none"> • mocniny a odmocniny – druhá mocnina a druhá odmocnina • zápis čísel pomocí mocnin, pravidla pro počítání s mocninami, zápis čísla v desítkové soustavě 	1. OSV Osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání: dovednosti pro učení a studium

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zapisuje číselné výrazy ze slovního vyjádření - počítá hodnoty číselných výrazů - rozumí pojmu proměnná, počítá hodnotu výrazu pro zadané hodnoty proměnných - zapisuje výrazy s proměnnými ze slovního vyjádření - řeší pomocí výrazů praktické úlohy - rozumí pojmu mnohočlen, koeficient, člen mnohočlenu - sčítá a odčítá mnohočleny - násobí mnohočleny - rozkládá mnohočlen na součin vytýkáním před závorku - zná vzorce $(A+B)^2$, $(A-B)^2$, $(A-B)(A+B)$ a počítá s nimi - zapisuje trojčleny $A^2+2AB+B^2$, $A^2-2AB+B^2$ jako druhou mocninu dvojčlenu - zapisuje dvojčlen A^2-B^2 jako součin 	<ul style="list-style-type: none"> • výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny (koeficient, členy mnohočlenu, sčítání a odčítání mnohočlenů, násobení mnohočlenů, rozklad mnohočlenů na součin, vzorce pro druhé mocniny dvojčlenů) 	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam a naplnění (obsah) pojmu - řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav a z počtu kořenů (jeden, žádný, nekonečně mnoho) pozná lineární rovnici - formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic - aplikuje ekvivalentní úpravy na vyjádření dané neznámé ze vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice (neznámá, kořen – řešení, levá a pravá strana, ekvivalentní úpravy, zkouška) a řešení rovnic; výpočet neznámé ze vzorce 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí praktická statistická šetření na statistickém souboru dle zvoleného znaku a zpracuje do tabulky zjištěné hodnoty znaku a jejich četnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • základy statistiky – statistické šetření, statistický soubor, statistická jednotka, znak, hodnota znaku, četnost, relativní 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vypočítá relativní četnosti, vyjádří je v procentech s danou přesností a zapíše je do tabulky - počítá s danou přesností aritmetický průměr, určí modus a medián - zakreslí sloupkový diagram, kruhový diagram - z konkrétních diagramů vyčte potřebné údaje nebo je vypočítá, případně je zpracuje do tabulky 	četnost, relativní četnost v procentech; diagramy (sloupkový, kruhový); aritmetický průměr, modus a medián	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje body patřící a nepatřící kružnici a kruhu - rozlišuje poloměr a průměr - sestrojí a popíše kružnici a kruh - rozumí pojmu sečna, tečna, vnější přímka kružnice a rozlišuje je - sestrojí tečnu v daném bodě kružnice a tečny rovnoběžné s danou přímkou - rozlišuje různé vzájemné polohy dvou kružnic a pracuje s pojmem středná - sestrojí dvě kružnice s vnějším nebo vnitřním dotykem, slovně formuluje Thaletovu větu a používá ji při konstrukci pravoúhlých trojúhelníku a tečen z bodu ke kružnici (rozbor, konstrukce, postup konstrukce) - počítá délku kružnice a obvod kruhu podle vzorce pro poloměr a průměr, z délky kružnice a obvodu kruhu vypočítá jejich poloměr a průměr - výpočty délky kružnice a obvodu kruhu, poloměru a průměru aplikuje při řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • kružnice a kruh (střed, poloměr a průměr, jejich body, označení); kružnice a přímka; dvě kružnice; Thaletova věta; délka kružnice a obvod kruhu; obsah kruhu 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - počítá obsah kruhu podle vzorce - z obsahu kruhu vypočítá jeho poloměr - výpočty obsahu kruhu a poloměru z obsahu kruhu aplikuje při řešení praktických úloh - využívá převodů jednotek délky a obsahu 		
<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje válce, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne obraz válce, sestrojí síť válce - počítá povrch válce s oběma podstavami, s jednou podstavou a obsah jenom pláště válce dle zadání nebo konkrétní praktické situace - počítá objem válce podle vzorce a řeší praktické úlohy, z objemu válce a jeho poloměru vypočítá výšku válce, z objemu válce a jeho výšky vypočítá poloměr válce - výpočty výšky a poloměru válce z jeho objemu aplikuje při řešení praktických úloh - využívá převodů jednotek délky, obsahu a objemu 	<ul style="list-style-type: none"> • válec (tímto pojmem je myšlen rotační válec) - podstavy a pláště, výška; síť válce; povrch a objem válce 	
<ul style="list-style-type: none"> - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy a využitím osvojeného matematického aparátu (rozbor, konstrukce, postup konstrukce) 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti, průnik množin a jejich užití při konstrukci trojúhelníků (ve kterých je mezi danými prvky výška či těžnice) a čtyřúhelníků (rovnoběžníku a lichoběžníku, ve kterých je dána výška) 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - řeší soustavu rovnic dosazovací nebo sčítací metodou - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustavy rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu a řeší praktické reálné úlohy na jednoduché úrokování 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché úrokování (dlužník, věřitel, kapitál, úrok, daň z úroku, roční úroková míra, termínované a netermínované vklady, evropský standard) 	3. GE Jsme Evropané: Evropská integrace
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu a pracuje s nimi - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnici, grafem - určuje definiční obor a obor hodnot funkcí - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • funkce – definice funkce, definiční obor, obor hodnot, graf; rostoucí, klesající a konstantní funkce • lineární funkce (konstantní funkce, přímá úměrnost, ostatní lineární funkce) • nepřímá úměrnost 	
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s poměrem podobnosti (zvětšení a zmenšení délek, zachování délek – shodnost) - určuje délky odpovídajících si stran a velikosti odpovídajících si úhlů podobných geometrických útvarů - určuje podobné trojúhelníky podle vět o podobnosti trojúhelníků - podobností trojúhelníků rozděluje úsečky na daný počet dílů a v daném poměru, zvětšuje a zmenšuje úsečky v daném poměru - využívá podobnosti v praktických úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • podobnost (podobnost geometrických útvarů, věty o podobnosti trojúhelníků, využití podobnosti) 	
<ul style="list-style-type: none"> - určuje a charakterizuje prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - rozumí pojmu a pracuje s nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • prostorové útvary – jehlan (podstava, vrchol podstavy, podstavná hrana, boční stěna, boční hrana, hlavní vrchol, 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - načrtne obraz jednoduchých těles v rovině - načrtne síťě jehlanů a rotačního kužele - sestrojí obraz a síť pravidelného čtyřbokého jehlanu - sestrojí síť rotačního kužele - sestrojí obraz koule - vypočítá objem a povrch těles - výpočty objemu a povrchu těles aplikuje v praktických situacích - využívá převodů jednotek délky, obsahu a objemu 	výška, plášť), rotační kužel (podstava, poloměr, výška, strana, vrchol, plášť), koule (střed, poloměr)	
<ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinaci úsudek při řešení úloha problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oborů 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné a logické řady • číselné a obrázkové analogie • logické a netradiční geometrické úlohy 	

5.3 Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 1. i na 2. stupni základní školy jako povinná součást základního vzdělávání. Umožňuje všem žákům získat elementární dovednosti v oblasti výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, pracovat s informacemi a využívat je v praktickém životě. Získané dovednosti v této oblasti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Rychlé vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“ a vede k odlehčení paměti. Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

5.3.1 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

V Informačních a komunikačních technologiích chceme rozvíjet klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:

- poznání úlohy informací
- porozumění toku informací
- porovnávání informací a poznatků
- využívání výpočetní techniky a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učení
- tvořivé využívání softwaru a hardwaru při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku modelování jevů z praxe
- odpovědný přístup k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrnou práci s výpočetní technikou

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Výuka probíhá v odborné učebně informatiky, při větším počtu žáků zej. U jazykových tříd se žáci dělí do skupin. Žáci mají možnost pracovat při výuce i s interaktivní tabulí. Předmět navazuje na 1. stupeň, obsah učiva na 2. stupni je však více zaměřen na vyhledávání informací a komunikace a zpracování a využití informací. Obsahem učiva jsou vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich

ověřování, internet, textový a tabulkový editor a práce s ním, prezentace informací (prezentační programy, webové stránky), ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika. Vzhledem k nízkému počtu povinných hodin je nabízen žákům od sedmého ročníku volitelný předmět Informatika, který rozšíří znalosti žáků v této oblasti, pokud budou mít zájem.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jedné hodiny týdně v pátém ročníku na prvním stupni. Na druhém stupni je časová dotace jednu hodinu týdně v šestém ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně informatiky, při větším počtu žáků zej. U jazykových tříd se žáci dělí do skupin. Žáci mají možnost pracovat při výuce i s interaktivní tabulí. Předmět navazuje na 1. stupeň, obsah učiva na 2. stupni je však více zaměřen na vyhledávání informací a komunikace a zpracování a využití informací. Obsahem učiva jsou vývojové trendy informačních technologií, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování, internet, textový a tabulkový editor a práce s ním, prezentace informací (prezentační programy, webové stránky), ochrana práv k duševnímu vlastnictví, informační etika.

Vzhledem k nízkému počtu povinných hodin je nabízen žákům od sedmého ročníku do devátého ročníku volitelný předmět Informatika, který rozšíří znalosti žáků v této oblasti, pokud budou mít zájem.

Průřezová téma

Mediální výchova

- tvorba mediálních sdělení
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

V Informačních a komunikačních technologiích chceme rozvíjet tyto klíčové kompetence strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k práci s informacemi, pozorování, vyvozování a porovnávání výsledků
- vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok v této oblasti

- učíme žáka odlišovat podstatné od nepodstatného

Kompetence k řešení problémů

- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému
- učíme žáka porozumět danému problémovému úkolu před zahájením jeho řešení

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných témaitech (internet, výukové programy)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci se světem
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu
- vedeme žáky k základním komunikačním pravidlům (naslouchání, respektování, asertivnímu jednání)

Kompetence sociální a personální

- vytváříme s žáky pravidla pro práci v týmu
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka
- vytváříme příjemnou školní atmosféru
- umožňujeme žákům zažít úspěch a zvládnout i případný neúspěch

Kompetence občanské

- učíme respektovat práva a dodržovat povinnosti
- vedeme k ochraně zdraví a tvorbě zdravého životního prostředí

Kompetence pracovní

- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji jejich schopností
- vedeme žáka k dodržování řádu pracoven
- vytváříme potřebu spolupráce s druhými
- učíme žáky hodnotit svou práci i práci druhých

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět:: Informační a komunikační technologie	1. stupeň 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	<ul style="list-style-type: none"> • ovládání počítače • základní orientace na klávesnici 	5.	
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad.	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla práce s počítačem • virové nebezpečí • legálnost software • zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	5.	1. OSV osobní rozvoj: - psychohygiena
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	<ul style="list-style-type: none"> • souborová struktura počítače • rozdíl mezi souborem a složkou • druhy souborů • práce v síti • ukládání na svůj a sdílený adresář, jiné možnosti ukládání souborů • kopírování a mazání souborů a složek 	5.	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	<ul style="list-style-type: none"> • základní funkce počítače, práce s myší a klávesnicí 	5.	1. OSV osobní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět:: Informační a komunikační technologie	1. stupeň 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	<ul style="list-style-type: none"> • práce se školní www prezentací, ovládání internetového prohlížeče • nejznámější vyhledávací portály české 	5.	3. GE – objevujeme Evropu a svět
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných zařízení	<ul style="list-style-type: none"> • výukové programy a jednoduché počítačové hry • zřízení a údržba emailové adresy na veřejném serveru, odesílání a příjem emailu • práce s adresářem 	5.	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru.	<ul style="list-style-type: none"> • základní ovládání programu Word, nebo jiného textového editoru • práce se souborem • otevření, zavření • uložení dokumentu • psaní a mazání textu • formát písma, odstavce • vkládání a základní úprava obrázků • kopírování textu a obrázků • práce s více otevřenými dokumenty • kopírování mezi internetem a textovým editorem 	5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5. 5.	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> – seberegulace a sebeorganizace 1. MKV lidské vztahy etnický původ
ovládá a aktivně využívá výukové programy.	<ul style="list-style-type: none"> • práce s výukovými programy 	5.	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět:: Informační a komunikační technologie	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pojmem - dokáže pracovat s operačním systémem Windows - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem a softwarem počítače - dodržuje pravidla řádu pracovny informatiky 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy používané ve výpočetní technice; informace, jednotka informace, hardware, software • struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení; základní jednotka (procesor, pevný disk, paměti, disketová jednotka, CD-ROM, DVD-ROM, sběrnice, napájení), monitor, klávesnice, myš, další externí zařízení, rozhraní počítače, zásady při práci s počítačem • operační systémy a jejich základní funkce; pojem operační systém, co vše provádí, srovnání operačních systémů, pojmy a vlastnosti operačních systémů, stromová struktura, adresář, soubor, formáty souborů, síťové operační systémy, operační systém Windows (pracovní plocha, ikony, tlačítka Start, Hlavní panel, okno, operace s okny, práce se složkami a soubory, průzkumník, koš, základní operace se schránkou, spuštění a vypnutí programu, internet a Windows, konfigurace Windows) • jednoduchá údržba počítače 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá práci s grafickým editorem a využívá vhodné aplikace - uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • počítačová grafika; rastrová (malování) 	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět:: Informační a komunikační technologie	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - umí vytvořit textový dokument s grafickým objektem dle probraného učiva - dokáže vytvořit a upravit tabulku 	<ul style="list-style-type: none"> • textový editor MS Word; zpracování textu, formát písma, odstavce, sloupce, odrážky a číslování, ohrazení a stínování, číslování stránek, práce s grafickými objekty, tabulky ve Wordu 	
<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - pracuje s informace v souladu se zákony o duševním zdraví - dodržuje informační etiku - umí pracovat s e-mailem, e-mailovou schránkou - dovede zkopirovat a uložit text nebo obrázek z internetu - používá informace z různých informačních zdrojů a umí vyhodnotit vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Internet; vznik, historie, význam, internetové prohlížeče – internet Explorer, vyhledávání na internetu-internetové vyhledávače(Seznam, Google, Yahoo, Altavista..), portály, ukládání textu a obrázku z internetu, služby internetu (e-mail, služba http) 	6. Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se děti učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Vzdělávací obsah Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prozitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Často začleňujeme krátkodobé projekty.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Oblast zahrnuje vyučovací předmět:

Člověk a jeho svět (pouze na 1. stupni)

5.4.1 Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tato vzdělávací oblast jako jediná je koncipována pouze pro 1. stupeň. Jedná se o komplexní oblast zahrnující obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. U žáků jsou rozvíjeny poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti získané rodinnou výchovou a předškolním vzděláváním. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje i jejich vzájemné souvislosti. Tímto si utváří prvotní ucelený obraz světa. Při poznávání světa postupují od toho, co je jim nejbližší a nejznámější k věcem a jevům vzdálenějším. Učí se porozumět světu kolem sebe.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Předmět vyžaduje velkou škálu forem realizace. Jednotlivé části vyučovacího předmětu se snažíme vhodně propojovat. Žáci pracují v kmenové třídě různými formami práce s dostupnými vyučovacími pomůckami nebo v počítačové učebně. Velmi často využíváme žákovskou knihovnu s bohatým fondem encyklopedií. Při pobytích v přírodním prostředí využíváme možností, které nabízí okolní terén i rozmanitost okolní krajiny. Často začleňujeme krátkodobé projekty, některé ve spolupráci s Městským domem dětí a mládeže. Člověk a jeho svět však realizujeme také prostřednictvím dlouhodobých ročníkových projektů. Součástí výuky bývá exkurze do planetária.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů.

V tematickém okruhu MÍSTO KDE ŽIJEME se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápout organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Přirozeným způsobem by měli žáci získat kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet své národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu LIDÉ KOLEM NÁS si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednáním mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo svět.

V tematickém okruhu LIDÉ A ČAS se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas mění, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Vychází se od

nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Je důležité, aby žáci samostatně vyhledávali, získávali a zkoumali informace z dostupných zdrojů, od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí.

V tematickém okruhu ROZMANITOST PŘÍRODY žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze.

V tematickém okruhu ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají zdraví jako stav bio-psychosociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časové vymezení předmětu

- v 1. ročníku – 1 hodin týdně
- ve 2. ročníku – 2 hodiny týdně
- ve 3. ročníku – 3 hodiny týdně
- ve 4. - 5. ročníku – 4 hodin týdně

Zařazená průřezová téma:

1. OBDOBÍ

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj (sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena)
- Sociální rozvoj (mezilidské vztahy, poznávání lidí)
- Morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

Základní podmínky života

Mediální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

2. OBDOBÍ**Osobnostní a sociální výchova**

Osobnostní rozvoj (sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena, seberegulace a sebeorganizace)

Sociální rozvoj (mezilidské vztahy, poznávání lidí)

Morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etika)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět

Evropa a svět nás zajímají

Jsme Evropané

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Environmentální výchova

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**Kompetence k učení**

- vedeme žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- umožňujeme žákům poznávání smyslu a cíle učení a umět posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studiu a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápout problémy a nesrovnalosti
- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů a vést je k jejich ověřování a srovnávání
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problémů

Kompetence komunikativní

- rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- seznamujeme žáky s různými druhy textů a obrazových materiálů o probíraných témaech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací i zpracovávání výstupů
- předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný vývoj

Kompetence občanské

- vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a vznikajících environmentálních problémů
- ukazujeme žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky s vlastnostmi některých materiálů
- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci a vést žáky k jejich eliminaci

- učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • práce s plánem své obce • osobní bezpečí • riziková místa a situace • nebezpečné situace 	2. - 3. 1. – 3.	
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě).	<ul style="list-style-type: none"> • název obce a jejích částí • význačné orientační body, historická a památná místa v obci 	2. - 3.	3. GE - objevujeme Evropu a svět
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.	<ul style="list-style-type: none"> • rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 	2. - 3.	5. EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
LIDÉ KOLEM NÁS			
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny pravidla 	1. - 2.	1.OSV

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	rodinného života: práva a povinnosti jejich členů		osobnostní rozvoj - sebepoznávání a sebepojetí
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce • různá povolání • volný čas a jeho využití 	2. - 3.	1. OSV sociální rozvoj – mezilidské vztahy
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům.	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy mezi lidmi • osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	1. - 3.	1. OSV morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti sociální rozvoj poznávání lidí 4. MKV – lidské vztahy - etnický původ - kulturní diference 2. VDO – principy demokracie
LIDÉ A ČAS			
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v čase • den, týden, měsíc, rok • minulost, přítomnost a budoucnost 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a historie naší obce, města 	2. - 3.	2. VDO - občanská společnost a škola
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	2. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí 2. VDO – občanská společnost a škola
ROZMANITOST PŘÍRODY			
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ročních období pozorování změn počasí, • reakce rostlin a živočichů na roční období 	1. - 3.	5. EV - vztah člověka k prostředí
- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení živé a neživé přírody • základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy • podmínky života na Zemi 	2. - 3.	5. EV - základní podmínky života
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 	2. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
jednoduchých nástrojů a přístrojů.			
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • péče o zdraví • správná životospráva 	1. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj - psychohygiena
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc • pravidla chování ve školním řádu 	3.	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí krizové situace a situace hromadného ohrožení 	1. - 3.	1. OSV morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací schopnosti
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost pravidel silničního provozu 	1. - 3.	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> • domov, škola • orientace v místě a prostoru 	4.	
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • práce s kompasem a mapou • okolní krajina • světové strany v přírodě 	4.	
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	<ul style="list-style-type: none"> • zeměpisné pojmy (mapy obecně zeměpisné a tematické) • orientace podle náčrtů, plánů a map 	4. - 5.	5. EV - vnímání vztahů člověka a přírody
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – Praha a vybrané oblasti ČR • státní symboly, státní zřízení 	4.	2. DE – občanská společnost a stát
	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy 	5.	3. GE – Objevujeme Evropu a svět
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> • EU, cestování • předávání zkušeností z cestování 	4. - 5.	4. MV – kulturní diferenze 3. GE - Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu, Jsme Evropané
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast 	4. – 5.	2. VDO – Formy participace občanů v politickém životě

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	<ul style="list-style-type: none"> základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly, armáda ČR 		
LIDÉ KOLEM NÁS			
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> pravidla slušného chování mezilidské vztahy právo a spravedlnost, základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamací, soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	4. – 5.	1. OSV - sociální rozvoj – poznávání lidí - mezilidské vztahy 2. VDO – občanská společnost a škola
- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu řešení	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu, komunikace 	4. -5.	1. OSV - morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí 4. MKV – princip sociálního smíru a solidarity
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	<ul style="list-style-type: none"> etické zásady, zvládání vlastní emocionality rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům principy demokracie 	4. - 5.	2. VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkонтroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	5.	
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	• základní globální problémy	4. - 5.	5. EV – vztah člověka k prostředí
LIDÉ A ČAS			
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	• orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina • dějiny jako časový sled, kalendář, letopočet, generace • režim dne • roční období	4. – 5.	
- využívá informační zdroje pro pochopení minulosti	• současnost a minulost v našem životě: • pravěk, Keltové, Slované, Sámová říše, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, husité, Habsburkové	4. – 5.	
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody	• současnost a minulost v našem životě	4. - 5.	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě • péče o památky 	4. – 5.	5. EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	<ul style="list-style-type: none"> • současnost a minulost v našem životě 	4. – 5.	3. GE – jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	<ul style="list-style-type: none"> • historický přehled - znalost významných dní v roce 	4. – 5.	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
- objevuje a zjišťuje propojenosť prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> • živá a neživá příroda • rovnováha v přírodě, vztahy v přírodě 	4. – 5.	5. EV – vztah člověka k prostředí
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> • Země, vesmír • sluneční soustava 	4. – 5.	
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny, houby, živočichové • základní přírodní společenstva • vztahy mezi organismy 	4. – 5.	5. EV – ekosystémy

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
přizpůsobení organismů prostředí			
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> • znaky života • životní potřeba a projevy • průběh a způsob života • dělení organismů • práce s atlasy a klíči 	4. - 5.	5. EV – základní podmínky života
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> • rozmanitost podmínek života na Zemi • význam ovzduší, vodstva, půd, rostlin a živočichů na Zemi • podnebí a počasí 	4. - 5.	
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	<ul style="list-style-type: none"> • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 		
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	<ul style="list-style-type: none"> • látky a jejich vlastnosti 	4. – 5.	
Člověk a jeho zdraví			
- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví • lidské tělo – orgány • pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince 	4. - 5.	1. OSV - osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí 4. MKV – etnický původ

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	• partnerství, rodičovství	4. – 5.	
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	• duševní hygiena • stres a jeho rizika • pozitivní životní cíle • krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru	4. – 5.	1. OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	• bezpečné chování v rizikovém prostředí • situace hromadného ohrožení • dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	4. - 5.	1. OSV - osobnostní rozvoj - psychohygiena
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	• drogy - prevence, návykové látky • návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, označování nebezpečných látek	4. - 5.	1. OSV - osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Člověk a jeho svět	1. stupeň 4. - 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotní osvěta • péče o zdraví - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS, intimní hygiena) • životospráva - výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • prevence (reklama, počítače) • nebezpečí komunikace • šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích prostřednictvím elektronických médií 	4. – 5.	
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	<ul style="list-style-type: none"> • první pomoc • důležitá telefonní čísla 	4. - 5.	
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	<ul style="list-style-type: none"> • rodina a partnerství (puberta, dospělost) • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality • základy sexuální výchovy 	4. - 5.	1. OSV - sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy 4. MKV – lidské vztahy

5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 2. stupni ZŠ. V rámci této oblasti budou žáci vybaveni znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Rovněž vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají především ambice být v přímém vztahu k reálnému životu. Oblast se zaměřuje se na utváření pozitivních hodnot člověka ke společnosti a světu jako celku, které se vztahují jak k současnosti, tak i k minulosti. Důležitou součástí vzdělávání v této oblasti je prevence negativních postojů (rasismus, xenofobie), výchova k toleranci a respektu obecně uznávaných společenských norem (lidská práva, úcta ke kulturnímu a přírodnímu prostředí).

Jsou zde zahrnuty tyto vzdělávací obory:

Výchova k občanství

Dějepis

Zařazená průřezová téma:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického povědomí. Důležitost je kladena na poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do naší současnosti. Zdůrazňují se dějiny 19. a 20. století, neboť právě v těchto obdobích leží kořeny většiny současných společenských jevů. Snaží se u žáků rozvíjet schopnost pochopit souvislosti dějinných událostí a procesů a získávat základní orientaci v historickém čase. Umožňuje žákům pochopit rozmanitosti světa a vytvářet si pozitivní hodnotový systém.

Vzdělávací obsah je rozdělen do osmi tematických okruhů:

- Člověk v dějinách (úvod do dějepisu)
- Počátky lidské společnosti (pravěk)
- Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury. (starověk)
- Křesťanství a středověká Evropa (raný středověk)
- Objevy a dobývání. Počátky nové doby (konec středověku, počátek novověku)
- Modernizace společnosti (novověk)
- Moderní doba (počátky dějin 20. století)
- Rozdělený a integrující se svět (dějiny 20. století)

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Formy a metody práce jsou voleny podle charakteru učiva a vzdělávacích cílů:

- samostatná práce
- skupinové vyučování
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět *Dějepis* se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodina týdně.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj- kreativita)

Výchova demokratického občana (Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, Občan, občanská společnost a stát)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Jsme Evropané)

Multikulturní výchova (Etnický původ)

Environmentální výchova (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)

Mediální výchova (Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamýšlení nad historickým vývojem

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- zařazujeme rozmanité aktivity
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskuzi
- vedeme žáky k věcnému argumentování
- vedeme žáky k práci s různými typy textů

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,

Kompetence občanské

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- reflekujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstujeme v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce

- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou zdroje - orientuje se na časové přímce a v historické mapě - umí vyjmenovat hlavní období historie 	<ul style="list-style-type: none"> • význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách (úkol historické vědy, archeologie) • historické prameny • historický čas a prostor (práce s časovou přímkou a s mapou) 	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> - objasní základní teorie o vzniku člověka - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem i cizím území 	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj člověka – lovec, zemědělec, řemeslník • výklad vzniku světa a člověka (náboženský a vědecký) • doba kamenná, doba bronzová, doba železná (nástroje, způsob obživy, společenská organizace, způsob života, umění, náboženství) 	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje přínos antické kultury na konkrétních příkladech a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem - porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> • starověké civilizace a jejich kulturní odkaz – Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie • antické Řecko a Řím – Athény, Sparta, království, republika, císařství • přínos antické kultury, olympiáda • střední Evropa a její styky s antickým Středozemím 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> • stěhování národů, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů • základy křesťanství, jeho šíření, další významná náboženství středověku (islám), křížové výpravy 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> • první státní útvary na našem území (Sámova říše, Velká Morava) a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	souvislostech - jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • feudalismus, vývoj středověké společnosti • kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky <ul style="list-style-type: none"> - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život - Popíše a demonstreuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky - objasní postavení českého státu v podmírkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou • zámořské objevy a počátky dobývání světa • český stát v 15. – 17. století (Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně) • vývoj evropských velmocí (Francie, Anglie, Rusko,...) • třicetiletá válka a její důsledky pro Evropu 	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
POČÁTKY NOVÉ DOBY		
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ český stát v 18. století (Marie Terezie, Josef II.) ▪ barokní kultura a osvícenství 	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek		
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí některé ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích 	<ul style="list-style-type: none"> • industrializace a její důsledky pro společnost, sociální problémy 18. a 19. století • Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu • národní obrození - probuzení českého národa, revoluční rok 1848 v Evropě i u nás, národní hnutí některých národů, vývoj habsburské monarchie (metternichovský absolutismus, Bachův absolutismus) • politické proudy (konzervativismus, liberalismus, nationalismus, socialismus, demokratismus), ústava, politické strany, občanská práva – formování moderního a občanského systému v Evropě i u nás, vznik Rakouska- Uherství 	5. Environmentální výchova (lidské aktivity a problémy životního prostředí) 2. Výchova demokratického občana (občan, společnost a stát) 3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jsme Evropané)
<ul style="list-style-type: none"> - na vybraných příkladech demonstrouje základní politické proudy 	<ul style="list-style-type: none"> • kolonialismus, konflikty mezi velmocemi (situace před 1. sv. válkou) • vznik USA, sjednocení Itálie a Německa, vývoj ve Francii 	6. Mediální výchova (vnímání autora mediálních sdělení)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní vývoj společnosti 	
MODERNÍ DOBA		
- na příkladech demonstруje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • první světová válka, příčiny, průběh a důsledky (sociální, kulturní a politické) • vznik Československa 	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
MODERNÍ DOBA		
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionálismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a	<ul style="list-style-type: none"> • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech ve světě a u nás • totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus) – důsledky pro Československo a svět • 2. světová válka, její příčiny, průběh a důsledky • 2. světová válka a Češi (Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj) • Holocaust 	3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jsme Evropané) 6. Mediální výchova (vnímání autora mediálních sdělení)

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	<ul style="list-style-type: none"> • studená válka, vojenské bloky, politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření • vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 a vznik České republiky 	1. Osobnostní a sociální výchova (kreativita)

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Výchova k občanství** spadá pod vzdělávací oblast Člověk a společnost. Obsahově velmi úzce navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět a má přímou vazbu na společenskovědní část vzdělávacích oborů Zeměpis, Přírodopis, Dějepis, Výchova ke zdraví a Rodinná výchova.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Má umožnit postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáka, sebehodnocení, sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí. Seznamuje žáky se vztahy v rodině, s fungováním rodiny, vede žáka ke správnému nahlížení role muže a ženy v rodině. Žáci se učí respektovat a uplatňovat pravidla lidského soužití, učí se pravidlům mezilidské komunikace a umění zvládat konflikty v mezilidských vztazích. Přináší základní poznatky o hospodářském a politickém životě nejen v ČR, ale i jinde ve světě. Vede žáky k úctě k vlastnímu národu, k národům ostatním a k rozvíjení respektu k ostatním kulturním nebo jiným odlišnostem lidí a skupin. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků a vědomí odpovědnosti za vlastní život a život druhých lidí. Výuka probíhá většinou ve třídách, ale je možná realizace předmětu i ve veřejných prostranstvích mimo školu (městská radnice, muzeum, případně galerie, dětský domov, apod. v závislosti na probíraných témaitech).

Formy a metody realizace předmětu

Jestliže výuka probíhá ve třídě, vyučující využije všech dostupných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí, např. výklad, skupinové vyučování, diskuse, práce s textem, PC, video, brainstorming. Dále může být předmět realizován formou besedy, exkurze nebo vycházekou.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně pro každý ročník druhého stupně základní školy.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopností poznávání (6., 8. roč.)
- sebepoznání a sebepojetí (8. roč.)
- seberegulace a sebeorganizace (6., 8. roč.)

psychohygiena (6., 8. roč.)

Kreativita (8. roč.)

Sociální rozvoj

poznávání lidí (6., 8. roč.)

mezilidské vztahy (6., 8. roč.)

komunikace (6., 8. roč.)

kooperace a kompetence (6., 8. roč.)

Morální rozvoj

řešení problémů a rozhodovací dovednosti (6., 8. roč.)

hodnoty, postoje a praktická etika (6., 8. roč.)

Výchova demokratického občana

občanská společnost a škola (7. roč.)

občan, občanská společnost a stát (7., 8. roč.)

formy participace občanů v politickém životě (7. roč.)

principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (7. – 9. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (6. roč.)

objevujeme Evropu a svět (6., 7. roč.)

Multikulturní výchova

kulturní diference (7. roč.)

lidské vztahy (6., 7. roč.)

etnický původ (6., 7. roč.)

Multikultura (7. roč.)

princip sociálního smíru a solidarity (7., 8. roč.)

Environmentální výchova

Ekosystémy (7. roč.)

základní podmínky života (7. roč.)

lidské aktivity a problémy životního prostředí (7. roč.)

vztah člověka k prostředí (6. – 8. roč.)

Mediální výchova

fungování a vliv medií ve společnosti (6. roč.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- Seznamujeme s obecně používanými termíny a učíme je dávat do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- dáváme možnost vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů budujeme objevování paralel s historií
- umožňujeme svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- podporujeme schopnost souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- podněcujeme pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- motivujeme využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- vedeme k pochopení významu týmové práce a postavení samostatné práce
- budujeme uvědomělé přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváříme s žáky pravidla pro práci v týmu a vedeme je k jejich respektování
- rozvíjíme u žáků ohleduplnost a úctu k životu

Kompetence občanské

- učíme žáky základním prvkům demokracie a pochopení jejího smyslu
- učíme přjmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektujeme individuální odlišnosti, kulturní rozdíly a náboženská vyznání
- vytváříme prostor pro pochopení nutnosti mezinárodní spolupráce
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- vytváříme potřebu spolupráce s druhými
- vedeme žáky k základním aktivitám potřebným k uskutečnění profesního záměru
- seznamuje žáky se situací na trhu práce a chápání cíle a rizika podnikání

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznává původ dne, roku a přestupný rok - orientuje se v kalendáři - jmenuje významné dny roku a porovnává se státními dny v zahraničí - rozeznává složky data (den měsíc a rok), přiřazuje řadové číslovky k jednotlivým měsícům roku - uvádí příklady pořekadel a přísloví vztahujících se k ročním obdobím - určuje počty dní v jednotlivých měsících roku - přiřazuje data k prvnímu jarnímu dni, letnímu slunovratu, podzimní rovnodennosti a zimnímu slunovratu - popisuje správně zvolený denní rytmus ohledem na zdraví organismu - uvádí příklady aktivně a pasivně tráveného volného času - poznává rozdíly trávení volného času v minulosti a v dnešní době 	<ul style="list-style-type: none"> • cyklus dne, týdne, měsíce a roku • kalendář – svátky roku • denní rytmus • volný čas 	<p>1. OSV Rozvoj schopností poznávání -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -poznávání lidí 3. GE Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět 4. MV Lidské vztahy 5. EV Vztah člověka k prostředí 6. ME Fungování a vliv médií e společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje členy užší a širší rodiny - určuje rozdíly mezi rodinou úplnou, neúplnou a rodinou kusou - vysvětluje pojmy rodokmen, předek, potomek, patriarchát, matriarchát a uvádí příklady z vlastní rodiny - sestavuje rodokmen vlastní rodiny - poznává a sám uvádí důležitost rodiny a jejích harmonických vztahů z hlediska funkce rodiny - jmenuje příklady výdajů a příjmů rodiny a jednotlivých členů rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • rodina a její funkce • příbuzenské vztahy • hospodaření rodiny a žebříček hodnot jejích členů • náhradní rodinná výchova 	

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje, do kterých důležitých oblastí jeho rodina směřuje své výdaje - rozhoduje, jak vhodně naložit se svým kapesním a uspořenými penězi - charakterizuje rozdíly mezi jednotlivými druhy náhradní rodinné výchovy 		
<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje nejdůležitější místnosti každého domu či bytu - popisuje jednotlivé místnosti domu či bytu z hlediska funkčnosti a vybavení - zamýšlí se nad výhodami a nevýhodami bydlení v bytě nebo domě - načrtává půdorys vlastního bytu nebo domu a svého dětského pokoje - rozeznává druhy bytů (soukromé, obecní, družstevní) 	<ul style="list-style-type: none"> • domov a bydlení • můj pokoj • druhy bytů 	
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje vznik manželství a uvádí druhy sňatků a jejich rozdíl - ze zkušenosti uvádí příklady svatebních rituálů - jmenuje zábrany vzniku manželství, uvádí možnosti zániku manželství, rozpoznává možné příčiny rozvodu manželů - charakterizuje pojmy stříbrná, zlatá a diamantová svatba - pochopí obsah, účel a smysl právní úpravy vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem a seznámí se vzájemnými povinnostmi manželů - poznává problematiku rodičovství nezletilých 	<ul style="list-style-type: none"> • manželství a jeho vznik • zábrany vzniku manželství • zánik manželství • rodičovství • vyživovací povinnost 	1. OSV sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem plánované rodičovství 		
<p>- popisuje sousedské vztahy ve svém okolí</p> <p>- seznamuje se s pravidly slušného chování (představování, návštěva divadla, restaurace apod.)</p> <p>- uvádí různé příklady seznamovacích projevů</p> <p>- zamýšlí se nad anonymitou ve městě a na vesnici</p> <p>- uvádí charakterové vlastnosti skutečných přátel</p> <p>- rozpoznává rozdíly mezi přátelstvím a láskou popisuje vzájemné vztahy uvnitř kolektivu, rozpoznává projevy šikany a uvádí možná řešení, jak šikaně zabránit</p> <p>- uvádí příklady nadřazenosti některých lidí a její důvody</p> <p>- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení</p> <p>- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p> <p>- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p> <p>- uvádí výhody spolupráce lidí</p>	<p>• sousedé, hosté a cizí lidé</p> <p>• lidská setkání, přátelství</p> <p>• kolektiv</p> <p>• šikana</p> <p>• rovnost a nerovnost</p> <p>• lidská solidarita a zásady lidského soužití</p>	<p>4. MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ <p>1. OSV sociální rozvoj - poznávání lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice <p>4. MKV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ <p>5. EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje pojem vlast a vlastenectví, rozlišuje projevy vlastenectví a nacionalismu - jmenuje významné osobnosti z historie i ze současnosti, které se proslavily jak u nás, tak i v zahraničí - uvádí příklady oblastí, produktů aj., kterými se ČR proslavila v zahraničí - z hlediska historického, zeměpisného, kulturního vyjmenovává a charakterizuje významná města naší republiky a město Prahu 	<ul style="list-style-type: none"> • naše vlast • známé osobnosti ČR • co nás proslavilo • významná města ČR • Praha 	
<ul style="list-style-type: none"> - popisuje důležité instituce, zajímavá a památná místa a tradice města či obce, ve kterém žije a města či obce, ve které navštěvuje školu - jmenuje významné rodáky města či obce, ve kterém žije nebo navštěvuje školu 	<ul style="list-style-type: none"> • moje obec • radnice, obecní zastupitelstvo • město, kde navštěvuje školu 	

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává jednotlivé formy lidského společenství z hlediska historického vývoje - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - charakterizuje rozdíl mezi národem a státem - uvádí situace, při kterých člověk cítí národní hrdost - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nationalismu - uvede příklady zvyklostí a tradic a vyhledá a porovná zajímavosti ze světa - určuje významné historické mezníky v dějinách našeho národa - vysvětlí pojmy migrace, emigrace, imigrace 	<ul style="list-style-type: none"> • národ • vlast • státní symboly 	3. GE Objevujeme Evropu a svět
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a na příkladech uvádí druhy majetku - na příkladech uvádí způsoby nabývání a pozbývání majetku - určuje rozdíl mezi krádeží a loupeží - rozlišuje právnické a fyzické osoby - uvádí příklady vzniku a zániku vlastnictví - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví a uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - rozezná rozdíl mezi podílovým a bezpodílovým spoluvlastnictvím - odvozuje historický vývoj peněz - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí 	<ul style="list-style-type: none"> • majetek a vlastnictví • vývoz a postata peněz • výroba, obchod a služby 	5. EV: -ekosystémy -základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi přírodním prostředím a prostředím vytvořeným člověkem - vyjmenuje základní složky životního prostředí, způsoby jejich ohrožení a možnosti nápravy - uvědomuje si důsledky ničení životního prostředí a své jednání tomu přizpůsobuje - rozlišuje mezi pojmy lokální a globální - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislost globálních a lokálních problémů, uvede příklady některých možných a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • životní prostředí a jeho ochrana • životní prostředí ČR • globální problémy lidstva 	5. EV: -ekosystémy -základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí -vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s pravidly slušného chování při různých kulturních akcích - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a její druhy • funkce kultury • masová kultura a subkultura 	4. MKV -kulturní diference - lidské vztahy - etnický původ
<ul style="list-style-type: none"> - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> • kulturní hodnoty a tradice • kulturní instituce • masmédia 	4. MKV multikulturalita -princip sociálního smíru a solidarity

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • stát s jeho funkce • vznik států • formy států • demokracie • ústavní vývoj ČR • Ústava ČR • volby • druhy republiky 	
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a právní norma • právo a povinnost občanů 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich poručování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestní čin, uvede jejich příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a morálka • listina základních práv a svobod • úmluva o právech dítěte 	

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vývojová období jedince - poznává a diskutuje vývojovou etapu dospívání - objasní pojmy: puberta, mladistvý, zletilost, adolescence, syndrom prázdného hnázda, kmetství - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s ostatními lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - poznává a popisuje vlastní temperament a celkovou dynamiku vlastní osobnosti - objasní chyby v sociální percepci - charakterizuje vztahy uvnitř kolektivu a uvědomuje si vlastní postavení v kolektivu, podává návrhy na zařazení outsiderů do kolektivu - rozlišuje a na příkladech uvádí rozdíly verbální a nonverbální komunikace - rozpoznává rozdíly mezi minoritou, majoritou a elitou 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia psychologie • složky lidské psychiky • psychické procesy • vlastnosti osobnosti • charakter a schopnosti člověka • temperament • vývojová psychologie • vývojová psychologie • sociální psychologie 	1. OSV osobnostní rozvoj: -rozvoj schopností poznávání -sebepoznání a sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita sociální rozvoj: -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice morální rozvoj: -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodně nepřijatelnost promiskuitního chování - navrhuje, jakým způsobem se lze chránit před pohlavně přenosnými chorobami - v souvislosti se zdravím, morálkou, a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk jako muž a žena • pohlavně přenosné choroby 	

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si trestní odpovědnost při provozování deviantního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • sexuální odchylky 	
<ul style="list-style-type: none"> - hledá rozdíly a společné znaky u zvířat a lidí - vyjadřuje vlastní názor k problematice zdravena základem vlastního žebříčku hodnot - vysvětlí na příkladech pojmy tělesné, duševní a sociální zdraví - dává do souvislostí druh výživy a civilizační nemoci - v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - rozlišuje mezi zdravým a nezdravým způsobem života 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk – pán tvorstva • zdravý způsob života 	5. EV - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - hledá podstatu každého rádu - uvádí příklady různých rádů a důvody jejich zavedení - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - sleduje vývoj lidských práv z historického hlediska - charakterizuje pojmy: základní lidská práva, individualismus, kolektivismus, rasismus, antisemitismus, xenofobie, anarchie, terorismus, totalitní režim 	<ul style="list-style-type: none"> • člověk a rád • rád a právo • lidská práva • všeobecná deklarace lidských práv 	2. VDO - občan, občanská společnost a stát - princip sociálního smíru a solidarity

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objasní podstatu práva 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a morálka • právní rád ČR 	2. VDO

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje mezi právem a morálkou, mezi právem objektivním a subjektivním, mezi právem veřejným a soukromým, mezi právem zvykovým a právem psaným - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a je si vědom rizika jejich porušení - objasní principy dědění majetku, rozliší osoby příbuzné a osoby blízké - rozliší, kdo je zaměstnanec a kdo zaměstnavatel, popisuje, jak vzniká pracovní poměr a jak lze tento poměr ukončit, co je pracovní smlouva a jaké jsou její podstatné náležitosti, co je zkušební doba a přemýšlí, jaké výhody a nevýhody jsou spojeny s jejím sjednáním pro účastníky pracovní smlouvy a popíše, kdo je podnikatel a co je živnost 	<ul style="list-style-type: none"> • právní systém a právní norma • právní odpovědnost 	principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> - objasní, co je manželství, jakými způsoby lze uzavřít, jaké podmínky musí splňovat snoubenci, pokud chtějí uzavřít manželství, jaká jsou práva a povinnosti manželů, jakými způsoby může manželství zaniknout, co je vyživovací povinnost rodičů a dětí - rozpozná rozdíl mezi přestupkem a trestním činem, vysvětlí pojmy pachatel, spolupachatel, krajní nouze, nutná sebeobrana, presumpce neviny, obviněný, obžalovaný odsouzený a jmenuje druhy trestních činů a druhy trestů 	<ul style="list-style-type: none"> • občanské právo • pracovní právo • rodinné právo • trestní právo 	2. VDO principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu a objasní pojmy nabídka a poptávka - jmenuje a charakterizuje cenné papíry 	<ul style="list-style-type: none"> • fungování trhu • nabídka a poptávka • cenné papíry • nezaměstnanost 	

Oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	Předmět: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - objasní problematiku nezaměstnanosti - uvede a popíše právní formy podnikání - charakterizuje daňovou soustavu ČR - objasní pojmy hrubý domácí produkt, čistý domácí produkt a hrubý národní produkt 	<ul style="list-style-type: none"> • právní formy podnikání • daňová soustava ČR • hrubý domácí a národní produkt 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vliv začlenení ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporu - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<ul style="list-style-type: none"> • evropská integrace • Evropská unie • významné evropské organizace • globalizace 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní smysl a podstatu jednotlivých náboženství - hledá společné a rozdílné rysy jednotlivých náboženství - porovnává nejrůznější náboženské rituály - zamýšlí se nad vlivem náboženství na běžný život člověka - ukazuje záporné stránky náboženského extremismu - diskutuje problematiku náboženských sekt 	<ul style="list-style-type: none"> • náboženství • křesťanství • judaismus • islám • hinduismus • buddhismus • taoismus • náboženské sekty 	

5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací oblasti bylo přiděleno 25 hodin v 6. až 9. ročníku. 22 hodin základní minimální dotace a 3 hodiny z disponibilní časové dotace, které byly rozděleny pro vyučovací předměty: Fyzika 7 hodin, Chemie 4 hodiny, Přírodopis 7 hodin a Zeměpis 7 hodin.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

Zařazená průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Rozvoj schopností poznávání (Ze 6. roč.)

Sebepoznání a sebepojetí (Ze 9. roč.)

Seberegulace a sebeorganizace (Che 8., 9. roč.)

Sociální rozvoj:

Mezilidské vztahy (Ze 9. roč.)

Morální rozvoj:

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (Ze 6., 7., 9. roč.)

Hodnoty, postoje, praktická etika (Che 8. roč.)

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát (Ze 7. roč., Che 9. roč.)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (Ze 9. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá (Che 8, 9. roč., Př 6, 7, 8, 9. roč., Ze 7, 8, 9. roč.)

Objevujeme Evropu a svět (Ze 9. roč.)

Jsme Evropané (Ze 8, 9. roč.)

Multikulturní výchova

- Kulturní diference (Ze 8. roč.)
- Etnický původ (Ze 7., 9. roč.)
- Multikulturalita (Př 8. roč., Ze 9. roč.)
- Princip sociálního smíru a solidarity (Che 9. roč.)

Environmentální výchova

- Ekosystémy (Př 6., 7. roč., Ze 6., 9. roč.)
- Základní podmínky života (Fy 8., 9. roč., Che 8. roč., Př 6., 8. roč., Ze 6., 9. roč.)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (Fy 8., 9. roč., Che 8., 9. roč., Př 6., 7., 8., 9. roč., Ze 6., 8., 9. roč.)
- Vztah člověka k prostředí (Che 8., 9. roč., Př 6., 7., 9. roč., Ze 8. roč.)

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (Che 8. roč., Ze 6., 7., 9. roč.)
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (Che 9. roč., Ze 9. roč.)
- Vnímání autora mediálních sdělení (Che 8., 9. roč., Př 8. roč.)
- Produktivní činnosti:
 - Práce v realizačním týmu (Ze 8., 9. roč.)

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika napomáhá osvojovat a rozvíjet dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci budou hledat odpovědi především na otázku „Proč?“ na základě pokusů vlastních, prováděných vyučujícím nebo pomocí pokusů a objevů fyziků a přírodovědců. Některé z nich bude užitečné si trvale zapamatovat a používat je nejen při řešení fyzikálních úloh, ale i v praxi.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

K realizaci výuky je na škole odborná pracovna fyziky a chemie. Některé hodiny mohou být i ve třídě, pokud bude mít dle rozvrhu současně jiná třída chemii. Žáci budou pracovat samostatně nebo ve skupinách.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Fyzika se realizuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku se stejnou časovou dotací v jazykové třídě a nejazykové třídě: 6., 7. a 8. ročník 2 hodiny týdně a 9. ročník 1 hodina týdně.

Vzdělávací obsah zahrnuje tyto celky:

6. ročník: Látky a tělesa; Měření fyzikálních veličin; Elektrický obvod
7. ročník: Pohyb těles, síly; Mechanické vlastnosti tekutin; Světelné děje
8. ročník: Práce, energie, teplo; Elektrické děje; Zvukové děje; Počasí kolem nás
9. ročník: Elektromagnetické děje; Vedení elektrického proudu; Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními; Elektromagnetické vlny a záření; Světelné děje a jejich využití; Jaderná energie, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie; Vesmír

Průřezová téma

Environmentální výchova.

Ve vyučovacím předmětu jsou realizovány tématické okruhy *Základní podmínky života* (8. roč.: energie slunečního záření – fototermické články; ovzduší – jeho znečišťování, „ozonová díra“, skleníkové plyny a skleníkový efekt, oteplování Země; 9. roč.: polovodiče – fotovoltaické články; obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie) a *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* (8. roč.: ovzduší; 9. roč.: jaderná energie – vyhořelé palivo jako jaderný odpad; obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie)

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž se budeme snažit utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- zadáváme úkoly vedoucí k samostatné práci
- vedeme k myšlení v širších souvislostech, k propojování získaných vědomostí
- vedeme žáka k sebehodnocení
- vedeme žáka k systematickému, cílevědomému a smysluplnému učení
- vedeme žáky ke kritickému myšlení
- při práci s textem učíme odlišovat podstatné od nepodstatného
- vedeme děti k práci s chybou
- vedeme děti k práci s informacemi, pozorování, vyvozování a porovnávání výsledků
- vedeme žáky k radosti z poznání

Kompetence k řešení problémů

- učíme porozumět danému problémovému úkolu před zahájením jeho řešení
- vedeme děti k řešení problémových situací a úkolů a jsme jim nápomocni
- vedeme žáky jak k samostatnému řešení problému, tak k týmové spolupráci
- podporujeme řešení problémů různými způsoby s využitím znalostí
- učíme žáky hodnotit výsledky své práce

Kompetence komunikativní

- vytváříme podmínky a otevřený prostor pro komunikaci
- vedeme děti k základním komunikačním pravidlům (naslouchání, respektování, asertivní jednání)
- klademe důraz na adekvátní verbální i neverbální vzájemnou komunikaci
- vedeme ke kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- povzbuzujeme pozitivní stránky žákovy osobnosti
- usměrňujeme negativní projevy žákovy osobnosti
- umožňujeme žákům zažít úspěch a zvládnout i případný neúspěch
- podporujeme rozvoj sebedůvěry
- vytváříme s žáky pravidla pro práci v skupině a vedeme je k jejich respektování

- vytváříme příjemnou školní atmosféru
- rozvíjíme u žáků ohleduplnost a úctu k životu

Kompetence občanské

- učíme respektovat práva a dodržovat povinnosti
- vedeme k ochraně zdraví a tvorbě zdravého životního prostředí
- vytváříme prostor pro pochopení nutnosti mezinárodní spolupráce

Kompetence pracovní

- vytváříme potřebu spolupráce s druhými
- učíme žáky hodnotit svou práci i práci druhých
- vedeme k vytváření zodpovědnosti za zdraví své i ostatních
- učíme základním hygienickým návykům
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji jejich schopností
- vedeme žáky k dokončení započaté práce, učíme k systematičnosti a trpělivosti
- spoluvytváříme řád a pravidla činnosti

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pevné, kapalné, plynné látky a tělesa a vyjmenuje jejich vlastnosti • vysvětluje využití vlastností látek v praxi • vyjadřuje vzájemné působení těles pomocí síly obecně i v praktických úlohách • uvede konkrétní příklady změny tvaru tělesa nebo pohybu tělesa vzájemným silovým působením • spojuje silové působení s tělesem nebo polem • porovnává gravitační sílu, kterou se přitahují každá dvě tělesa, pomocí jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • látky a tělesa – pevné látky (pružné, tvárné, křehké; různá tvrdost), kapalné látky (tekuté, nelze znatelně stlačit), plynné látky (tekuté, stlačitelné, rozpínavé) • tvar a jeho změna (trvalá a dočasná změna) • hladina ve vodorovné rovině, libela, spojené nádoby, hadicová vodováha) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>hmotností a vzdáleností přitahujících se těles</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje svislý směr od vodorovného • určuje vodorovný směr pomocí libely (vodováhy, hadicové vodováhy) a svislý směr pomocí olovnice v praxi 		
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje projevy gravitačního pole Země a využití gravitační síly Země na praktických příkladech • vysvětluje pohyb kosmonautů po Měsíci z hlediska jeho gravitace • měří síly pružinovým siloměrem (při měření správně dodržuje zásady pro měření siloměrem) a zapisuje jejich velikosti i s jednotkou • používá jednotku síly a její značku • zná hmotnost tělesa, které Země přitahuje silou jeden newton 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné působení těles • síla • gravitační síla a gravitační pole • gravitační pole Země (svislý směr, olovnice, siloměr, newton, úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje vzájemné přitahování a odpuzování elektrovaných těles pomocí elektrického náboje, elektrického pole a elektrické síly 	<ul style="list-style-type: none"> • vzájemné působení těles • síla, elektrická síla a elektrické pole • zelektrizovaná tělesa, elektrický náboj (kladný a záporný, souhlasný a nesouhlasný) 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje feromagnetické látky • popisuje části magnetu a zná označení severního a jižního pólu • rozlišuje vzájemné působení souhlasných a nesouhlasných pólů dvou magnetů • vyrábí dočasné magnety • dokazuje existenci magnetického pole kolem magnetu • dokazuje slábnoucí účinky magnetického pole se vzdáleností od magnetu 	<ul style="list-style-type: none"> • magnetická síla a magnetické pole (magnetit, magnety, ferity, feromagnetické látky, magneticky měkká a tvrdá ocel) • póly magnetu (severní-N a jižní-S, souhlasné a nesouhlasné) a netečné pásmo, indukční čáry • magnetické pole Země (magnetka, kompas, busola) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • znázorňuje silové působení magnetického pole indukčními čarami • vysvětluje ustálení magnetky ve směru sever – jih pomocí magnetického pole Země • odlišuje zeměpisné póly od magnetických pólů Země • určuje světové strany pomocí kompasu a busoly 		
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly uvedené fyzikální veličiny • zjišťuje před měřením jednotku, nejmenší dílek a měřící rozsah stupnice měřidla • stanovuje odchylku měření • dodržuje pravidla a postup při měření • převádí jednotky fyzikálních veličin 	<ul style="list-style-type: none"> • měření fyzikálních veličin – jejich značky, jednotky, měřidla (jednotka, nejmenší dílek, měřící rozsah stupnice) • odchylka měření, pravidla a postup měření • měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas; 	
<ul style="list-style-type: none"> • počítá aritmetický průměr z opakovaného měření délky 	<ul style="list-style-type: none"> • výpočet aritmetického průměru délky, teploty 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v tabulkách hustoty látek a pomocí nich stanovuje hmotnost těles z těchto látek o objemu jeden krychlový metr nebo krychlový centimetr • využívá s porozuměním vztah pro výpočet hustoty látky • určí pomocí změřené hmotnosti a objemu pevného tělesa hustotu pevné látky a látku, ze které je těleso • počítá hmotnost stejnorođedého tělesa z hustoty látky, ze které je těleso, a objemu tohoto tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> • výpočet hustoty látky, hmotnosti tělesa 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje změnu objemu nebo délky pevných těles, změnu objemu kapalin, změnu objemu plynů při zahřívání a ochlazování; pomocí čehož vysvětluje příklady a důsledky v praxi • rozlišuje princip a využití kapalinových teploměrů, bimetalových teploměrů a lékařského teploměru • počítá průměrnou teplotu • sestavuje a rýsuje graf změn teploty a pracuje s ním 	<ul style="list-style-type: none"> • změna objemu pevných těles, kapalin a plynů při zahřívání nebo při ochlazování (změna délky kovových tyčí) 	
<ul style="list-style-type: none"> • kreslí schémata jednoduchých el. obvodů • sestavuje správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozlišuje jednotku napětí a proudu • rozlišuje velikost el. proudu v závislosti na velikosti el. napětí zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrický obvod – zdroj el. napětí, vodič, spotřebič, spínač; schéma el. obvodu, schematické značky • závislost el. proudu na el. napětí, volt, ampér 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje elektrické vodiče a elektrické izolanty • pracuje s vědomím, že k pokusům nemůže používat zásuvku se síťovým napětím 230 V a že el. proud procházející lidským tělem vodivě spojujícím el. obvod se zemí může způsobit i smrt • vysvětluje blesk jako vedení el. proudu ve vzduchu a princip bleskosvodu • rozlišuje zahřátí vodiče v závislosti na velikosti el. proudu procházejícím vodičem 	<ul style="list-style-type: none"> • otevřený a uzavřený el. obvod • elektrické vodiče a elektrické izolanty (blesk, bleskosvod) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětluje využití zahřívání vodičů při průchodu el. proudu v tepelných el. spotřebičích a vláknu žárovky pomocí vlastnosti vodiče (délka, tloušťka, látka 	<ul style="list-style-type: none"> • zahřívání vodiče při průchodu el. proudu; 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí příklady vzniku zkratu a vysvětluje ochranu el. obvodu a el. zařízení pojistkami a jističi • osvojuje si s porozuměním zásady správného užívání el. spotřebičů a zásady bezpečného zacházení s el. zařízeními • vyjmenovává ve správném pořadí postup při první pomoci při úrazu el. proudem • uvádí způsoby vyproštění postiženého z el. obvodu • uvědomuje si, že se sám nesmí stát součástí el. obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> • zkrat, pojistky, jističe, zásady správného užívání el. spotřebičů a bezpečného zacházení s el. zařízeními, první pomoc při úrazu el. proudem 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje klid a pohyb těles vzhledem k jiným tělesům - rozlišuje trajektorii pohybu tělesa a dráhu tělesa - rozlišuje přímočarý a křivočarý pohyb - rozlišuje posuvný a otáčivý pohyb - rozlišuje rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - sestrojuje graf závislosti dráhy pohybu tělesa na čase a pracuje s ním v praktických úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> • pohyb těles – klid a pohyb tělesa, trajektorie, dráha • přímočarý a křivočarý pohyb • posuvný a otáčivý pohyb • rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • rychlosť a dráha rovnoměrného pohybu tělesa • graf závislosti dráhy na čase • okamžitá a průměrná rychlosť nerovnoměrného pohybu tělesa • aritmetický průměr rychlosť není průměrná rychlosť • zpomalený a zrychlený pohyb 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje okamžitou rychlosť, průměrnou rychlosť a aritmetický průměr rychlosťí - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi průměrnou rychlosťí, celkovou dráhou a celkovou dobou pohybu u nerovnoměrného pohybu těles - převádí jednotky dráhy (délky), doby pohybu (času), rychlosti - vysvětluje obecně i na příkladech, jak závisí změna rychlosti daného tělesa na velikosti působící síly a na hmotnosti tělesa - uvede v konkrétních příkladech, které brzdné síly působí na pohybující se těleso - vysvětluje v konkrétních příkladech, jak lze zmenšit nebo zvětšit brzdné síly působící na pohybující se tělesa - vysloví zákon setrvačnosti a zákon vzájemného působení dvou těles (zákon akce a reakce) - uvádí a vysvětluje příklady, jak se projevuje zákon setrvačnosti a jak se využívá v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí • přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa 	
<ul style="list-style-type: none"> - znázorňuje síly šipkou - určuje velikost a směr síly z jejího znázornění šipkou 	<ul style="list-style-type: none"> • síly – znázornění síly šipkou (velikost, směr, působiště) 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh přímou úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa při určování velikosti gravitační síly nebo hmotnosti tělesa - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<ul style="list-style-type: none"> • výslednice dvou sil stejných a opačných směrů, rovnováha dvou sil; 	
<ul style="list-style-type: none"> - nalézá těžiště jednoduchých těles s využitím vlastností těžiště 	<ul style="list-style-type: none"> • těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa (stálá, volná nebo vratká) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje důsledky polohy těžiště závisející na rozložení látky v tělese v praktických situacích - rozlišuje rovnovážné polohy těles v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně), třetí 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává různé posuvné účinky síly a uvádí konkrétní příklady - objasňuje změny pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - vysvětluje, proč síly vzájemného působení dvou těles nemohou být v rovnováze - uvádí a vysvětluje, jak se projevuje zákon vzájemného působení dvou těles a jak se využívá v praxi - znázorňuje síly vzájemného působení dvou těles - objasňuje, na čem závisí otáčivý účinek síly a sestavuje rovnováhu na páce - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů - rozlišuje rovnovážnou polohu pevné kladky, volné kladky a jednoduchého kladkostroje 	<ul style="list-style-type: none"> • těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa (stálá, volná nebo vratká) 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - používá značku a jednotku tlaku - převádí jednotky tlaku - uvádí, jak lze tlak zvětšit a zmenšit - uvádí a vysvětluje deformační účinky síly v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • rovnováha na páce (rameno síly, moment síly a jeho jednotka) a na kladkách (pevná kladka, volná kladka, jednoduchý kladkostroj) 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje původ třecí síly, její působiště a směr - rozlišuje klidovou třecí sílu a třecí sílu při pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • tlaková síla, tlak a jeho zvětšení či zmenšení 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - měří třecí sílu - určí, na čem a jak závisí a nezávisí velikost třecí síly - vysvětluje nutnost a způsoby ovlivňování velikosti třecí síly v praxi 		
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - používá značku a jednotku tlaku - převádí jednotky tlaku - uvádí, jak lze tlak zvětšit a zmenšit - uvádí a vysvětluje deformační účinky síly v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • tlaková síla, tlak a jeho zvětšení či zmenšení 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje původ třecí síly, její působiště a směr - rozlišuje klidovou třecí sílu a třecí sílu při pohybu - měří třecí sílu - určí, na čem a jak závisí a nezávisí velikost třecí síly - vysvětluje nutnost a způsoby ovlivňování velikosti třecí síly v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysloví s porozuměním Pascalův zákon - vypočítá, jaký tlak vyvolá v kapalině daná vnější tlaková síla působící na píst daného obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • mechanické vlastnosti tekutin – Pascalův zákon 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší praktické úlohy u hydraulických zařízení - uvádí příklady využití hydraulických zařízení a vysvětluje je - rozlišuje tlak vyvolaný působením vnější síly na povrch kapaliny v uzavřené nádobě od hydrostatického tlaku - dokáže pokusem, že voda v klidu působí tlakovou silou na dno a stěny nádoby 	<ul style="list-style-type: none"> • hydraulická zařízení 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje, jak se projevuje působení gravitační síly Země na kapalinu v klidu a uvádí příklady směr tlakové síly vyvolané působením gravitační síly Země na kapalinu v nádobě v klidu - vypočítá, jakou tlakovou silou působí kapalina v gravitačním poli Země na plochu daného obsahu v určité hloubce pod hladinou kapaliny v konkrétních příkladech - využívá závislosti tlakové síly kapaliny na hloubce a hustotě kapaliny pro řešení konkrétních praktických problémů - zdůvodňuje, proč jsou velikosti, kterými působí kapalina na dna stejného obsahu nádob různého tvaru, tlakových sil stejné, je-li kapalina nalita do stejné výšky; a porovnává ji s gravitačními silami působícími na kapalinu v nádobách 	<ul style="list-style-type: none"> • účinky gravitační síly Země na kapalinu 	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah pro výpočet hydrostatického tlaku a jeho souvislost s hloubkou a hustotou kapaliny - uvádí a vysvětluje příklady využití spojených nádob - vyjmenovává síly působící na těleso ponořené do kapaliny v gravitačním poli Země a uvádí jejich směr - porovnává vztlakové síly působící na totéž těleso ponořené v různých kapalinách - porovnává vztlakové síly působící na tělesa různého objemu ponořené ve stejné kapalině 	<ul style="list-style-type: none"> • hydrostatický tlak • vztlaková síla působící na těleso v kapalině 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysloví Archimédův zákon, zapíše jej vzorcem a pomocí něho řeší praktické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Archimédův zákon 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí podmínky, za jakých se těleso v kapalině potápí, vznáší, stoupá k hladině - uvádí příklady těles, která ve vodě klesají, vznášejí se, stoupají k hladině - objasňuje fyzikální podstatu plování těles v kapalinách 	<ul style="list-style-type: none"> • potápění – vznášení se – plování těles v klidných tekutinách 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ponoření téhož tělesa plovoucího v různých kapalinách, čehož využívá při řešení praktických úloh a měření hustoty kapaliny hustoměrem 	<ul style="list-style-type: none"> • hustoměr 	
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje příčinu existence atmosférického tlaku - vyhledává v tabulkách změny atmosférického tlaku v závislosti na nadmořské výšce a vysvětluje příčiny těchto změn 	<ul style="list-style-type: none"> • atmosférický tlak a jeho měření (Torricelliho pokus, rtuťový tlakoměr, aneroid, barograf) 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvádí směr tlakové síly, kterou působí atmosférický vzduch - vysvětluje příslušné děje a jevy pomocí tlakové síly, kterou působí atmosférický vzduch - zná velikost normálního atmosférického tlaku a výšku sloupce rtuti a vody (přibližně), který se jím udrží - rozpozná vyšší a nižší atmosférický tlak než normální z výšky sloupce rtuti - určuje atmosférický tlak výpočtem pomocí hydrostatického tlaku sloupce rtuti - určuje výpočtem velikost tlakové síly atmosférického vzduchu na danou plochu při určitém atmosférickém tlaku - aplikuje Archimédův zákon i pro děje a řešení praktických problémů a úloh ve vzduchu - uvádí podmínu, která musí být splněna, aby těleso ve vzduchu stoupalo 	<ul style="list-style-type: none"> • vztaková síla působící na těleso v atmosféře Země • tlak plynu v uzavřené nádobě 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje na konkrétních příkladech, kdy je v uzavřené nádobě s plynem přetlak a podtlak 	<ul style="list-style-type: none"> • podtlak a přetlak, otevřený 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná přetlak nebo podtlak pomocí otevřeného manometru a určí jeho hodnotu výpočtem 	<ul style="list-style-type: none"> • kapalinový manometr a deformační manometr 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje světelné zdroje a uvádí příklady - uvádí rozdíly mezi průhledným, průsvitným a neprůhledným prostředím 	<ul style="list-style-type: none"> • světelné děje – světelné zdroje (bodový a plošný světelný zdroj) 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná rychlosť světla ve vakuu; ve vzduchu a v ostatních optických prostředích vzhledem k rychlosti světla ve vakuu - řeší praktické úlohy s danou rychlosťí světla v určitém optickém prostředí - vyjadří vzdálenost světelný rok v kilometrech - charakterizuje předměty, které vidíme 	<ul style="list-style-type: none"> • šíření (optické prostředí, světelný svazek) 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje odraz a pohlcování světla předměty a objasňuje praktický význam - využívá zákonu o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • odraz a pohlcování světla • rychlosť světla 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje, proč pozorujeme na Zemi měsíční fáze - rozlišuje plný stín, vržený stín, polostín - uvádí polohu Měsíce, když pro pozorovatele na Zemi nastane úplné a částečné zatmění Měsíce, úplné a částečné zatmění Slunce 	<ul style="list-style-type: none"> • měsíční fáze • zatmění Slunce a Měsíce • stín (plný stín, vržený stín, polostín) 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává vlastnosti obrazu v rovinném zrcadle - rozlišuje vlastnosti obrazu, který vzniká v dutém a vypuklém zrcadle 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) 	
<ul style="list-style-type: none"> - umisťuje těleso vzhledem k dutému zrcadlu tak, aby v něm viděl jeho zvětšený, vzpřímený obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • rozklad bílého světla optickým hranolem (spojeté hranolové spektrum, duha) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje na základě vlastností obrazu v dutém vypuklém zrcadle jejich použití - rozhodne ze znalostí rychlosti světa ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice 		
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje pořadí barev ve spojitém hranolovém spektru a objasní jeho vznik - rozlišuje lom červeného a fialového světla - vysvětluje, jak vzniká duha - rozlišuje čiré a barevné průhledné prostředí - určí, na základě odrazu a pohlcování, proč má daný předmět určitou barvu 	<ul style="list-style-type: none"> • čiré a barevné průhledné prostředí • barva těles 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmul, formuluje jejich obsah a pracuje s nimi v konkrétních situacích - určí práci vykonanou tělesem působícím silou na jiné těleso a přemisťujícím ho po určité dráze (stálá síla, působící ve směru přímé dráhy) - určí práci při zvedání tělesa pomocí pevné kladky a jednoduchého kladkostroje - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem; mezi výkonem, stálou silou a rychlosí rovnoměrného pohybu tělesa - určí práci z výkonu a času - určí účinnost z výkonu a příkonu a vyjádří ji v procentech - uvede příklady nebo pozná, kdy má těleso pohybovou energii 	<ul style="list-style-type: none"> • práce, výkon, účinnost • pohybová a polohová energie • skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich čisticovou stavbou; difuze a Brownův pohyb • vnitřní energie • teplo (měrná tepelná kapacita látky, teplo přijaté tělesem, teplo odevzdané tělesem, tepelná výměna vedením, tepelná výměna prouděním, tepelné záření) • obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie • přeměny skupenství – tání a tuhnutí (teplota tání a tuhnutí, 	5. EV - základní podmínky života

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, jak se projeví, že těleso má pohybovou energii - vysvětlí, jak závisí pohybová energie tělesa na jeho rychlosti a hmotnosti, uvede příklady - vysvětlí, na čem závisí polohová energie tělesa v gravitačním poli Země - určí změnu polohové energie - rozlišuje, kdy mají tělesa stejnou nebo různou polohovou energii - uvede příklady nebo pozná, kdy má těleso polohovou energii pružnosti a vysvětlí proč ji má - řeší praktické úlohy na pohybovou energii, polohovou energii a jejich vzájemnou přeměnu - zná hlavní a vedlejší jednotky fyzikálních veličin a dokáže je převádět - popisuje, v čem se liší upořádání a pohyb částic v krystalických pevných látkách, kapalinách a plynech - uvádí a objasňuje konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - vysvětlí vnitřní energii tělesa a její změny při jeho zahřátí (např. při tření) - uvede příklady tepelné výměny vedením při dotyku dvou těles různé teploty a vysvětlí, jak se změní vnitřní energie každého z těles - zná praktické využití tepelných vodičů a tepelných izolantů - Formuluje teplo pomocí energie - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem - vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látky, zapíše ji s její jednotkou a vysvětlí, co udává 	<p>měrné skupenské teplo tání, skupenské teplo tání); vypařování a kapalnění, var (teplota varu, měrné skupenské teplo varu, skupenské teplo varu); hlavní faktory ovlivňující vypařování, teplotu varu kapaliny a kapalnění (rovnovážný stav, kapalnění vodní páry); sublimace a desublimace</p>	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - formuluje vztah mezi teplem odevzdaným teplejším tělesem a teplem přijatým chladnějším tělesem při tepelné výměně - vysvětlí přenos tepla v kapalinách a v plynech tepelnou výměnou prouděním a analyzuje v praxi - vysvětlí přenos tepla tepelným zářením (zdroj, prostupné prostředí) a jak se mění teplota tělesa, které pohlcuje tepelné záření - zná, na čem závisí změna teploty tělesa při pohlcení tepelného záření, uvede a vysvětlí aplikace v praxi - uvede příklady využití energie slunečního záření (fototermické články), rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - rozliší tání a tuhnutí krystalické a amorfnní látky - vyhledá v tabulkách teplotu tání (tuhnutí) látky a zná její závislost na tlaku - vysvětlí, proč při tání (tuhnutí) se její teplota nemění - zná teplotu tání (tuhnutí) ledu - vyhledá v tabulkách měrné skupenské teplo tání látky, zapíše ho s jeho jednotkou a vysvětlí, co udává - vypočítá skupenské teplo tání - vysvětlí anomálii vody a její důsledky - zná zachování hmotnosti a změny objemu při tání a tuhnutí - rozliší vypařování a var (vysvětlí rozdíly) - vysvětlí, na čem závisí rychlosť vypařování, což aplikuje v praxi - vyhledá v tabulkách teplotu varu a zná její závislost na tlaku, což aplikuje v praxi - vysvětlí, kdy trvá var 		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná bezpečnostní pravidla pro práci s těkavými hořlavými kapalinami a jejich nebezpečnost - vyhledá v tabulkách měrné skupenské teplo varu, zapíše ho s jeho jednotkou a vysvětlí, co udává - vypočítá skupenské teplo varu kapaliny - vysvětlí, když zkapalní vodní pára i na přírodních jevech - vysvětlí pojmy sublimace a desublimace a uvede příklady z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> - popíše jednotlivé části elektroskopu a vysvětlí, k čemu elektroskop slouží - vysvětlí, proč se ručka elektroskopu vychýlí, když se desky elektroskopu dotkneme elektricky nabitym tělesem - zná jednotky elektrického náboje - vysvětlí elektrostatickou indukci a pomocí ní děje v praxi (např. dočasné a trvalé nabítí elektroskopu) - vysvětlí polarizaci izolantu a pomocí ní děje v praxi - vysvětlí, proč může elektricky nabité těleso přitahovat i elektricky nenabité tělesa, a aplikuje v praxi - ví, když je těleso uzemněno, což aplikuje v praxi - ví, co znázorňují siločáry elektrického pole a jaký je jejich dohodnutý směr - zná vlastnosti stejnorodého elektrického pole, kdy vzniká a jak jej znázorňujeme - nakreslí siločáry a vyznačí jejich dohodnutý směr v jednoduchých případech - vysvětlí elektrický proud jako důsledek vytvoření elektrického pole v elektrickém vodiči pomocí zdroje elektrického napětí 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrické pole – elektrický náboj (elementární elektrický náboj, coulomb) • elektroskop • vodič a izolant v elektrickém poli (elektrostatická indukce, polarizace izolantu); siločáry elektrického pole • stejnorodé elektrické pole • elektrický proud 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - ví, čím je tvořen elektrický proud v elektrickém vodiči - rozliší elektrický proud v kovových vodičích a v elektrolytech - zná dohodnutý směr elektrického proudu a vyznačí jej - správně zapojí ampérmetr a voltmetr do obvodu a nastaví na nich správný rozsah - změří (stejnosměrný) elektrický proud a (stejnosměrné) elektrické napětí - označí el. proud a el. napětí správnou značkou a zapíše jejich naměřené hodnoty s příslušnou jednotkou - zná jednotky el. proudu a el. napětí a převádí je na jejich násobky (i opačně) - rozliší elektrické články od elektrických akumulátorů - slovně formuluje Ohmův zákon a zapíše jej matematickým vztahem (vysvětlí význam použitych značek) - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - počítá pomocí matematického vyjádření Ohmova zákona velikost el. proudu, el. napětí, el. odporu - ví, na čem závisí el. odpor vodiče (rezistoru) - zná složení rezistoru a jeho schematickou značku - zná jednotku el. odporu a převádí na její násobky(i opačně) - řeší praktické úlohy při zapojení rezistorů v el. obvodu za sebou (sériově) a vedle sebe (paralelně) - zná, jaký rezistor je reostat, a jeho schematickou značku 		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - řeší praktické úlohy při zapojení reostatu ke změně proudu v obvodu a jako děliče napětí (potenciometr) - kreslí schémata zapojení 		
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí elektrickou práci a souvislost s elektrickou energií - ví, na čem závisí el. práce, což zapíše i vzorcem - využívá s porozuměním vztah pro výpočet el. práce při řešení praktických úloh - určuje „spotřebovanou el. energii“ pomocí elektroměru jako elektrickou práci v příslušných jednotkách - počítá el. práci i pomocí příkonu - rozlišuje elektrický příkon a výkon elektrického proudu - vysvětluje údaje udávající napětí a příkon na konkrétních el. spotřebičích, určuje el. proud procházející spotřebiči a el. odpor těchto spotřebičů - využívá s porozuměním vztah pro výpočet el. příkonu při řešení praktických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • elektrická práce, elektrická energie a výkon 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - vysvětluje vznik zvuku, hluku a tónu na základě chvění těles v praktických situacích - využívá s porozuměním rychlosti šíření zvuku v různých prostředích při různých teplotách v konkrétních příkladech - rozlišuje vyšší a nižší tón pomocí kmitočtu - vysvětluje, jak se mění výška tónu u strunných a dechových hudebních nástrojů - vysvětluje vznik sluchového vjemu v mozkovém centru člověka - rozlišuje infrazvuk a ultrazvuk 	<ul style="list-style-type: none"> • zvukové děje – zdroje zvuku, látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlosť šíření zvuku v různém prostředí • odraz zvuku, ozvěna a dozvuk; pohlcování zvuku; ohýb zvuku; výška zvukového tónu, kmitočet tónu, základní tón, tóny harmonické, nucené chvění, rezonance • ucho jako přijímač zvuku (dolní a horní hranice slyšitelnosti) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - uvádí příklady využití ultrazvuku - vysvětluje nucené chvění a rezonanci v praktických situacích - rozlišuje základní tón a tóny harmonické pomocí kmitočtu - rozlišuje odraz, pohlcování a ohyb zvuku - uvádí a vysvětluje využití odrazu zvuku v praxi - vysvětluje vznik ozvěny a dozvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - vysvětluje význam ochrany před nadměrným hlukem 	<ul style="list-style-type: none"> • infrazvuk, ultrazvuk; hluk; hladina zvuku (práh slyšení a bolesti), decibel 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje počasí a podnebí - vyjadřuje v procentech složení atmosféry - rozlišuje vrstvy atmosféry podle průběhu teploty s výškou, podle hustoty vzduchu a podle elektrických vlastností - objasňuje pojmy, které může slyšet při předpovědi počasí - využívá poznatků z fyziky k objasňování některých procesů v atmosféře - vyjmenovává základní meteorologické prvky a rozlišuje ty, které dovede měřit, uvádí přístroje k jejich měření a jednotky, ve kterých se měřené veličiny vyjadřují - pracuje s Beaufortovou stupnicí rychlosti větru - vyjmenovává hlavní látky znečišťující ovzduší, uvádí jejich zdroje (přírodní, produkt lidské činnosti) a jejich negativní dopad na přírodní a životní prostředí - rozlišuje, ve které vrstvě je ozon užitečný a ve které škodlivý - objasňuje, co je „ozonová díra“ a co je její příčinou 	<ul style="list-style-type: none"> • počasí kolem nás – počasí a podnebí (klima), předpověď počasí; atmosféra Země a její složení, troposféra – stratosféra – mezoféra – termosféra, exoféra; neutrosféra a ionoféra • meteorologie (meteorologické stanice a družice, radiosondy), základní meteorologické jevy a jejich měření: vlhkost vzduchu – vlhkoměr, kapalnění vodní páry v ovzduší (oblačnost, rosa, jinovatka), srážky (dešť, krupky, kroupy, sníh) – srážkoměr, tlak vzduchu (izobary, tlaková níže- cyklóny a tlaková výše – anticyklóny) – barograf, vznik a rychlosť větru – Beaufortova stupnice rychlosti větru, teplota vzduchu (teplotní inverze) – teploměry, termograf 	5. EV - základní podmínky života; - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovává skleníkové plyny a objasňuje, proč se jím tak říká - uvádí v souvislosti zvyšování obsahu skleníkových plynů v atmosféře se zesilujícím skleníkovým efektem a nadměrným oteplováním Země - uvádí v souvislosti některé činnosti lidí se stavem přírodního a životního prostředí - zařazuje ohrožení ozonové vrstvy a oteplování Země mezi celosvětové problémy - osvojuje si zásady správného chování v mimořádných situacích (ohrožujících životy, zdraví, majetek) souvisejících s počasím 	<ul style="list-style-type: none"> • problémy znečišťování atmosféry a hlavní znečišťující látky, ozon (přízemní a stratosférický) a „ozonová díra“, skleníkové plyny a skleníkový efekt, oteplování Země 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyznačuje směr indukčních čar magnetického pole - vysvětluje vychýlení magnetky při průchodu el. proudem vodičem - sestavuje správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - nakreslí schematickou značku cívky - vysvětluje rozdílné natočení magnetek na koncích cívky s el. proudem a změnu natočení magnetek při změně směru el. proudu v cívce - určí, kde má magnetické pole cívky s el. proudem největší účinky - zakreslí správně směr el. proudu v závitech cívky a pomocí pravidla pravé ruky určí póly cívky s el. proudem 	<ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetické děje – magnetické pole kolem vodiče s el. proudem a cívky s el. proudem, pravidlo pravé ruky, elektromagnet a jeho užití (el. zvonek, jistič, elektromagneticke relé); působení magnetického pole na cívku s el. proudem a praktické využití (magnetoelektrické měřicí přístroje, stejnosměrný elektromotor); • elektromagnetická indukce; střídavé napětí, střídavý proud (časový průběh – sinusoida, alternátor, perioda, kmitočet – 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává vlastnosti elektromagnetu s trvalým magnetem - popisuje, čím je možno zesílit účinky magnetického pole elektromagnetu - vysvětluje, proč musí být jádro elektromagnetu z magneticky měkké oceli - uvádí příklady využití elektromagnetu - pojmenovává hlavní součásti el. zvonku, jističe a elektromagnetického relé a objasňuje jejich činnost - určí, v jaké poloze se ustálí cívka s el. proudem v magnetickém poli a vysvětlí proč - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s el. proudem při objasňování činnosti magnetoelektrických měřících přístrojů a stejnosměrného elektromotoru - vysvětluje, k jaké přeměně energie ve stejnosměrném elektromotoru dochází - rozlišuje základní části stejnosměrného elektromotoru (stator, rotor, kartáčky, komutátor) používaného v praxi a objasňuje funkci komutátoru - popisuje, kdy vzniká v uzavřeném obvodu cívky indukovaný el. proud; vysvětluje, proč vzniká a proč má při zesílení magnetického pole opačný směr než při zeslabení pole - uvádí, na čem závisí indukovaný el. proud v dané cívce - využívá prakticky poznatky o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní při objasňování vzniku střídavého proudu a transformace střídavého napětí - určuje z časového průběhu střídavého napětí a střídavého proudu znázorněného 	<p>frekvence) a jejich efektivní hodnota; transformátor (primární a sekundární cívka na společném jádře), rozvodná elektrická síť</p>	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<p>sinusoidou jejich periodu a jejich největší (maximální) hodnotu; vyznačuje jejich efektivní hodnotu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětluje, co znamená perioda střídavého proudu (napětí); používá její značku a jednotku - vysvětluje, co znamená kmitočet (frekvence) střídavého proudu (napětí); používá její značku a jednotku - zná kmitočet střídavého proudu ve spotřebitelské síti - využívá s porozuměním vztah mezi kmitočtem (frekvencí) a periodou při výpočtu jejich velikosti - pojmenovává hodnotu střídavého proudu a střídavého napětí, kterou změříme ampérmetrem a voltmetrem na střídavý proud a střídavé napětí - využívá s porozuměním vztah mezi efektivní hodnotou a maximální hodnotou při výpočtu jejich velikosti v praktických úlohách - popisuje složení transformátoru a rozlišuje vstupní a výstupní střídavé napětí - stanovuje transformační poměr z počtu závitů cívek a z efektivních hodnot výstupního a vstupního napětí, pomocí něhož řeší praktické úlohy - rozlišuje transformaci nahoru a dolů - rozlišuje velmi vysoké napětí, vysoké napětí a nízké napětí - zná efektivní hodnotu střídavého napětí v síťové zásuvce 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje stejnosměrný el. proud od střídavého - objasňuje, čím je tvořen el. proud 	<ul style="list-style-type: none"> • vedení elektrického proudu – v kovovém vodiči, v kapalinách (elektrolyt), v plynech (ionizovaný vzduch, 	5. EV - základní podmínky života

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - dává správně do souvislosti zdroj el. napětí, elektrické pole a el. proud při objasňování vzniku el. proudu - objasňuje, proč některé látky vedou a jiné nevedou el. proud - vyjmenovává, které částice jsou volné v kovovém vodiči, v elektrolytu, v plynu - vysvětluje vznik kladných a záporných iontů - rozlišuje el. proud v kovovém vodiči, v elektrolytu, v plynu - rozlišuje vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - uvádí, jak lze měnit odpor polovodičů zahřátím nebo osvětlením, a vysvětluje proč - rozlišuje, která vlastnost polovodičů se uplatňuje u termistoru a která u fotorezistoru - uvádí praktická využití termistoru a fotorezistoru - určí, z které skupiny musí být prvky, aby jejich přidáním do křemíku vznikl polovodič typu N a polovodič typu P - vysvětluje vznik volných elektronů a dér - rozliší el. proud v polovodičích typu N a P - zapojí správně polovodičovou diodu - rozliší propustný a závěrný směr - kreslí voltampérovou charakteristiku diody - kreslí časový průběh jednocestné (a pojmenovává jej) a dvojcestné usměrněného střídavého proudu - uvádí praktické použití diod k usměrnění střídavého proudu - uvádí praktické využití letky a fotodiody - rozliší fotovoltaické články od fototermických a zařazuje oba články mezi alternativní zdroje el. en. 	<p>jiskrový elektrický výboj, blesk, elektrický oblouk, obloukové svařování, elektrický výboj ve zředěných plynech) a v polovodičích (termistor, fotorezistor, polovodič typu N – volné elektrony, polovodič typu P – díry);</p> <ul style="list-style-type: none"> • polovodičová dioda (přechod PN, anoda a katoda, propustný a závěrný směr, voltampérová charakteristika, jednocestný a dvojcestný usměrňovač střídavého proudu, tepavý proud), letka (světelná dioda, svítivka), fotodioda (fotovoltaický článek, sluneční článek, sluneční baterie) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - kreslí schématické značky polovodičových součástek - rozlišuje fázový vodič, pracovní nulovací vodič a ochranný nulovací vodič z hlediska jejich funkce, barevného označení a připojení v zásuvce - správně rozhodne, kterým hasicím přístrojem může hasit požár vzniklý zkratem el. vedení - zdůvodňuje nebezpečí, které může ohrozit člověka při nedodržení jednotlivých bezpečnostních předpisů a zásad při práci s el. zařízeními a spotřebiči, v blízkosti drátů vysokého napětí spadlých na zem, při bouřce - zařazuje střídavé napětí 230V mezi napětí života nebezpečná - vyjmenovává způsoby přerušení el. obvodu při vyproštění postiženého při úrazu el. proudem - uvědomuje si, že se sám nesmí stát součástí el. obvodu 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními – ochranný nulovací vodič, značka dvojité izolace, označení částí elektrických zařízení pod napětím, označení vysokého napětí; bezpečnostní předpisy a zásady, které je nutno dodržovat, aby se předešlo možnému úrazu el. proudem; bezpečné a životu nebezpečné napětí; první pomoc při úrazu el. proudem 	
<ul style="list-style-type: none"> - uspořádá vlny podle vlnových délek - přiřazuje k nim využití v praxi nebo jejich výskyt - uvádí rozsah vlnových délek světelného záření - uspořádá jednotlivé barvy světla podle vlnových délek - uvádí přínos fyziků - uvádí, kdy začne zahřáté těleso svítit - vyjmenovává příklady studeného světla - objasňuje princip úspory při svícení zářivkami, „úspornými žárovkami“ - uvádí rozdíl mezi luminiscencí a světlem laseru - vysvětluje vznik rentgenového záření v rentgenkách 	<ul style="list-style-type: none"> • elektromagnetické vlny a záření – rádiové (dlouhé, střední, krátké, velmi krátké), mikrovlny, infračervené záření, světlo 750nm – 400nm (červené, oranžové, žluté, zelené, modré, fialové), ultrafialové záření, rentgenové záření, záření gama; Newton, Maxwell, Hertz, Rontgen; zdroje záření (zahřáté těleso, studené světlo – luminiscence – laser, rentgenka, urychlovače) 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - objasňuje, k čemu slouží urychlovače 		
<ul style="list-style-type: none"> - shrne a uvede dosavadní poznatky o světle - uvede příklad, kdy může nastat úplný odraz - rozlišuje spojky a rozptylky - rozlišuje změnu rovnoběžného světelného svazku paprsků pomocí spojky a pomocí rozptylky (využívá lomu světla při analýze průchodu světla čočkami) - pojmenovává oční čočku - rozlišuje krátkozraké a dalekozraké oko podle vytvoření obrazu vzhledem k sítnici - rozpozná vadu zraku, podle toho na jaké vzdálenosti vidí člověk dobře a na jaké špatně - poradí brýle s čočkami, které posunou obraz na sítnici - objasní pomocí zorného úhlu ohniskovou vzdálenost lupy - rozliší na mikroskopu objektiv a okulár - rozliší Galileiho a Keplerův dalekohled - rozliší, který dalekohled vytváří vzpřímený a který převrácený obraz - využívá s porozuměním vztah pro zvětšení Keplerova dalekohledu při řešení praktických úloh - objasňuje funkci dvou optických pravoúhlých hranolů u triedru - uvede použití zrcadlových dalekohledů 	<ul style="list-style-type: none"> • světelné děje a jejich využití – opakování odrazu světla, opakování lomu světla a rozšíření o mezní úhel; • čočky (spojky, rozptylky; ohnisková vzdálenost, ohnisko), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); optické vlastnosti oka; lupa (zorný úhel), mikroskop (objektiv, okulár); dalekohledy zrcadlové (reflektory) a čočkové (refraktory) – Galileiho (holandský), Keplerův (hvězdářský) a jeho zvětšení, triedr 	

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmu a zákonitostí na příkladech směsi, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.
- učí chápat souvislosti mezi přírodou a lidskými činnostmi

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda (Z, Př, F) a z části s matematikou

Časové vymezení předmětu

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova – zodpovědnost jedince za své zdraví.

Environmentální výchova – snižování emisí, ochrana vodních zdrojů, vliv člověka na životní prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – závažnost ochrany přírody.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované na úrovni vyučovacího předmětu, jimiž se budeme snažit utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- dáváme žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klademe důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcujeme žáky k argumentaci
- zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi
- vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápát základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- zná zásady bezpečné práce - dovede poskytnout 1. pomoc - zná tel. číslo záchranné služby, umí přivolat pomoc	• Bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech	1. OSV – zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem
- pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) - rozliší fyzikální a chemický děj	• Látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chemický děj	
- umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí - zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený - zná vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlosť rozpouštění - zná příklady z praxe - umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a %koncentraci	• Směsi různorodé a stejnorodé • Roztoky, složení roztoků	
- zná princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace	• Oddělování složek směsí	5. EV – likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - umí provést filtrace a destilaci ve školních podmínkách - umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsi 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a znečištění - zná hygienické požadavky na pitnou vodu - zná hlavní znečišťovatele pitné vody - zná procentový obsah hlavních složek vzduchu - umí vysvětlit význam vzduchu jako průmyslové suroviny - zná hlavní znečišťovatele vzduchu - umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu 	<ul style="list-style-type: none"> • Voda • Vzduch 	<p>5. EV – význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MDV – kritický přístup k informacím z médií k problematice čistoty vody a vzduchu</p> <p>3. GE – čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva, dotace EU na projekty ochrany a čištění vody a ovzduší, význam tropických deštných pralesů a zeleně obecně</p> <p>1. OSV – osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní číslo - zná vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu - s PSP - umí nakreslit schéma atomu - umí odvodit vznik kationtů a aniontů z atomu - umí vysvětlit rozdíl mezi atomem a molekulou 	<ul style="list-style-type: none"> • Atom, molekula, iont 	<p>4. MKV – sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná české názvy a značky vybraných prvků 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické prvky • Periodická soustava prvků 	OSV – zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak - zná princip uspořádání prvků v PSP - umí zařadit prvek do skupiny a periody PSP - umí vyhledat prvek podle skupiny a periody PSP - zná znění a význam periodického zákona - zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy 		<p>sloučeninami ohrožující zdraví a ŽP</p> <p>EV – nebezpečí poškození ŽP některými prvky a jejich sloučeninami</p> <p>EGS – znečištění ŽP jako globální problém lidstva</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem a sloučeninou - určí počet atomů ve vzorci - zná pojem elektronegativita - umí vyhledat elektronegativitu prvku v PSP 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické sloučeniny 	
<ul style="list-style-type: none"> - určí charakter chemické vazby podle elektronegativity 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemická vazba 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam symbolů v chemické rovnici - umí zapsat slovně popsaný chemický děj chemickou rovnicí - umí zapsat jednoduché rovnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemické reakce 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí zformulovat zákon zachování hmotnosti - dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici - dokáže vyčíslit jednoduchou rovnici 	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon zachování hmotnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem halogenid - zná pravidla názvosloví halogenidů 	<ul style="list-style-type: none"> • Halogenidy 	<p>OSV – osobní zodpovědnost jedince za své zdraví</p> <p>EV – solení silnic</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití NaCl 		MDV – informace a názory v médiích k problematice solení vozovek
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem oxid - zná pravidla názvosloví oxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná význam a užití význ. oxidů 	• Oxidy	OSV – zodpovědnost jedince za své zdraví, význam hromadné dopravy – oxidy ve výfukových plynech
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy kyselinotvorný oxid, zásadotvorný oxid - podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid - orientuje se na stupnici pH - zná rozmezí pH kyselin a zásad - zná pojem pH indikátor - zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univ. indikátoru - zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě 	• Kyselost a zásaditost roztoků, pH	EV – vliv pH na život ve vodě
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem kyselina - zná pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H₂SO₄, HNO₃ - zná zásady bezpečné práce s kyselinami - zná postup ředění H₂SO₄ konc. - umí poskytnout první pomoc při poleptání 	• Kyseliny	EV – reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví OSV – osobní zodpovědnost při práci s žírovými kyselinami, první pomoc při poleptání
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem hydroxid (zásada) 	• Hydroxidy	EV – nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování hydroxidů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla názvosloví hydroxidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH_4OH, $\text{Ca}(\text{OH})_2$ - zná zásady bezpečné práce s hydroxidy - umí poskytnout první pomoc při poleptání 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů - zná příklady užití neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Neutralizace 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem sůl - zná pravidla názvosloví solí - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - zná vybrané metody přípravy solí - zná příklady použití solí z praxe - hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna - zná princip tvrdnutí malty 	<ul style="list-style-type: none"> • Soli 	OSV – osobní zodpovědnost při užívání chemických látok (hnojiva apod.) EV – nebezpečí nadměrného hnojení umělými hnojivy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - zná obecné vlastnosti uhlovodíků - umí vyjmenovat homologickou řadu uhlovodíků - $C_1 - C_{10}$ - zná pojmy alkan, alken, alkin, aren - umí napsat molekulové, racionální a strukturní vzorce - $C_1 - C_{10}$ - umí sestavit model uhlovodíků - $C_1 - C_{10}$ - umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb - zná vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu - zná pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly 	<ul style="list-style-type: none"> • Uhlovodíky 	<p>EGS – závislost světového hospodářství na těžbě ropy EV – nebezpečí havárie při přepravě a zpracování ropy MDV – informace o haváriích tankerů OSV – osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků - umí zařadit derivát podle charakteristické skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Deriváty uhlovodíků 	<p>OSV – osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků EV – znečištění životního prostředí organickými rozpouštědly a ředitly</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam freonů - zná vlastnosti a užití teflonu 	<ul style="list-style-type: none"> • Halogenderiváty uhlovodíků 	<p>EGS – poškození ozónové vrstvy jako globální problém lidstva</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná vzorec, význam, užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu - zná pojem vícesytný alkohol 	<ul style="list-style-type: none"> • Alkoholy, fenoly 	<p>OSV – poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl líh (etanol) - denaturovaný líh - zná podstatu alkoholového kvašení - zná princip výroby destilátů - zná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka 		<p>VDO – zákony o výrobě, prodeji a užívání alkohol. nápojů</p> <p>MDV – výsledky průzkumu KHS o užívání alkoholických nápojů nezletilými</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná vzorec, význam, užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu - zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu - zná pravidla bezpečné práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Karbonylové sloučeniny 	<p>OSV – osobní zodpovědnost při práci s acetonem (karcinogenní látka)</p> <p>EV – nakládání se zbytky organických rozpouštědel, acetonu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná vzorec, význam, užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové - zná pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - umí zapsat obecné schéma neutralizace karb. kyseliny a obecné schéma esterifikace - rozliší sůl kyseliny a ester kyseliny 	<ul style="list-style-type: none"> • Karboxylové kyseliny 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy monomer, polymer, makromolekula 	<ul style="list-style-type: none"> • Makromolekulární chemie 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná rovnici a podmínky fotosyntézy - zná rozdělení sacharidů (mono-, oligo-, poly- - zná obecné vlastnosti mono- a polysacharidů - umí zařadit glukózu, fruktózu, sacharózu, škrob, glycogen, celulózu, zná jejich výskyt a význam - zná podstatu diabetes 	<ul style="list-style-type: none"> • Sacharidy 	<p>EGS, EV – stav tropických deštných pralesů</p> <p>OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu, nadměrný příjem cukru</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - umí provést důkaz glukózy a škrobu - rozliší tuky podle původu, zná příklady z praxe - rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe - zná schéma rovnice vzniku tuků - zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu - zná princip a význam ztužování tuků - zná princip zmýdelnění - umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Tuky 	<p>OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu – nadměrný příjem tuků, cholesterol</p> <p>EV – znečištění odpadní vody saponáty</p> <p>EGS – znečištění odpadních vod saponáty jako globální problém lidstva</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam - zná princip trávení bílkovin a princip jejich vzniku v organismu - zná význam DNA, RNA - zná faktory poškozující bílkoviny - umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin - zná význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D, E - zná zdroje vitamínů A, B, C, D, E v potravě - zná zásady zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • Bílkoviny 	<p>OSV – osobní zodpovědnost za svoji výživu</p> <p>MDV – informace o nových poznatkách a výzkumu dědičnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí - zná rozdělení plastů podle vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • Plasty a umělá textilní vlákna 	<p>EV – plasty v odpadech, význam recyklace</p> <p>EGS – plasty jako globální problém lidstva</p> <p>VDO – zákony a předpisy o odpadech, recyklaci plastů</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - zná běžně užívané zkratky plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PAN, PVC, PS), jejich vlastnosti a užití - -zná význam recyklace plastů 		OSV – osobní zodpovědnost při nakládání s použitými plasty
<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce - umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině - pozná redox reakci - zná princip výroby surového železa a oceli - zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí - umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze NaCl - zná princip galvanického článku - zná příklady užití elektrolýzy v praxi - -zná příklady užití galvanického článku v praxi 	• Redoxní reakce	EV – význam sběru starého železa a ostatních kovů jako průmyslové suroviny, hospodářské ztráty způsobené korozí železa
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - umí třídit paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti a zná příklady z praxe - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie - zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny - umí poskytnout první pomoc při popáleninách - zná způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů 	• Energie	OSV – vlastní zodpovědnost za bezpečnou práci s topnými plyny a palivy EV – CO ₂ , CH ₄ jako skleníkové plyny, SO ₂ jako vedlejší produkt spalování uhlí – kyselé deště, význam obnovitelných zdrojů energie MKV – nebezpečí zneužití přírodního bohatství zemí třetího světa

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - zná vliv produktů spalování na životní prostředí - zná význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavní produkty zpracování ropy a uhlí - zná významné chemické závody v ČR - zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti - lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředitla atd. - zná pojmy léčiva, analgetika, antipyretika, analgetika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, karcinogeny - zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání - zná schéma výroby cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky - zná význam hnojiv, rozdělení podle původu a složení - zná názvy běžně užívaných hnojiv - zná běžně užívané stavební materiály a pojiva 	<ul style="list-style-type: none"> • Chemie v životě člověka 	OSV – osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami v domácnosti, zaměstnání

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

osobnostní rozvoj, zodpovědnost každého jedince za své zdraví

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální zdravotní problémy obyvatel, závažnost ochrany přírody

Environmentální výchova – změny prostředí a vývoj organismů, lidské aktivity a problematika životního prostředí, fosilní zdroje a jejich vyčerpatelnost, ochrana životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací

- vedeme ke správnému používání odborné terminologie
- vedeme k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- vedeme k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnut postup a časový rozvrh

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 6. – 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- uvede příklady rozmanitosti přírody - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy	• Živá a neživá příroda	5. EV – rozmanitosti přírody, probudit citový vztah k přírodě
- vysvětlí význam atmosféry, hydrosféry a ozonosféry pro vznik a vývoj života na Zemi	• Vznik atmosféry, hydrosféry, ozonosféry a biosféry	
- vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi	• Vznik a vývoj života	
- vymezí základní projevy života, uvede jejich význam	• Projevy života – fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin	
- popíše buňku, vysvětlí funkci organel - vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou	• Buňka	
- pracuje s mikroskopem, umí připravit jednoduchý mikroskopický preparát	• Mikroskop	
- vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - vysvětlí pojmy: pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus	• Nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost	
- dokáže roztrídit organismy do říší	• Třídění organismů	
- pochopí rozdíl mezi bakterií a virem	• Viry a bakterie	3. GE – pandemie nemocí, očkování, problémy třetího světa

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 6. – 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
		EV – neléčit virová onemocnění antibiotiky
- na příkladech řas, kvasinek a prvaků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci	• Jednobuněčné organismy:rostliny, houby, živočichové	5. EV – potravní řetězec, zachování rovnováhy
- zná význam mohobuněčných řas a vybrané zástupce	• Mnohobuněčné organismy – řasy	
- umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - pozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby	• Mnohobuněčné organismy – houby	5. EV – význam lesa, ubývaní lesních porostů, emise, imise EGS – objev antibiotik, problém rezistence bakterií vůči antibiotikům
- vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin - pozná vybrané zástupce lišeňíků	• Lišeňíky	5. EV – symbioza, lišeňíky jako indikátory čistoty ovzduší
- popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky - rozlišuje vnitřní a vnější parazity	• Nižší živočichové (bezobratlí): žahavci, ploštenci, hlísti	1. OSV – základní hygienické návyky
- podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce, pochopí vývojové zdokonalení stavby těla,	• Měkkýši	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 6. – 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
Žák: rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdecovka, sépie) - zná jejich význam a postavení v přírodě		
- popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě	• Kroužkovci	
- dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	• Členovci:pavoukovci, korýši	
- dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu	• Členovci:hmyz	5. EV – narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky, insekticidy
- pochopí význam otnokožců z vývojového hlediska	• Otnokožci	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 6. - 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd, chápe vývojové zdokonalování 	<ul style="list-style-type: none"> • Strunatci: podkmen obratlovci • Třídy:kruhoústí, paryby 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Ryby 	3. GE – mezinárodní smlouvy o rybolovu
<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Obojživelníci 	5. EV – ekologické havárie
<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci 	<ul style="list-style-type: none"> • Plazi 	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ptáci 	5. EV – ptačí krmítka, příkrmování ptáků v zimě, chov andulek, papoušků

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 6. - 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- zná zástupce tažných a prezimujících ptáků		
- popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrždí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému	• Savci	3. GE – ohrožené druhy, nezákonné lov 5. EV, OSV – chov domácích savců
- vysvětlí vývoj rostlin	• Vývoj rostlin, přechod rostlin • na souš	
- dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě	• Vyšší rostliny - rostliny výtrusné: • Mechrorosty • Kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny	5. EV – rostliny (producenti, potravní řetězec)
	• Soustavy pletiv	
- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin	• Nahosemenné rostliny	
- zná význam lesa a způsoby jeho ochrany	• Ekosystém les	5. EV – význam lesa, ochrana lesů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 6. - 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba rostlinného těla 	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrídit 	<ul style="list-style-type: none"> • Krytosemenné rostliny 	3. GE – hospodářsky významné rostliny, import, potravinové zdroje EV – léčivé rostliny, bioprodukty
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekosystém louka 	5. EV – umělé ekosystémy, zásahy člověka
<ul style="list-style-type: none"> - zdůvodní důvod ochrany přírody - zná vybrané zástupce chráněných rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana přírody 	5. EV – ochrana ohrožených druhů rostlin a živočichů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. - 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- vysvětlí teorii vzniku Země - objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	• Země – vznik, stavba	
- rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti	• Mineralogie – nerost, hornina, krystal	
- podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty - zná význam některých důležitých nerostů (rudy)	• Třídění nerostů	
- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)	• Petrologie – horniny	
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) - charakterizuje mimořádné události způsobené přírodními vlivy, objasní jejich příčinu - charakterizuje přírodní světové katastrofy a nejčastější mimořádné přírodní události v ČR – povodně, větrné bouře, laviny, sněhové kalamity - ví jak se chovat v mimořádných přírodních událostech	• Geologické děje vnitřní • Geologické děje vnější	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. - 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	• Vznik a vývoj života na Zemi	
- rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů	• Éry vývoje Země • Geologický vývoj a stavba ČR	
- orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí - charakterizuje význam abiotických podmínek pro život, ochranu a využití přírodních zdrojů - umí popsat význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na člověka a na živé organismy - uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce - vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiozy	• Ekologie	5. EV – aktivní přístup k ochraně životního prostředí
- neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry		
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich	• Člověk a životní prostředí	5. EV – principy udržitelného rozvoje 3. GE – spolupráce v otázkách ŽP a

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. - 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
důsledky pro rovnováhu ekosystémů - sleduje aktuální stav životního prostředí - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry		udržitelného rozvoje, ochrana přírodního a kulturního bohatství, organizace UNESCO

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - umí vysvětlit vývoj člověka - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky	• Vývoj člověka	2.VDO – tolerance k odlišnostem MKV – rasy, národnostní menšiny
- žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	• Buňky, tkáně, orgány	
- zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb	• Soustava opěrná a svalová	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii 		
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • Trávicí soustava 	3. GE – hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, uplatňuje jejich prevenci - umí charakterizovat epidemii - prevence, zásady první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • Dýchací soustava 	5. EV – znečištěné ovzduší, exhalace MDV – využití médií, stav ovzduší, špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství
<ul style="list-style-type: none"> - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavbu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • Tělní tekutiny • Oběhová soustava 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
prevenci a zásady první pomoci		
- zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč. s., jejich prevence a zásady první pomoci	• Soustava vylučovací	5. EV – pitný režim, ochrana vodních zdrojů
- zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci	• Soustava kožní	
- zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci	• Nervová soustava	
- zná stavbu a funkci zrakového, sluchového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci	• Smyslové orgány	
- zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu	• Žlázy s vnitřní sekrecí	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	2. stupeň 8. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat stavu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - vysvětlí způsob oplození - zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmnožování • Pohlavní soustava 	VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby 3. GE – pandemie AIDS
<ul style="list-style-type: none"> - popíše jednotlivé etapy života 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj jedince 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí - objasní význam zdravého způsobu života - rozpozná pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a zdraví 	VZ – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů - zná pojem gen, křížení, genové inženýrství 	<ul style="list-style-type: none"> • Genetika, dědičnost 	5. EV – geneticky upravené potraviny, léčba vrozených vad

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ve vyučovacím předmětu zeměpis si žáci osvojují vybrané poznatky z různých geografických oborů. Výuka zeměpisu obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních, a do hospodářských podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Geografie a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech pro užití Geografie v reálných situacích.

Organizace: žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v zeměpisné učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Praktické činnosti v terénu.

Časové vymezení předmětu

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6., 7. a 9. ročníku dvě hodiny týdně, v 8. ročníku jednu hodinu týdně.

Průřezová téma: v tomto předmětu jsou realizována

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- učíme se přesně a stručně vyjadřovat užíváním geografického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- zdokonalujeme ústní projev
- rozvíjíme logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětlujeme, co se mají naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vedeme žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- učíme rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti
- učíme provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správností výsledků
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízíme žáky k pojmenování cíle činnost
- vedeme žáky k plánování úkolů a postup
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- pomáháme a pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodáváme žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním zeměpisného jazyka včetně symboliky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení praktických problémů, ke kolegiální radě a pomoci
- učíme pracovat v týmu.
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

- podněcujeme žáky k argumentaci
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

- při zpracovávání informací vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učíme hodnotit svoji práci a práci ostatních, k ohleduplnosti a taktu
- učíme vnímat složitosti světa
- pomáháme a umožňujeme jím, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- vedeme k vytváření zásoby zeměpisných nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme využívat zeměpisné poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- pro žáky s postižením připravujeme k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů, a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek
- vytváříme příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • geografické a topografické pojmy, druhy map 	1. OSV schopnosti poznávání

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	<ul style="list-style-type: none"> statistická data, tabulky, zdroje dat, teplotní výkyvy, podnebí, počasí 	6. MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	<ul style="list-style-type: none"> glóbus, určování zeměpisné polohy, vztahy mezi státy 	5. EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	<ul style="list-style-type: none"> Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie 	5. EV - základní podmínky života
- prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	<ul style="list-style-type: none"> pohyb Země a jeho důsledky, roční období, časová pásmá, vodstvo Evropy 	
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	<ul style="list-style-type: none"> krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody 	5. EV - ekosystémy
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	<ul style="list-style-type: none"> přírodní oblasti a podnebná pásmá, základní podmínky života na Zemi 	5. EV základní podmínky života
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	<ul style="list-style-type: none"> pozorování v terénu, určování světových stran, azimutu - 	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	bude realizováno na vycházkách	
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> • odhad vzdáleností a výšek v terénu, situační plány 	
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života 	1. OSV Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací činnost
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání informací v síti Internet, Portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí, osobní www stránky 	6. MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny. - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	• světadíly, oceány, kontinenty, nerostné bohatství	3. GE – Evropa a svět nás zajímá
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	• pozorování v terénu, určování světových stran, azimutu - bude realizováno na vycházkách	6. MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	• odhad vzdáleností a výšek v terénu, situační plány	5. EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných situacích.	• ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života	1. OSV Morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací činnost
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	• vyhledávání informací v síti Internet, Portály státní správy a veřejných vzdělávacích institucí, osobní www stránky	6. MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	• království, republika a další formy státu	2. VDO – občan, občanská spol. a stát

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	• vodstvo v Evropě a v ČR	3. GE – Evropa a svět nás zajímá
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	• typy krajin, ekosystémy, globální a ekologické problémy v Evropě a v ČR	
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů). - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	• ochrana životního prostředí, chráněná krajinná území a národní parky	5. EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	hospodářství ČR, orientace v regionu	4. MKV - kulturní diferenciace
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	• sociálně ekonomické a přírodní oblasti ČR, nerostné suroviny	5. EV – vztah člověka k prostředí
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	• orientace na mapě ČR, poloha ČR, sousední státy	3. GE- jsme Evropané
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a	• členství ČR ve světových organizacích	3. GE

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
národních institucích, organizacích a integracích států.		
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	• pozorování v terénu, určování světových stran, azimu	6.MVProduktivní činnost-práce v týmu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	• odhad vzdáleností a výšek v terénu, situační plány	6. MV Produktivní činnost-práce v týmu
Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu.	• členství ČR ve světových organizacích	3. GE
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	• orientace na mapě ČR, poloha ČR, sousední státy	3. GE-jsme Evropané
- uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a národních institucích, organizacích a integracích států.	• členství ČR ve světových organizacích	3. GE
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	• pozorování v terénu, určování světových stran, azimu	6. MV Produktivní činnost-práce v týmu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	<ul style="list-style-type: none"> odhad vzdáleností a výšek v terénu, situační plány 	6. MV Produktivní činnost-práce v týmu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje. - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají.	<ul style="list-style-type: none"> rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a jejich respektování 	1. OSV Sociální rozvoj- mezilidské vztahy
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení. - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem.	<ul style="list-style-type: none"> přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti, mezilidská komunikace 	1. OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	podobnost a odlišnost lidí, rozdílnost myšlení a jednání	1. OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí Multikultura
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb, uvede příklady jejich součinnosti. - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	<ul style="list-style-type: none"> tržní hospodářství, nabídka, poptávka, fungování trhu, výroba, obchod, služby a jejich funkce 	
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	<ul style="list-style-type: none"> království, republika a další formy státu 	2. VDO demokracie jako formy vlády....

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	• společenské a politické hospodářské problémy zemí a kontinentů, populace na jednotlivých kontinentech, migrace obyvatel	4. MKV - multikulturalita
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	• populace, geografické, demografické, hospodářské charakteristiky, funkce sídel	4. MKV -Etnický původ
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	• krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody	5. EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni- v obci, v regionu.	• významné globální problémy v Evropě a ve světě	3. GE Jsme Evropané 6. MV – kritické čtení a vnímání med. sdělení, Interpretace vztahu a reality
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	• hospodářská odvětví, MMF, nerostné suroviny, globalizace, sektorové a odvětvové struktury, ložiska nerostných surovin, přírodní podnebí	3. GE-objevujeme Evropu a svět
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	• národní a mnohonárodnostní střety, politické a hospodářské uskupení, konfliktní ohniska	3. GE - Jsme Evropané

5.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Umění a kultura tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života. Vzdělávací oblast umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. V tvůrčích činnostech vytváří prostor pro zúročení osobní zkušenosti žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření, poznávání zákonitostí umělecké tvorby a vytváří předpoklady pro emancipované zapojování se do uměleckého procesu v roli tvůrce.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti.

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje obory Hudební výchova, Výtvarná výchova. Vzdělávací obory vycházejí z jednotlivých druhů umění a umožňují nalézat vzájemné přesahy, vazby a vnímat je v proměnách společenského a historického kontextu. V tvůrčích činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Oblast je do výuky zařazena na obou stupních ZŠ. Klade si za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje. Při pracovních postupech využívá tvůrčích činností (příprava, zrání, inspirace, vypracování, sebereflexe, korekce).

Na **1. stupni** základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění. Učí se s nimi tvorivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na **2. stupeň** základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Oblast zahrnuje vyučovací předměty:

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Zařazená průřezová téma:

Osobnostní a sociální výchova (vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti, rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (vzájemné obohacování se, svébytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví, Evropa a svět nás zajímá)

Multikulturní výchova (vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciace, lidské vztahy)

Environmentální výchova (ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí)

Mediální výchova (specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj, vnímání autora mediálních sdělení, výběr obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu)

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **hudební výchova** je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje přirozenou potřebu setkávání s hudbou, obohacuje estetické vnímání a prožívání světa. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy a týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti, vystupovat před spolužáky i dospělými a ctít a respektovat výkony druhých lidi.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svůj vkus a rozvíjeli své hudební schopnosti, cítení a tvořivost. Soustavou pěveckých, poslechových, instrumentálních a hudebně pohybových činností vede žáka k aktivní percepci, reprodukci a částečně i produkci hudby a k pochopení základních pojmu z hudební teorie. Učitel by měl usilovat o to, aby žáci poznali souvislosti všech druhů umění a vhodně využívali celý komplex hudebních činností i při výtvarné, literární a tělesné výchově.

Cílem hudební výchovy je rozvoj hudebních schopností a dovedností žáků, jejich hlasové kultury, melodického a harmonického cítení, smyslu pro rytmus, formu, rozvoj hudební paměti, představivosti a fantazie. Hudební výchova se realizuje v činnostech pěveckých (vokálních), instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových.

Časové vymezení předmětu

Hudební výchova se vyučuje od 1. do 8. ročníku jednohodinovou týdenní dotací.
V 9. ročníku si žák zvolí jednu ze tří možností v kombinaci s výtvarnou výchovou:

Hudební výchova	1	2	0
Výtvarná výchova	1	0	2

Vzdělávací obsah je rozdelen na čtyři tematické okruhy:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Organizace:

Žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Průřezová témata: v tomto předmětu jsou realizována:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Environmentální výchova

Mediální výchova

Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- respektujeme, že žák zpívá na základě svých dispozic
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit, stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k rozlišování jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- učíme rozpoznávat v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- učíme žáka rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti

Kompetence komunikativní

- učíme přesnému a stručnému vyjadřování užíváním hudebního jazyka včetně symboliky
- podnášejeme k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.
- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- učíme pracovat v týmu
- vedeme ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- učíme hodnotit svoji práci a práci ostatních, je veden k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa
- vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- motivujeme k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře, tanecním pohybem vyjadřovat hudební náladu
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků
- vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně, jednohlasně	• pěvecké schopnosti a hlasová hygiena (správně dýchaní, zřetelná výslovnost), rozšířování hlasového rozsahu, uvolněný zpěv	1. - 3.	
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,	• hra na tělo, rytmizace jednoduchých říkanek	1. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	1. stupeň 1. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	jednoduché doprovody písni na Orffovy nástroje <ul style="list-style-type: none">• hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	1. - 3.	
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	• jednoduché doprovody písni na Orffovy nástroje	1. - 3.	
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	<ul style="list-style-type: none">• hra na tělo, pohybový doprovod, hudební hry (taneční hry se zpěvem), výrazové prostředky v hudbě• taktování• pohybová improvizace a pantomima (vyjádření emocí pohybem)	1. - 3. 2. - 3. 1. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj - kreativita - sebepoznání a sebepojetí sociální rozvoj - komunikace
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazové tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	<ul style="list-style-type: none">• výrazové prostředky v hudbě• zvuk-tón, melodie, hudební kontrasty	1. - 3. 1. - 3.	
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<ul style="list-style-type: none">• hudební styly a žánry – hudba lidová, umělá a vážná (slavnostní, pochodové, taneční melodie, ukolébavka)• lidové zvyky (např. koledy)• hudba vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	1. - 3. 1. - 3. 1. - 3.	3. GE - Evropa a svět nás zajímá 4. MV - lidské vztahy

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování pěveckých dovedností (prodlužování výdechu, nasazení a tvorba tónu, dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • dvojhlás a vícehlas • prodleva, kánon • hudební hry • hudební rytmus (písň v 2/4, 3/4, 4/4 taktu) • intonace a vokální improvizace 	4. - 5.	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> -rozvoj schopnosti poznávání
- orientuje se v zápisu jednoduché písničky či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	<ul style="list-style-type: none"> • záznam vokální hudby (graficky – např. linka) • nota jako grafický znak pro tón, notový zápis • zápis rytmu jednoduché písničky • záznam instrumentální melodie 	4. - 5	
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	<ul style="list-style-type: none"> • hra na hudební nástroje (Orffovy nástroje) 	4. - 5	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	1. stupeň 2. období	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná hudební formu jednoduché písň ě či skladby - vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předeher, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace 	4. - 5	
	<ul style="list-style-type: none"> • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba předeher, mezihher a doher) 	4. - 5	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace
	<ul style="list-style-type: none"> • hudební doprovod 	4. - 5	1. OSV <i>sociální rozvoj</i> - komunikace
	<ul style="list-style-type: none"> • hudební hry 	4. - 5	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metro-rytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> • délka, síla, barva, výška 	4. - 5	
	<ul style="list-style-type: none"> • souzvuk, akord 	4. - 5	
	<ul style="list-style-type: none"> • hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie 	4. - 5	5. EVV - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí
	<ul style="list-style-type: none"> • metrické, rytmické, dynamické a harmonické změny 	4. - 5	3. GE - Evropa a svět nás zajímá
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárnuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • taktování 	4. - 5	
	<ul style="list-style-type: none"> • taneční hry se zpěvem 	4. - 5	
	<ul style="list-style-type: none"> • pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci nebo pohybových hrách 	4. - 5	
	<ul style="list-style-type: none"> • pohybová improvizace s využitím tanečních kroků 	4. - 5	1. OSV <i>osobnostní rozvoj</i> - rozvoj schopností

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	1. stupeň 2. období
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník
		poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita <i>sociální rozvoj</i> - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	2. stupeň 6. a 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v dur i moll tónině - dbá na hlasovou hygienu - umí pracovat s dechem v pauze a mezi frázemi - dbá na správné nasazení tónu, výslovnost, samohlásky na konci slov, vázání tónů - zvládá melodický kánon - rozlišuje zpěv v jednohlase a dvojhlase, dle svých dispozic se pokouší o dvojglas 	<ul style="list-style-type: none"> • o lidském hlase, zpěvní hlasy, mutace • notová abeceda • hodnoty not a pomlkk • tečka u noty • celý tón a půltón • předznamenání, odrážka, křížek, běčko • stupnice dur a moll 	<ol style="list-style-type: none"> 1. OSV – osobnostní rozvoj: psychohygiena 2. MV – produktivní činnost: práce v realizačním týmu
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá a rozpoznává výrazové prostředky hudby v proudu znějící hudby - orientuje se v zápisu jednoduché písničky - pomocí grafického záznamu dokáže zachytit rytmus, případně melodii 	<ul style="list-style-type: none"> • melodie, harmonie • rytmus, tempo, dynamika • kontrast v hudbě 	<ol style="list-style-type: none"> 1. OSV - osobnostní rozvoj: rozvoj poznávacích schopností

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	2. stupeň 6. a 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - využívá rytmické nástroje k doprovodné hře - provádí jednoduché hudební improvizace - zvládá hru v předehře, mezihře, dohře - dle svých dispozic pracuje s melodickými hudebními nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> • nástroje Orffovy školy • rytmický kánon 	1. OSV – osobnostní rozvoj: kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální - sluchem rozlišuje hru jednotlivých nástrojů v instrumentální skladbě 	<ul style="list-style-type: none"> • dělení a charakteristika hudebních nástrojů • dueto, tercet, kvarteto • pěvecký sbor • symfonický orchestr • skladatel, dirigent, kapelník 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznává hudební formu písničky či skladby - rozlišuje pojmy hudební forma a žánr 	<ul style="list-style-type: none"> • píseň lidová a umělá • opera, opereta, programní hudba • kánon, fuga, mše, symfonie 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje pohybem na znějící hudbu a její změny - zvládá základní taneční kroky - zvládá tanec samostatně i v páru - vytváří pohybové improvizace - ovládá základy taktování na 2, 3 a 4 doby 	<ul style="list-style-type: none"> • polka, valčík • držení rukou, poskočný krok • taktování dynamiky a tempa 	1. OSV – sociální rozvoj: komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - je obeznámen s vybranými hudebními skladateli vážné a populární hudby - rozpoznává známé hudební skladby - reprodukuje motivy, téma i části skladby 	<ul style="list-style-type: none"> • motiv, téma 	
<ul style="list-style-type: none"> - slovně formuluje estetický zážitek z hudby - dokáže ocenit kvalitní hudební projev 	<ul style="list-style-type: none"> • umění a kýtč 	1. OSV – morální rozvoj: hodnoty, postoje, praktická etika

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	2. stupeň 6. a 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- pokouší se o tvorbu jednoduchých hudebních soudů		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	2. stupeň 8. a 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - pokouší se o rozšiřování hlasového rozsahu, dbá na hlasovou hygienu - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase v dur i moll tóninách - využívá rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientuje se v notovém záznamu melodie - hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti – transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování vybrané hudební teorie 6. a 7. ročníku 	1. OSV – osobnostní rozvoj: psychohygiena MV – produktivní činnost: práce v realizačním týmu
<ul style="list-style-type: none"> - využívá rytmický i melodický hudební nástroj k doprovodné hře - provádí nástrojové improvizace - rozpoznává užité hudební prostředky v proudu znějící hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • Orffův instrumentář • moderní hudební nástroje 	1. OSV - Osobnostní rozvoj: kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - ztvárnuje pohybem znějící hudbu - taneční kroky, pohybová improvizace - je obeznámen s formami propojení hudby a tance 	<ul style="list-style-type: none"> • kabaret, muzikál, balet, výrazový tanec • hudba k divadelní hře a filmu, hudební klip 	2. OSV – osobnostní rozvoj: kreativita

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	2. stupeň 8. a 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zařazuju slyšenou hudbu do stylového období a porovnávám ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - zařazuje hudební skladatele a jejich díla do širšího kulturního kontextu - srovnává významná hudební díla, hledá spojitosti a odlišnosti - je obeznámen s vývojem české a světové vážné a populární hudby - vyhledává souvislosti mezi hudebnou a jinými druhy umění 	<ul style="list-style-type: none"> • hudba a jiné druhy umění • artificiální a nonartificiální hudba • autor, interpret, posluchač, inspirace, epigonství, úpravy • nadání, genialita 	<p>1. OSV – sociální rozvoj: mezilidské vztahy</p> <p>2. GE – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>3. MKV - Multikultura</p>
<ul style="list-style-type: none"> - slovně formuluje estetický zážitek z hudby - dokáže ocenit kvalitní hudební projev - pokouší se o tvorbu vlastních soudů a preferencí - nabízí zdůvodněné hodnotící soudy 	<ul style="list-style-type: none"> • umění a kýč • hudební časopisy • proměnlivost estetických norem v hudbě 	<p>1. OSV – morální rozvoj: hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v technikách záznamu hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • hudební přehrávače a nosiče • video, klip • hudební festivaly a soutěže 	<p>1. EU – vztah člověka k prostředí</p> <p>2. MV – receptivní činnost: fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>3. OSV – sociální rozvoj: komunikace</p>

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obrazovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z pozorování dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Výtvarná výchova:

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v komunitní učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Časové vymezení předmětu

Třídy 1. stupně:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodiny týdně
3. ročník - 2 hodiny týdně
4. ročník - 2 hodina týdně
5. ročník - 1 hodina týdně

Třídy 2. stupně:

6. ročník – 2 hodina týdně

Třídy s jazykovou profilací:

6. ročník – 1 hodina týdně

7. ročník – 2 hodiny týdně
8. ročník – 2 hodiny týdně

7. ročník – 2 hodina týdně
8. ročník – 2 hodiny týdně

V 9. ročníku si žák zvolí jednu ze tří možností v kombinaci s hudební výchovou:

Hudební výchova	1	2	0
Výtvarná výchova	1	0	2

Průřezová téma

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová téma:

Osobnostní a sociální výchova

poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice

Výchova demokratického občana

principy demokracie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

lidské vztahy, multikulturalita

Enviromentální výchova

vztah člověka k přírodě, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova

práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si vedeme žáky k vytváření takových učebních materiálů, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- vedeme žáky při své tvorbě poznávat vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokázat zpětně uvědomit problémy související s realizací
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek

- při zadání úkolu podněcujeme k rozpoznání výtvarného problému a nalézaní nevhodnějšího způsobu řešení
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině budujeme možnost vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- klademe dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- dbáme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování, originálních, nezdařených názorů,...)

Kompetence sociální a personální

- podněcujeme k respektování pravidel při práci v týmu, jejich dodržování
- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváříme plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- klademe důraz na respektování názoru druhých
- motivujeme k prezentaci výsledků své práce a účasti na výtvarných soutěžích
- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vedeme ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení
- podněcujeme k vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- vedeme ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	1. stupeň 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • práce s linií • hra s barvou – barvy studené a teplé – kontrast • kompozice v ploše 	1. - 3.	
- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celku • uspořádání prvků na základě jejich výraznosti 	1. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, sluchové a pohybové • podněty pomocí názoru • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření • výtvarné ztvárnění filmu, ilustrace knih – dětští ilustrátoři 	1. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj- kreativita
Uplatňování subjektivity			
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie • představ a osobních zkušeností - zážitky z výletů a vycházek • divadelních a filmových představení 	1. - 3.	4. MKV multikultura lita

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	1. stupeň 1. - 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
	<ul style="list-style-type: none"> • ztvárnění pohybu při sportu a tanci • typy vizuálně obrazných vyjádření – ilustrace knih, kresba podle předlohy 		
Ověřování komunikačních účinků:			
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci – formulace vlastní výpovědi výtvarné a slovní • porozumění výpovědi jiných, porovnávání vlastní interpretace s jiným dílem • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - spolupráce ve dvojici a v kolektivu 	1. - 3.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozvíjení smyslové citlivosti			
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlo-stín, poměry,	<ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření • výrazové vlastnosti linie; míchání a kombinace barev (kontrast) 	4. – 5.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
		Ročník	Průřezová téma
Očekávané výstupy Žák:	Učivo		
barevné kontrasty, proporcni vztahy a jiné)	<ul style="list-style-type: none"> vnímání a prožívání prostoru a objemu 		
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	<ul style="list-style-type: none"> uspořádání objektů do celku-kompozice v prostoru (uspořádání prvků na základě jejich výraznosti a velikosti, vzájemné vztahy prvků) 	4. – 5.	1. OSV osobnostní rozvoj - kreativita
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	<ul style="list-style-type: none"> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- prožívání a reflexe vjemů; rozlišování a srovnávání vjemů 	4. – 5.	
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama 	4. – 5.	
Uplatňování subjektivity			

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
		Ročník	Průřezová téma
Očekávané výstupy Žák:	Učivo		
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama) 	4. – 5.	-
-porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – fantazijní vyjádření na základě různých hledisek vnímání 	4. – 5.	6. MV tvorba mediálních sdělení
Ověřování komunikačních účinků			
-nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	<ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; vysvětlování výsledků tvorby podle 	4. – 5.	4. MKV etnický původ

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
	vlastních schopností a zaměření • proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění; povídání o uměleckých dílech a jejich působení na žáky		

oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	2. stupeň 6. - 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	• vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, • linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	
- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	• uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy	

oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	2. stupeň 6. - 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák:		
<ul style="list-style-type: none"> - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace. 	<ul style="list-style-type: none"> • vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly, • reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí 	6. Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. 	<ul style="list-style-type: none"> • smyslové účinky obrazných vyjádření, • kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama 	1. Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, • manipulace s objekty, pohyby těl 	
<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků. 	<ul style="list-style-type: none"> • typy vizuálně obrazných vyjádření, • hračky, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba 	2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s 	<ul style="list-style-type: none"> • přístupy k obrazným vyjádřením 	

oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	2. stupeň 6. - 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák: vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.		
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny 	
oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	2. stupeň 8 – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová téma
Žák: <ul style="list-style-type: none"> - vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků. 	<ul style="list-style-type: none"> • vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání 	
- užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	<ul style="list-style-type: none"> • uspořádání objektů do celků, • lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu 	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	2. stupeň 8 – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:		
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	<ul style="list-style-type: none"> vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly 	6. MV – tvorba mediálního sdělení
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	<ul style="list-style-type: none"> smyslové účinky obrazných vyjádření 	1. OSV – osobnostní rozvoj - kreativita
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti 	
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	<ul style="list-style-type: none"> typy vizuálně obrazných vyjádření, skulptura, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce 	3. GE – jsme Evropané
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a	<ul style="list-style-type: none"> přístupy k obrazným vyjádřením 	6. MV – vnímání autora mediálního sdělení

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	2. stupeň 8 – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.		
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	<ul style="list-style-type: none"> • zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, • zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální 	3. GE – kulturní diference

5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškození zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné vytváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje v souladu s věkem žáků v předmětech

Výchova ke zdraví na 2. stupni

Tělesná výchova na 1. i 2. stupni

Zároveň prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují a také do celkového života školy.

Z průřezových témat jsou začleněna:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Rozšiřuje a prohlubuje poznatky o rodině, škole, společnosti vrstevníků, přírodě a vztazích mezi nimi. Vzdělávání v této oblasti směřuje hlavně k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i jiných.

Časové vymezení předmětu

Výuka probíhá v celých, smíšených třídách s dotací jedné hodiny týdně v 8. a 9. ročníku.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedeme k efektivnímu využívání v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- motivujeme k uvádění věcí do souvislostí, k propojování do širších celků

Kompetence k řešení problémů

- motivujeme k vnímání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni
- vedeme k rozpoznání a pochopení problému, k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, k promyšlení a naplánování způsobu řešení problémů a využívání k tomu vlastního úsudku a zkušenosti.
- motivujeme ke kritickému myšlení, k uvážlivému rozhodnutí, k jejich obhájení, a uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- vedeme k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů, ke vhodné argumentaci, k porozumění různých typů informačních a komunikačních prostředků
- vedeme k využívání získaných dovedností ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci ve skupinách, ohleduplnosti a úctě, k poskytnutí pomoci, k upevňování mezilidských vztahů
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch; podněcujeme žáky k argumentaci; hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

- vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učíme žáky sebehodnocení i hodnocení jiných

Kompetence pracovní

- vedeme k odpovědnosti za výsledek své práce i práce jiných, k dodržování hygienických zásad, k ochraně životního prostředí i kulturních a společenských hodnot
- snažíme se, aby žáci využívali znalosti a zkušenosti získané v jiných oborech
- nabízíme žákům řadu kroužků, exkurzí, besed a dalších programů, které rozšiřují obzor a pohled na život, na budoucí povolání, mezilidské vztahy, zdravý životní styl

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje pravidla soužití v rodině - pozitivní komunikací přispívá k utváření dobrých vztahů v rodině 	RODINA <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika rodiny • Vztahy a pravidla soužití • Faktory ovlivňující stabilitu rodiny • Práva a povinnosti členů rodiny 	1. OSV Osobnosti rozvoj - Sociální rozvoj - Morální rozvoj 4. MKV 6. Mediální výchova

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none"> • Aby byl domov domovem 	
<ul style="list-style-type: none"> - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - uplatňuje zdravé stravovací návyky podle svých možností 	ZDRAVÁ VÝŽIVA <ul style="list-style-type: none"> • Vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka • Abeceda výživy • Nežádoucí způsob výživy • Alternativní strava • Reklama a hygiena potravin 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje prevenci, svěří se se zdravotním problémem - rozlišuje infekční, civilizační a jiné nemoci - umí poskytnout první pomoc. - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	ČLOVĚK VE ZDRAVÍ A V NEMOCI <ul style="list-style-type: none"> • Jak pečovat o nemocné • Stravování nemocných, hrozba civilizačních chorob • Prevence a léčení přírodními prostředky • Postižení mezi námi 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování a chování - vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt a uplatňuje osvojené dovednosti 	OSOBNÍ BEZPEČÍ <ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečí kolem nás • Prevence • Agresivita • Šikana PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK <ul style="list-style-type: none"> • kouření, alkohol, drogy • závislost • jak se ubránit a jak pomoci 	
<ul style="list-style-type: none"> - přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování, v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně 	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA <ul style="list-style-type: none"> • Sexuální dospívání a reprodukční zdraví • Předčasná sexuální zkušenosť, poruchy pohlavní identity 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	2. stupeň 8. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti a odpovědného sexuálního chování		

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
- rozezná jednotlivé typy vztahů, respektuje pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a sám přispívá pozitivně k utváření dobrých mezilidských vztahů	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ <ul style="list-style-type: none"> • Kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství, rodičovství • Vztahy v rodině, výchovné styly, vzory 	1. OSV <ul style="list-style-type: none"> -Rozvoj schopnosti poznávání -Sebepoznání a sebopojetí -Seberegulace a sebeorganizace -Psychohygiena -Kreativita -Poznávání lidí -Mezilidské vztahy -Komunikace -Kooperace a kompetice -Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vyjádří vlastní názor k problematice sexuality <ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje osвоjené způsoby chování a rozhodování v souvislosti se zdravím vlastním i ostatních, svěří se s problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	REPRODUKČNÍ ZDRAVÍ <ul style="list-style-type: none"> • Anatomie, fyziologie pohlavních orgánů, těhotenství • Antikoncepce, interrupce, deviace, pornografie, prostituce, pohlavně přenosné nemoci, prevence 	3. GE <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním zdravím, uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc <ul style="list-style-type: none"> - usiluje o aktivní podporu zdraví, samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu 	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickými onemocněními a úrazy a civilizačními chorobami • Zdravotní preventivní a lékařská péče • Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví • Programy podpory zdraví, relaxační a regenerační techniky, posilování duševní odolnosti • Denní režim • První pomoc 	4. MKV <ul style="list-style-type: none"> Lidské vztahy
		6. MV <ul style="list-style-type: none"> - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené dovednosti, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>- uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi, projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, při mimořádných událostech v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdravotní a sociální rizika, zneužívání návykových látek • Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání. • Bezpečné chování – komunikace s neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních rizikových situacích, manipulativní reklama, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	2. stupeň 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, v mezilidských vztazích, přijímá odpovědnost za bezpečné chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ <ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání a sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Seberegulace, sebeovládání a zvládání problémových situací • Hodnotové postoje, dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích, dopad vlastního jednání a chování 	

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova jako součást vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** je zároveň nedílnou součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Její obsah směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na straně druhé k poznávání účinků konkrétních pohybových aktivit na tělesnou zdatnost, fyzickou, duševní a sociální pohodu. Zároveň pomáhá žákům aktivně se podílet na rozvoji svých pohybových schopností, získávat nové pohybové dovednosti, komunikační, hygienické a sociální návyky.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně.

Máme k dispozici 2 tělocvičny - sportovní halu pro sportovní hry a pohybové aktivity vyžadující větší prostor a gymnastický sál pro sportovní gymnastiku, kondiční cvičení a pohybové aktivity vyžadující menší prostor. Souběžně probíhající výuka se zde pravidelně střídá.

Dále je k dispozici celoročně využívaný fotbalový a atletický stadion města, vzdálený cca 50 metrů od školy a dvě menší tréninková hřiště pro sportovní hry a atletiku.

Využívá se i okolí školy, která je obklopena krásnou přírodou.

Výuka plavání probíhá v plaveckém bazénu.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvíčku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova se vyučuje od 1. do 9. ročníku 2 hodinovou týdenní dotací.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- psychohygiena
- sebepoznání a sebepojetí
- kreativita
- seberegulace a sebeorganizace

Sociální rozvoj

- kooperace a kompetice

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací

Kompetence k učení

- podnášejeme k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- umožňujeme prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- vedeme k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- vedeme k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- nabízíme hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sporitech

Kompetence komunikativní

- umožňujeme vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- dbáme na otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- vytváříme pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

- dbáme na dodržování pravidel fair play
- motivujeme k prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí
- vytváříme rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva
- motivujeme k rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

- vytváříme podporu aktivního sportování
- vedeme k objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- učíme první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- seznamujeme emočně i věcně se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- budujeme nutnost dodržování pravidel ve sportu i v běžném životě
- seznamujeme s vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- učíme zpracovávat prezentace naměřených výkonů

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	1. stupeň 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu 	1. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj - psychohygiena
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	<ul style="list-style-type: none"> • činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů; vzdělávací obsah se prolíná vsemi výstupy • gymnastika -základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed; kotoul vzad) • preskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) • kladinka (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze) • cvičení na žebřinách • atletika - vytrvalostní běh • rychlý běh 20 - 50 m • skok daleký (spojení rozběhu a odrazu) • šplh • plavání, základní plavecké dovednosti • hod míčkem z místa a z rozběhu 	1. – 3.	1. OSV osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	1. stupeň 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek • základy sportovních her – manipulace s míčem, či jiným herním náčiním • herní činnosti jednotlivce, průpravné hry 	1. - 3.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	<ul style="list-style-type: none"> • základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách • vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity 	1. - 3.	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	<ul style="list-style-type: none"> • znalost smluvěných povelů a signálů při pohybových činnostech • organizace při přípravě a úklidu nářadí a náčiní • bezpečná orientace v tělocvičně a na hřišti 	1. - 3.	
- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	<ul style="list-style-type: none"> • cvičení se sportovním náčiním (švihadla, míče, apod.) • zásady správného držení těla • dechová cvičení 	1. - 3.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	1. stupeň 4 – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti. - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) • chůze v terénu a pobyt v přírodě, přesun do terénu 	4. - 5.	1. OSV osobnostní rozvoj – psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením. - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnavací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování. - zvládá základní techniku speciálních cvičení. Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele. - upozorní samostatně na činnost (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu • příprava před pohybovou činností • uklidnění po zátěži • napínací a protahovací cvičení (strečink) • průpravná kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení 	4. - 5.	5. EV - vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her. 	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) • pohybová tvorivost 	4. - 5.	1. OSV osobnostní rozvoj – sebepoznávání a sebepojetí, kreativita

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	1. stupeň 4 – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- učí se zorganizovat nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.	<ul style="list-style-type: none"> • základy gymnastiky – akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí • rytmická a kondiční cvičení • základy atletiky – běhy, skoky, hody 		
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena při Tv • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, • vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek) • první pomoc v podmínkách TV 	4. - 5.	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	<ul style="list-style-type: none"> • základní terminologie pohybových činností 		
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	<ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) 	4. - 5.	1. OSV sociální rozvoj – regulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v Tv (základní tělocvičné názvosloví 	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	1. stupeň 4 – 5. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
tělocvičné názvosloví. Cvičí podle popisu cvičení.	osvojovaných činností, smluvené povely, signály)		
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	• měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)	5.	
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště. Samostatně získá potřebné informace.	• zdroje informací o pohybových činnostech	4. - 5.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	• správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	6. - 7.	1. Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím			

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	<ul style="list-style-type: none"> • celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) • rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost 	6. - 7.	
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností -zatěžovanými svaly	<ul style="list-style-type: none"> • individuální rozvíjení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla 	6. - 7.	
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší			
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	<ul style="list-style-type: none"> • drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty), • reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit 	6. - 7.	1. Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody,	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, 	6. - 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
silničního provozu; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí 		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením 	6. - 7.	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) - ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou 	6. - 7.	1. OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice 2. VDO 3. GE 4. MKV 5. EV .
	<ul style="list-style-type: none"> sportovní hry vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost 	6.	
	<ul style="list-style-type: none"> košíková - správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblinková abeceda (kroužení míčem okolo 		1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	těla, osmička mezi nohami, prohazování)		
	<ul style="list-style-type: none"> • doplňkové sport. hry - • minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo • průpravná cvičení 		
	<ul style="list-style-type: none"> • lyžování + snowboarding, • v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz 		
	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry • přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná příhrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč 	7.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> • košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb 		
	<ul style="list-style-type: none"> • odbíjená - nácvik příhrávek vrchem, odbíjení spodem 		
	<ul style="list-style-type: none"> • doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení 		
	<ul style="list-style-type: none"> • atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, 	6. - 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)		
	<ul style="list-style-type: none"> • rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, • hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky 		
	<ul style="list-style-type: none"> • skok do výšky (flopem) 		
	<ul style="list-style-type: none"> • rychlé starty (ze stojí, ze sedu, z lehu) 		
- zvládá v souladu s individuálnimi předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • gymnastika - kotoul vpřed a vzad, • stoj na rukou se záchranaou, • přemět stranou se záchranaou, • přeskok kozy v základní výšce 		
	<ul style="list-style-type: none"> • akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen, • výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny 	6. - 7.	
	<ul style="list-style-type: none"> • kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpnání vsedě, rotace kolem své osy 		
	<ul style="list-style-type: none"> • hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad 		
	<ul style="list-style-type: none"> • šplh na laně a tyči 		

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí • úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, • sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou) 		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládání těla a jeho částí podle daného rytmu), • soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní) 	6. - 7.	
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti • zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny 	6. - 7.	1. OSV osobnostní rozvoj - komunikace
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) 	6. - 7.	
- naplňuje ve školních podmínkách základní	<ul style="list-style-type: none"> • Historie olymp. her 	6. - 7.	1. OSV morální rozvoj – řešení

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 6. – 7. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) 		problémů a rozhodovací dovednosti 6. MV
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<ul style="list-style-type: none"> týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	6. - 7.	
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	<ul style="list-style-type: none"> pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli 	6. - 7.	
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	<ul style="list-style-type: none"> statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem 	6. - 7.	
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	<ul style="list-style-type: none"> aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností 	6. - 7.	
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	<ul style="list-style-type: none"> práce s tabulkou (výsledkovou listinou) doplňování příslušných dat čtení potřebných dat zjišťování potřebných dat 	6. - 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím 	<ul style="list-style-type: none"> • správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu 	8. - 9.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice 2. VDO 3. GE 4. MKV 5. EV 6. MV
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program 	<ul style="list-style-type: none"> • celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly 	<ul style="list-style-type: none"> • žák je schopen individuálního rozvíjení, • strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla 	8. - 9.	
<ul style="list-style-type: none"> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> • drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit 	8. - 9.	1. OSV osobnostní rozvoj - psychohygiena

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jím svou činnost	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, • zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí 	8. - 9.	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna) 	8. - 9.	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • turistika + pobyt v přírodě orientace na mapě, měřítka mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků 	8. - 9.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu 	8.	
	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry • košíková - útok, obrana - osobní, zónová, poziciální střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče 	8.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • odbíjená - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování 	8.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> • doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, • nácvik útoků a obrany, herní varianty 	8.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hryodbíjená - příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balonu přes nahrávače, nácvik smeče, obrana, hra v poli 	9.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	<ul style="list-style-type: none"> • košíková - postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti 	9.	1. OSV sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • atletika - atletická abeceda, • (lifting, skipping, zakopávání, překopávání, odpichy, oštěpařský krok, eval stranou 	8. - 9.	
	• skok do dálky z místa	8. - 9.	
	• skok do výšky (flopem)	8. - 9.	
	• rychlé starty (ze stojete, sedu, lehu)	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychllování, • hody granátem a kriketovým míčem 	8. - 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • skok do dálky 		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	<ul style="list-style-type: none"> • gymnastika - kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemět stranou se záchranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce • akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes švédskou bednu do duchen, • přeskok vyšší švéd. bedny z trampolíny, • nácvik salta 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • kruhy - kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, houpání vsedě, rotace kolem své osy 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • šplh na laně a tyči 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí, krátká sestava na hudbu 	8. - 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	<ul style="list-style-type: none"> • estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním), • aerobic, taebo (aerobic kombinovaný s kickboxovými prvky) • společenské tance 	8. - 9.	
	<ul style="list-style-type: none"> • Úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost, • přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, • sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení), pády (vzad, vpřed, stranou) 	8. - 9.	
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti, • sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění 	8. - 9.	1. OSV osobnostní rozvoj - komunikace
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností) 	8. - 9.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	<ul style="list-style-type: none"> • Historie olymp. her • MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže) 	8. - 9.	1. OSV morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	<ul style="list-style-type: none"> • týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel 	8. - 9.	
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího 	8. - 9.	
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	<ul style="list-style-type: none"> • statistická zjištění, odhad, přesná měření (stopky, pásmo) evidují a vyhodnocují zjištěná data 	8. - 9.	
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojené hry a soutěže	<ul style="list-style-type: none"> • organizace prostoru a pohyb. činností, • postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele 	8. - 9.	
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	<ul style="list-style-type: none"> • práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace 	8. - 9.	

5.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Oblast Člověk a svět práce zahrnuje tyto vyučovací předměty:

Pracovní výchova – 1. – 5. ročník

Práce s technickými materiály – 6. ročník

Pěstitelství a chovatelství – 6. ročník

Design a konstruování – 7. ročník

Svět práce – 8. a 9. ročník

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na **1. stupni** na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiélem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.

Na **2. stupni** je rozdělen na tematické okruhy: Práce s technickými materiály, Pěstitelství a chovatelství, Design a konstruování, Svět práce. Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník. Tento základ praktických pracovních dovedností si může žák dále rozvíjet pomocí **volitelných předmětů** již dle svého zájmu a cílené orientace pro uplatnění v dalším životě a ve společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Do této oblasti patří tato průřezová téma:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

5.9.1 Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Pracovní výchova zahrnuje činnosti zaměřující se na rozvoj praktických pracovních dovedností a návyků. Rozvoj těchto dovedností je umožněn manipulací s různými materiály a pracovními postupy. Žáci jsou také soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. stupeň zvolen název Pracovní výchova.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Pracovní výchova patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- pěče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Časové vymezení předmět

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - *Osobnostní rozvoj* - kreativita

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (GE) - Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV) – etnický původ

Environmentální výchova (EV) – základní podmínky života

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k osvojování základních pracovní dovednosti a návyků z různých pracovních oblastí
- učíme používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozorujeme pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožnuje volbu různých postupů
- podněcujeme žáky k promýšlení pracovních postupů při plnění zadaných úkolů
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učíme schopnost popsat postup práce
- vedeme žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- klademe důraz na práci ve skupině, na vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vytváříme dovednosti žáků, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygiény včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- klademe důraz, aby žáci správně a zodpovědně zacházeli s pracovními pomůckami

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	1. stupeň 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti různých materiálů (papír, textil, přírodniny...) a práce s nimi • pracovní pomůcky, jejich využití a manipulace s nimi 	1. - 3.	3. GE – Evropa a svět nás zajímá 4. MKV – etnický původ
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pracovní postupy 	1. - 3.	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchá práce se stavebnicí 	1. - 3.	1. OSV osobnostní rozvoj – kreativita
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • základní podmínky pro pěstování rostlin • pokusy, pozorování a vyhodnocení 	1. - 3.	5. EV – základní podmínky života
- pečeje o nenáročné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • péče o pokojové rostlinky (zalévání, kypření) 	1. - 3.	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	1. stupeň 1. – 3. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- připraví tabuli pro jednoduché stolování	• jednoduchá úprava stolu	1. - 3.	
- chová se vhodně při stolování	• základní pravidla správného stolování • vhodné a nevhodné chování při jídle	1. - 3.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• práce s materiálem, vlastnosti materiálu (využití vlastní fantazie)	4. - 5.	1. OSV osobnostní rozvoj - kreativita, 3. GE – Evropa a svět nás zajímá 4. MKV – etnický původ
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	• vytváření kladného vztahu k lidovým tradicím, zvykům a řemeslům	4. – 5.	
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	• používání různých pracovních pomůcek a nástrojů • upevňování a prohlubování získaných pracovních dovedností	4. - 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce® poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení schopnosti organizovat svoji práci • dodržování hygieny a bezpečnosti při práci • udržování pořádku na svém pracovním místě 	4. – 5.	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	<ul style="list-style-type: none"> • sestavování jednoduchých modelů • montáž, demontáž 	4. – 5.	
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	<ul style="list-style-type: none"> • využití návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu 	4. – 5.	
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc při zranění 	4. – 5.	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy, pozorování, ověřování podmínek života rostlin • pěstování rostlin ze semene 	4. – 5.	5. EV – základní podmínky života
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • zalévání, kypření, rosení, hnojení pokojových rostlin 	4. – 5.	
volí podle druhu pěstitelských činností	<ul style="list-style-type: none"> • volba vhodných pomůcek při pěstování 	4. – 5.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	1. stupeň 4. – 5. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
správné pomůcky, nástroje a náčiní			
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • rostliny jedovaté, léčivé, rostliny jako droga, alergie • dodržování hygieny a bezpečnosti při práci s rostlinami • poskytování první pomoci 	4. – 5.	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
orientuje se v základním vybavení kuchyně	<ul style="list-style-type: none"> • základní vybavení kuchyně • elektrické spotřebiče 	4. – 5.	
připraví samostatně jednoduchý pokrm	<ul style="list-style-type: none"> • příprava jednoduchého pokrmu dle možností 	4. – 5.	
dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla správného stolování • základy společenského chování 	4. – 5.	
udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> • pořádek a čistota při přípravě jídla • bezpečnost při práci v kuchyni • první pomoc při úrazu 	4. – 5.	

5.9.2 Práce s technickými materiály

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Práce s technickými materiály postihuje rozměrné spektrum pracovních činností a technologií z mnoha odvětví lidské činnosti. Zaměřuje se na praktické pracovní dovednosti a návyky, čímž pomáhá doplnit základní vzdělání o další oblast, tak potřebnou pro další uplatnění jedince na trhu práce. Vedle rozvoje schopností a dovedností pomáhá jedinci orientovat se v tomto složitém světě a najít v něm své pracovní zařazení.

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Vyučující mají k dispozici 1 zámečnickou a 1 stolařskou dílnu – učebnu. Využívá i školní pozemky v její blízkosti okolí, školní atrium a rostlinnou a květinovou výzdobu vnitřních školních prostor.

Časové vymezení předmětu

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodině týdně v rámci jednoho pololetí nebo v rámci časové dotace absolvují žáci počet hodin v rozsahu jednoho pololetí.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj – seberegulace, psychohygiena

Sociální rozvoj - kooperace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmu se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmu souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků.

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- otevřání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Práce s technickými materiály	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	• vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů	1. OSV sociální rozvoj - kooperace
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí	• znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem	
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu	1. OSV osobnostní rozvoj - seberegulace
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	• první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy	1. OSV osobnostní rozvoj - psychohygiena
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	• sestavování jednoduchých modelů podle návodu	
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• technické výkresy, náčrty, informace, dokumentace	
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• postupy pro montáž, demontáž a údržbu	

5.9.3 Pěstitelství a chovatelství

Časové vymezení předmětu

Předmět se vyučuje v 6. ročníku jednu hodině týdně v rámci jednoho pololetí nebo v rámci časové dotace absolvují žáci počet hodin v rozsahu jednoho pololetí

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj - ekologie, estetika

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - globální problémy lidstva

Multikulturní výchova - využití bylin a koření v různých částech světa

Environmentální výchova - ochrana zdraví, zlepšování životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Vedení žáků k plánování činností při práci
- Praktické osvojování práce podle návodu

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů, osvojené poznatky využívat v praxi
- Aplikace řešení při obdobném zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci na pozemku
- Otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- Seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci ve skupinách
- Seznamování s přesným významem pojmu při pěstitelských pracích
- Předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- Přiřazování různých rolí v pracovní skupině
- Uvědomování si ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- Otevírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- Umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání pomůcek a nářadí
- Vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- Předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli
- Vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pěstiteľství a chovatelství	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
- uvědomuje si nebezpečí při poranění - umí ošetřit drobná poranění	• Bezpečnost práce	5. EV – ochrana zdraví
- žák si uvědomuje vztah člověka k přírodě - zná význam zeleně	• Ochrana životního prostředí	3. GE – globální problémy lidstva
- zná vybrané dřeviny a bylinky v okolí školy	• Životní prostředí v okolí školy	5. EV – zlepšování životního prostředí
- zná charakteristiku a význam léčivých rostlin - zná zásady sběru, sušení a uchovávání léčivých rostlin - zná základní podmínky pro pěstování léčivých rostlin - uvědomuje si význam koření, užití v domácnosti - poznává základní druhy koření	• Léčivé rostliny, koření	4. MKV – využití bylin a koření v různých částech světa
- opakuje si rostlinnou stavbu - umí vysvětlit způsob pěstování (přímý výsev, vegetativní rozmnožování)	• Polní plodiny	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pěstiteľství a chovatelství	2. stupeň 6. ročník
Očekávané výstupy žák	Učivo	Průřezová témata
- pozná běžné obilniny, jejich využití		
- chápe význam ovoce jako nedílnou součást našeho jídelníčku - zná stavbu a dělení plodů - rozlišuje ovocné stromy podle koruny a plodů - zná způsoby množení dřevin	<ul style="list-style-type: none"> • Ovocné rostliny 	
- orientuje se v jednotlivých skupinách okrasných rostlin - umí je rozdělit podle charakteru stonku - pozná běžné letničky, dvouletky trvalky, pokojové rostliny - zná pojem rychlení rostlin	<ul style="list-style-type: none"> • Okrasné rostliny 	1. OSV – ekologie, estetika
- zná základy aranžování rostlin (živých i suchých) - zná rostliny užívané do suchých dekorací - umí správně sušit rostliny	<ul style="list-style-type: none"> • Aranžování rostlin 	

5.9.4 Design a konstruování

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Design a konstruování je organizován podobně jako vyučovací předmět Práce s technickými materiály v jednohodinových vyučovacích jednotkách. Má k dispozici 1 zámečnickou a 1 stolařskou dílnu – učebnu a učebnu výpočetní techniky.

Časové vymezení předmětu

Předmět se vyučuje v 7. ročníku jednu hodinu týdně.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj – kooperace, psychohygiena

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,

Kompetence občanské

- Umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Design a konstruování	2. stupeň 7. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	• sestavování jednoduchých modelů podle návodu	1. OSV – sociální rozvoj - kooperace
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	• technické výkresy, náčrty, informace, dokumentace	1. OSV – osobnostní rozvoj - psychohygiena
- provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	• postupy pro montáž, demontáž a údržbu	

5.9.5 Svět práce

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Předmět postihuje široké spektrum znalostí a dovedností z oboru světa práce, finanční gramotnosti a pracovních činností z mnoha odvětví lidské činnosti. Zaměřuje se na možnosti vzdělávání, volbu profesní orientace, pracovní příležitosti, orientaci v pracovních činnostech jednotlivých profesí. Vedle rozvoje schopností a dovedností pomáhá jedinci orientovat se v tomto složitém světě a najít v něm své pracovní uplatnění jako i porozumět zákonitostem ekonomiky a financí.

Časové vymezení předmětu

Předmět Svět práce je vyučován v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Výchova k myšlení v evropských souvislostech

Multikulturní výchova

Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- praktické osvojování práce podle návodu
- vedeme žáka k sebehodnocení
- vedeme žáka k praktickému osvojování si finančních a ekonomických zákonitostí

Kompetence k řešení problémů

- uvědomování si potřeby praktického ověřování řešení problémů
- podporujeme zodpovědný přístup pro řešení finanční situace člověka
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace

Kompetence komunikativní

- výklad pojmu souvisejících s volbou povolání

- předkládání dostatku podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků
- využíváme informační a komunikační technologie pro komunikaci se světem
- využívání her a technik pro spolupráci a komunikaci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme rozvoj sebedůvěry
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat práva a dodržovat povinnosti
- vedeme k ochraně zdraví a tvorbě zdravého životního prostředí
- učíme žáky žít plánovitě v souladu s daným finančním rozpočtem

Kompetence pracovní

- seznamujeme žáky se situací na trhu práce
- vedeme žáky k základním aktivitám potřebných k uskutečnění profesního záměru
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - Orientuje se v systému vzdělávání - Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - Rozumí pojmu trh práce - Umí vyhledat potřebné informace 	<p>1. PROFESNÍ PROBLEMATIKA – PŘÍPRAVA NA BUDOUCÍ POVOLÁNÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávací systém v ČR • Seznámení s profesemi • Orientace v prac. činnostech • Kvalifikace • Profesní předpoklady • Uplatnění na trhu práce • Sociální zajištění 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Výchova demokratického občana</p> <p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech</p>

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - Dokáže využívat poradenské zařízení, ÚP - Nachází vlastní požadavky a představy pro budoucí profesi 	<ul style="list-style-type: none"> • Práva a povinnosti • Pracovní prostředí • Úřad práce • Trh práce • Pracovní pohovor 		
<p>Chápe potřebu plánování</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dokáže spolupracovat - Umí komunikovat - Umí objektivně hodnotit sebe i své okolí - Ví, proč je třeba přesně formulovat - Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání 	<p>2. ROZVOJ VYBRANÝCH PRACOVNÍCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učení • Fiktivní firma • Techniky pro rozvoj spolupráce • Práce s myšlenkovou mapou • Techniky na rozvoj myšlení • Techniky pro rozvoj kognitivních funkcí soustředění, paměť, pozornost • Pracovní činnosti v týmu • Zážitkové programy pro sebereflexi, sebehodnocení • Poznávání vlastních schopností 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova
<ul style="list-style-type: none"> - Rozumí základním pojmem z oblasti vlastnictví a ochrany vlastnictví - Porozumí výhodám dělby práce 	<p>3. FINANČNÍ A EKONOMICKÁ GRAMOTNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnictví: • Ochrana vlastnictví • Dělba práce • Ekonomika • Koloběh zboží a služeb 	8. - 9.	Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Svět práce	2. stupeň 8. – 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - Chápe základní ekonomické termíny - Porozumí základům tržní ekonomiky - Umí se chovat jako spotřebitel - Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - Orientuje se v rozpočtu domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vstupy a výstupy • Firma • Typy živností • Ceny a trh • Reklama • Peníze a platby • Bankovnictví • Aktiva – pasiva • Pojištění • Inflace • Úvěr, půjčka • Daně • Penzijní systém v ČR • Příjmy a výdaje • Ekonomika domácnosti • Hrubá a čistá mzda 		<p>Výchova k myšlení v evropských souvislostech</p> <p>Mediální výchova</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. - Je schopen posoudit své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - Rozumí vybraným pojмům ze světa práce 	<p>4. PSYCHOLOGIE PRÁCE, VYBRANÁ KOMUNIKAČNÍ PRAVIDLA VE VZTAHU ZAMĚSTNAVATEL- ZAMĚSTNANEC</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohovor • Personalistika • Diskriminace v zaměstnání • Věk a pracovní příležitosti 	8. - 9.	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p>

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Ruský jazyk

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelná součást základního vzdělávání s časovou dotací 1 - 2 hodiny týdně.

Žáci se během dvou let výuky naučí psát a číst azbuku, zvládnou fonetickou a intonační stránku jazyka. Dále se naučí pojmenovávat běžné předměty, blízké osoby, počítání, barvy, pozdravy, jednoduché otázky a odpovědi. V rámci konverzace se žáci obeznámí se slovní zásobou hlavních tematických okruhů, např. rodina, škola, město, záliby atd.

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- vyslovuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby.	<ul style="list-style-type: none"> Azbuka a první slovní zásoba, vycházející z probíraných písmen 	2. st.	1. OSV -sociální rozvoj - komunikace
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.	<ul style="list-style-type: none"> pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny 	2. st.	
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova.	<ul style="list-style-type: none"> psaní tematické slovní zásoby používání slovníku s výslovností 	2. st.	
- pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.	<ul style="list-style-type: none"> otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty, intonace vět 	2. st.	
- používá abecední slovník učebnice.	<ul style="list-style-type: none"> vykání, četba textů 	2. st.	
- Vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: domov, rodina, škola, základy mluvnice: podstatná jména 	2. st.	

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Ruský jazyk	2. stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: volný čas, oblékání, nákupy, mluvnice: pravidelná slovesa 	2. st.	
- Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, rodině, zájmech, odpoví na otázky k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: město, vesnice mluvnice: nepravidelná slovesa, číslovky 	2. st.	
- Vyplní základní údaje do formulářů, reaguje adekvátně na pokyny, pracuje se slovníkem	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: na návštěvě, oslavy, svátky, tradice mluvnice: přídavná jména 	2. st.	
- Reprodukuje ústně i písemně obsah textu, jednoduše konverzuje k probraným tématům	<ul style="list-style-type: none"> tematické okruhy: hlavní města, psaní dopisů a pozdravů mluvnice: zájmena 	2. st.	
- Zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadované informace, přečte a pomocí slovníku přeloží článek v časopisu	<ul style="list-style-type: none"> shrnutí všech probraných tematických okruhů, prohloubení slovní zásoby, dokončení základní mluvnice 	2. st.	

5.10.2 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelný předmět pro žáky 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodiny týdně. Umožňuje žákům získat a rozšířit si dovednosti v oblasti výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, pracovat s informacemi a využívat je v praktickém životě, získat základní znalosti v oblasti digitální fotografie. Žákům bude učivo přizpůsobeno podle jejich zájmu, počtu žáků a složení žáků ve skupině. Získané dovednosti v této oblasti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Informatika	6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- ovládá práci s grafickým editorem a využívá vhodné aplikace - uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s obrazem	<ul style="list-style-type: none"> • počítačová grafika; Zoner Photo Studio; základní pojmy, úprava digitální fotografie 	6. – 9.	
- umí vytvořit textový dokument s grafickým objektem dle probraného učiva - dokáže vytvořit a upravit tabulku - umí pracovat s hromadnou korespondencí (předepsaným formulářem)	<ul style="list-style-type: none"> • textový editor MS Word; zpracování textu, formát písma, odstavce, sloupce, odrážky a číslování, ohrazení a stínování, číslování stránek, práce s grafickými objekty, tabulky ve Wordu, styly ve Wordu, hromadná korespondence – obálka, dopis, závěrečná práce ve Wordu 	6. – 9.	
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním zdraví	<ul style="list-style-type: none"> • Internet; vznik, historie, význam, internetové prohlížeče – internet Explorer, vyhledávání na internetu-internetové vyhledávače (Seznam, Google, Yahoo, Altavista..), portály, osobní 	6. – 9.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Informatika	6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průrezová témata
- dodržuje informační etiku - umí pracovat s e-mailem - dovede zkopírovat a uložit text nebo obrázek z internetu - používá informace z různých informačních zdrojů a umí vyhodnotit vztahy mezi nimi	www stránky,kopírování a ukládání textu a obrázku z internetu, služby internetu (e-mail, služba http, telnet...) připojení na internet, kriminalita, dezinformace a hackeri na internetu, internet – nový druh virového nebezpečí		
- dodržuje pravidla rádu pracovny informatiky - rozumí základním pojmem - umí vytvořit tabulku a v ní zpracovávat, porovnávat data pomocí jednoduchých vzorců a funkcí v Excelu	<ul style="list-style-type: none"> tabulkový editor MS Excel; základní pojmy – buňka, sloupec, řádek, list (práce s listy), formát buňky, psaní do buněk, tvorba jednoduché tabulky za využití jednoduchých početních funkcí, jednoduché funkce 	6. – 9.	6. MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- dokáže vytvořit graf k tabulce a provést jednoduché úpravy grafu - vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji pomocí výběrových kritérií-automatického filtru - ovládá práci s tabulkovým editorem a využívá vhodných aplikací	<ul style="list-style-type: none"> výběrová kritéria-automatický filtr, tvorba a jednoduchá úprava grafu, export tabulek do Wordu 	6. – 9.	6. MV - fungování a vliv médií ve společnosti
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální podobě - rozumí pojmu multimédia	<ul style="list-style-type: none"> prezentace informací – prezentační programy-Powerpoint; prostředí PowerPointu, princip snímků, rozvržení obrazovky, základní tvorba prezentace, šablony, zadávání textu, nastavení animací, vkládání grafických objektů, nastavení časování snímků, spuštění prezentace, závěrečná práce v PowerPointu 	6. – 9.	- tvorba mediálního sdělení

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Informatika	6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pravidla řádu pracovny informatiky - rozumí základním pojmem - dovede vytvořit jednoduchý HTML dokument - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním zdraví - dodržuje autorský zákon a používání citací 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentace informací – tvorba www stránek pomocí HTML; struktura jazyka, základní příkazy (tagy), body, font, table, a href,img, pravidla tvorby HTML dokumentu, tvorba jednoduchého dokumentu (barva, text, obrázek, hyperlink) 	6. – 9.	6. MV – tvorba mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí pojmu databáze, struktura databáze, primární klíč - umí vytvořit a ovládat jednoduchou tabulku 	<ul style="list-style-type: none"> • MS Access; úvod, tabulková struktura, popis databáze, vytvoření jednoduché tabulky s primárním klíčem, přidání rozhraní pro ovládání tabulky 	6. – 9.	

5.10.3 Technické kreslení

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelná součást základního vzdělávání s časovou dotací 1 - 2 hodiny týdně. Umožňuje žákům získat elementární dovednosti v oblasti technických znalostí a dovedností, čtení a tvorba technického výkresu, základní pravidla volného rovnoběžného, pravoúhlého promítání, základními pravidla při kótování, užití technického kreslení v praxi, při volbě svého budoucího povolání.

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Technické kreslení	2. stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce při rýsování - má v pořádku všechny potřebné pomůcky do předmětu - rozlišuje druhy čar, umí je správně narýsovat a použít v daném výkrese - rozumí měřítku zobrazení 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady práce při rýsování, hygiena rýsování • pomůcky při rýsování, organizace práce • rýsování čar, druhy čar, jejich použití • užití čar v praxi a v technických výkresech • popisové pole, formát výkresu • měřítko zobrazení 	2. st.	1. Osobnostní a sociální výchova <i>Osobnostní rozvoj</i> Seberegulace, sebeorganizace Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje pravidelný jednoduchý mnohoúhelník do kružnice - Narýsuje přechod kružnicovým obloukem a umí ho použít v úlohách z praxe (převodovka...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Rýsování rovinných útvarů • rýsování n-úhelníků vepsaných do kružnice • přechod kružnicovým obloukem • společné tečny dvou kružnic 	2. st.	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pravidla vol. rovn. promítání a umí je použít při rýsování těles z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazování prostorových útvarů • volné rovnoběžné promítání • zákl. pravidla vol. rovnoběž. promítání 	2. st.	<i>Osobnostní rozvoj</i> Kreativita schopnost zvolit vhodný postup, umět řešit nastalou situaci

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Technické kreslení	2. stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - narýsuje jednoduché těleso v nadhledu, podhledu zprava, zleva - ví o výhodách, nevýhodách promítání 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazování jednoduchých a složitějších těles • výhody a nevýhody promítání • nadhledy, podhledy těles 		Mezilidské vztahy vzájemná pomoc mezi spolužáky při řešení úkolu
<ul style="list-style-type: none"> - umí číst z technického výkresu, rozumí popisovému poli na technickém výkrese 	<ul style="list-style-type: none"> • Technické výkresy • normy v technické praxi • druhy a formáty tech. výkresů • úprava výkresu, popisové pole 	2. st.	<i>Sociální rozvoj</i> Komunikace - čtení technického výkresu, schopnost diskuse při nejasnostech
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pojmem z kótování (kóta, kótovací čára, pomocná čára, odkazová čára, psaní kót) - okouuje plochou součást z technické praxe - zná rozdíly mezi kótováním ve strojníctví a stavebnictví 	<ul style="list-style-type: none"> • Kótování • základní pojmy • pravidla pro kótování, popis kót • kótování plochých součástí z praxe • kótování ve strojníctví a stavebnictví, rozdíly 	2. st.	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pojmem (průmět, průmětna, promítací přímka, promítací rovina, půdorys, nárys) - zná pravidla pravoúhlého promítání - narýsuje sdružené průměty krychle, kvádru, hranolu, jehlanu, válce, koule - narýsuje síť jednoduchých těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlé promítání • výhody pravoúhlého promítání • základní pojmy a pravidla • promítání na dvě průmětny • sdružené průměty kvádru, krychle, hranolu • sdružené průměty válce, jehlanu, kužele a koule • síť jednoduchých těles 	2. st.	<i>Morální rozvoj</i> Řešení problémů Dopržení logiky pracovního postupu

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Technické kreslení	2. stupeň	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - pokusí se podle svých možností narýsovovat jednoduché těleso (krychli, kvádr) v některém z programů 	<ul style="list-style-type: none"> • Technické výkresy a počítače <ul style="list-style-type: none"> - seznámení žáků a programy na rýsování (Paint Brush, Word3D, Autocad) 	2. st.	<i>Sociální rozvoj</i> Komunikace, schopnost diskuse při nejasnostech při plnění daného úkolu

5.10.4 Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelná součást základního vzdělávání v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Obsah učiva:

Žák: dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech (terminologie osvojovaných pohybových činností), rozvíjí své pohybové dovednosti, posuzuje je, ovládá kompenzační a koordinační cvičení (význam pohybu pro zdraví). Ovládá průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků) aplikuje poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikuje při pohybových činnostech, organizuje, dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl) zvládá dle individuálních předpokladů a posoudí provedení daných sportovních her a tvořivě je aplikuje (sportovní hry - vybijená, házená, košíková, doplňkové sportovní hry - florbal, minikopaná – průpravná cvičení)

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Sportovní hry	2. stupeň 6. - 9. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu - komunikuje při pohybových činnostech (terminologie osvojovaných pohybových činností) - rozvíjí své pohybové dovednosti, posuzuje je 	<ul style="list-style-type: none"> • basketbal • volejbal • florbal • sálová kopaná • kopaná • softbal 	6. – 9.	<ul style="list-style-type: none"> 1. OSV sociální rozvoj – kooperace, kompetice a psychohygiena - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti - sebepoznání a sebepojetí <p>2. VDO</p> <p>3. GE</p> <p>4. MKV</p> <p>5. EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>6. MV</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá kompenzační a koordinační cvičení (význam pohybu pro zdraví), zvládá dle individuálních předpokladů provedení daných sportovních her 			

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Sportovní hry		2. stupeň 6. - 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační a relaxační cvičení (význam jednotlivých druhů cvičení v denním režimu, konkrétní účinky cviků) - aplikuje poznatky z tělesné výchovy a sportu - komunikuje při pohybových činnostech, organizuje - dodržuje hygienu a bezpečnost tělesné výchovy a sportu (terminologie osvojovaných pohybových činností, pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl) - zvládá dle individuálních předpokladů a posoudí provedení daných sportovních her a tvořivě je aplikuje 			

5.10.5 Práce s technickými materiály

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelná součást základního vzdělávání s časovou dotací 1 nebo 2 hodin týdně. Umožňuje žákům získat elementární dovednosti v oblasti technických znalostí a dovedností, čtení a tvorba technického výkresu.

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní výchova	2. stupeň 6.- 9.roč. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- umí si sám vytvořit jednoduché pracovní postupy a umí zhotovit výrobek podle návodu	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různým materiélem, poznávání jeho vlastností • sestavování jednoduchých návodů • sestavování jednoduchých modelů 	6.	<i>Sociální rozvoj</i> <i>Komunikace</i> - schopnost diskuse při nejasnostech zadaného úkolu - čtení návodu
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	<ul style="list-style-type: none"> • volba různých pracovních pomůcek a nástrojů a nářadí 	6.	<i>Osobnostní rozvoj</i> - kreativita, schopnost zvolit vhodný postup - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce
- umí si zorganizovat svoji pracovní činnost - dodržuje zásady bezpečné práce - dodržuje zásady hygieny při práci - poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjení schopnosti organizovat svoji práci • dodržování bezpečnosti při práci • dodržování hygieny • udržování pořádku na svém pracovním místě • první pomoc při úrazu 	6.	

5.10.6 Domácnost

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelná součást základního vzdělávání v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 – 2 hodiny týdně.

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Domácnost	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy žák	Učivo	Ročník	Průřezová téma
-orientuje se v základním vybavení kuchyně -dodržuje hygienická pravidla a předpisy -zná základní dovednosti a návyky -umí používat vhodné pomůcky a náčiní -dodržuje pořádek a čistotu při práci -dbá na bezpečnost, umí ošetřit drobné úrazy	• Bezpečnost práce • Kuchyně	6. - 9.	2. VDO – osobní zodpovědnost ze své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem
-má představu o zdravé výživě člověka -umí nakoupit a správně skladovat potraviny -umí sestavit jednoduchý jídelníček -získává představy o ekonomice v rodině	• Potraviny	6. - 9.	6. MV – recepty a návody v tisku, v televizi, rozhlasové pořady
-organizuje a plánuje pracovní činnosti -volí správnou, odpovídající technologii -učí se připravit jednoduché studené a teplé pokrmy a nápoje	• Příprava pokrmů	6. - 9.	3. GE, 4. MKV – stravovací návyky a zvyklosti ostatních národů

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Domácnost	6. – 9. ročník	
Očekávané výstupy žák	Učivo	Ročník	Průřezová téma
- dokáže prostrít stůl - umí obsloužit hosty - zná pravidla slušného chování u stolu	• Úprava stolu a stolování	6. - 9.	1. OSV <i>osobnostní rozvoj - sebepoznání, kultura stolování</i>
- používá bezpečně materiály a pomůcky a dodržuje dohodnutá pravidla - umí zhotovit jednoduchý textilní výrobek	<ul style="list-style-type: none"> • vývoj, funkce, účelnost oděvu. • textilní materiály a pomůcky, bezpečnost při práci. • ruční šití, druhy stehů a účel. • vyšívání, druhy výšivek. • strojové šití, šicí stroj. • háčkování, materiál, využití. • pletení, materiál, využití. • práce se stříhem, zjišťování tělesných rozměrů. • údržba oděvů a prádla. 	6. - 9.	OSV <i>osobnostní rozvoj - sebepoznání</i>
- získává představy o zátěži na životní prostředí při získání energie - ví, jak šetřit energii v domácnosti při pracovních činnostech a používání spotřebičů - zná správný provoz techniky v domácnosti - umí číst energetický štítek elektrických spotřebičů - zná šetrný výběr druhů osvětlení	• energie	6. – 9.	5. EV – lidské aktivity a problém životního prostředí
- uvědomuje si význam vody - učí se s vodou hospodařit - ví, jak šetřit s vodou při chodu domácnosti	• voda	6. – 9.	

-umí provést ekologický úklid s ohledem na životní prostředí -zná tipy na ekologické čištění domácnosti		
- učí se zodpovědnosti za své nákupní chování s ohledem na životní prostředí - učí se ekologickému nákupu a myšlení -zná ekologické označení výrobků	• nakupování	6. – 9.
-učí se minimalizovat znečištění ovzduší -uvědomuje si význam čistého ovzduší pro kvalitní život a zdraví	• ovzduší	6. – 9.
-ví, co je třídění odpadů, jak odpady třídit, druhy odpadů -ví, jak odpad zatěžuje životní prostředí -učí se minimalizovat odpad v domácnosti -orientuje se při třídění odpadu	• odpady	6. – 9.
-uvědomuje si dopad dopravy na zdraví člověka a životní prostředí -zná zdravotní účinky nejvýznamnějších látek produkovaných dopravou na zdraví člověka -ví, že pohyb je přirozená činnost člověka	• doprava	6. – 9.
-ví, jak šetrně hospodařit s vodou -umí vypěstovat některé druhy zeleniny, léčivky	• zahrada	6. – 9.

- zná vliv pesticidů a chemických hnojiv na zdraví člověka			
- zabývá se výběrem potravin z hlediska energie, znečištění ovzduší, zdraví - ví, co je ekologické zemědělství a biopotraviny	• potrava a zdraví	6. – 9.	
- veden k rodičovství - učí se zodpovědnosti a povinnostem - rozvíjí etické a morální vlastnosti	• péče o členy domácnosti	6. – 9.	1. Osobnostní a sociální výchova

5.10.7 Péče o dítě

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Předmět je zařazen na 2. stupni základní školy jako volitelná součást základního vzdělávání v 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Péče o dítě bezprostředně navazuje na vyučovací předmět Výchova ke zdraví a prohlubuje znalosti žáků v oblasti rodičovství. Předmět je určen přednostně dívkám 9. ročníku (není však vyloučeno, aby ho navštěvovali hoši), tedy v období, kdy opustí ZŠ a měly by mít základní informace o konkrétních otázkách týkajících se jejich dalšího života. Učí se chápat rozdíly mezi zamilovaností a trvalým hlubokým citem, který vede k partnerství a rodičovství a přijímat odpovědnost za důležitá životní rozhodnutí.

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Péče o dítě	6.-9.ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
je veden k odpovědnosti v oblasti rodičovství	<ul style="list-style-type: none"> • Plánované rodičovství, antikoncepce. • Početí a těhotenství. • Porod a šestinedělí. • Vývoj dítěte v prvním roce života. • Vývoj a výchova dítěte ve 2. až 6. roce. • Péče o nemocné dítě. 	6. – 9.	<u>Osobnostní a sociální výchova</u> <ul style="list-style-type: none"> - Sebepoznání - Psychohygiena - Komunikace - Morální postoje

5.10.8 Humanitární výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Humanitární výchova spadá pod vzdělávací oblast Člověk a společnost. Obsahově velmi úzce navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět a má přímou vazbu na společenskovědní část vzdělávacích oborů zeměpis, přírodopis, tělesná a občanská výchova. Je určen pro žáky 2. stupně, 6. - 9. ročník.

Slovo humanitární v názvu je chápáno jako souhrn činností vedoucích k ochraně a záchrane lidského života (humanus – lat. člověk, humanitas - lat. lidstvo).

Organizační a obsahové vymezení předmětu

Humanitární výchova seznamuje žáky:

- a) s fungováním silničního provozu,
- b) s fungováním první pomoci při poškození zdraví
- c) s činnostmi souvisejícími s ochranou obyvatelstva při mimořádných událostech
- d) s některými technickými sporty.

Žáci se učí respektovat a uplatňovat pravidla lidského soužití, pravidla mezilidské komunikace a umění zvládat konflikty v mezilidských vztazích. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků a vědomí odpovědnosti za vlastní život a život druhých lidí.

Výuka probíhá většinou ve třídách, odborných učebnách, ale je možná i realizace předmětu ve veřejných prostranstvích mimo školu (HZS, ČČK, záchranná služba, apod. - v závislosti na probíraných témaech).

Základním smyslem zařazení dopravní problematiky je další rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, snížení nehodovosti a rizik v silničním provozu a přijetí etických norem chování, dále pak rozvoj životních kompetencí pedagogů, jejich další vzdělávání, výměna zkušeností, jejich cílené působení i mimo rámec ZŠ – vůči rodičům a veřejnosti v lokalitě školy.

Cílem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 2. stupni ZŠ je prohlubovat a upevňovat znalosti a dovednosti z oblasti bezpečnosti v silničním provozu získané na 1. stupni ZŠ, rozvíjet poznání a obohatovat tuto oblast o další poznatky a etickou stránku problematiky, položit základy pro utváření vztahů mezi účastníky silničního provozu, orientaci v nich a pěstování správných reakcí, vedoucích k bezpečnosti vlastní i okolí, rozvíjet základy první předlékařské pomoci a připravit žáky na získání řidičského oprávnění pro malé motocykly a další skupiny, rozvíjet klíčové kompetence s důrazem na úctu ke zdraví, k odpovědnému chování a odpovědnosti za své zdraví, k toleranci a ohleduplnosti k ostatním a na svoji bezpečnost.

Formy a metody realizace předmětu: Jestliže výuka probíhá ve třídě, vyučující využije všech dostupných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí, např. výklad, skupinové vyučování, diskuse, práce s textem, PC, video, názorné ukázky a praktická cvičení. Dále může být předmět realizován formou besedy, exkurze nebo vycházkou.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci dvě hodiny týdně pro 6. -9. ročník II. stupně základní školy.

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- rozvoj schopností poznávání
- sebepoznání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena
- kreativita

Sociální rozvoj

- poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

- kulturní diference
- lidské vztahy
- princip sociálního smíru a solidarity

Mediální výchova

fungování a vliv medií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme k vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznamujeme s obecně používanými termíny a učíme je dávat do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- dáváme možnost vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- při řešení problémů budujeme objevování paralel se znalostmi s jiných vyučovacích předmětů
- vedeme k rychlému a správnému rozhodování při řešení život ohrožujících situací
- umožňujeme svá řešení posuzovat z nejrůznějších aspektů

Kompetence komunikativní

- podporujeme schopnost souvisle a výstižně formulovat své názory, přijímat a sdělovat informace k dané problematice
- motivujeme využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- vedeme k chápaní významu týmové práce a postavení samostatné práce
- budujeme uvědomělé přijímání a získávání rolí v různých skupinách
- seznamujeme se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváříme s žáky pravidla pro práci v týmu a vedeme je k jejich respektování
- rozvíjíme u žáků ohleduplnost a úctu k životu

Kompetence občanské

- učíme žáky základním prvkům demokracie a pochopení jejího smyslu
- učíme přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- vytváříme prostor pro pochopení nutnosti mezinárodní spolupráce
- nacházíme nenásilné cesty k řešení život ohrožujících situací a konfliktů

Kompetence pracovní

- vytváříme potřebu spolupráce s druhými
- vedeme žáky k základním aktivitám potřebným k uskutečnění profesního záměru
- seznamuje žáky se situací v silničním provozu, s obsahem činností záchranářů a zdravotníků

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Humanitární výchova	2. stupeň 6. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - používá své znalosti a dovednosti v praxi - orientuje se v základní legislativě související s tématem doprava - interpretuje význam pojmu a problematiky bezpečnosti a ohleduplnosti v silničním provozu - chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob – uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace - analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje bezpečné chování - aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí životu - orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti - - vyřeší testy "řidičský průkaz nanečisto" 	<ul style="list-style-type: none"> * výbava jízdního kola, výbava cyklisty * odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu * technika jízdy a její pravidla mimo silnici * pravidla bezpečné jízdy na silnici (pravidla jízdy za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) * pravidla pro bezpečné překonání křižovatk * vztahy mezi účastníky silničního provozu * křižovatka řízená příslušníkem policie * zásady bezpečného chování v době volna a při cestování * specifika lokality ZŠ, obce, prázdninových oblastí pro trávení dnů volna * možné krizové situace (jejich řešení, důležitá spojení; oprava jízdního kola) * nejjednodušší základy poskytnutí první předlékařské pomoci (ZPP) * odpovídající značky pro jednotlivá téma * role chodce v silničním provozu (odpovědnost chodce a jeho chování, vztahy chodce k ostatním účastníkům silničního provozu) 	<p>OSV – osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj - schopností - poznávání, - sebepoznání, sebepojetí, seberegulace, sebeorganizace, - psychohygieny, - kreativita <p>sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetence <p>morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje a praktická etika

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Humanitární výchova	2. stupeň 6. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none"> * přestupky chodců a ukázka legislativy • * deník správného cyklisty – etická stránka chování v silničním provozu 	
<ul style="list-style-type: none"> - používá své znalosti a dovednosti v praxi - orientuje se v základní legislativě související s tématem první pomoci - interpretuje význam pojmu a problematiky první pomoci - chová se tak, aby chránil zdraví a život svůj i jiných osob - uvědomuje si dopad svého chování a koriguje jej podle situace - analyzuje konkrétní situaci a vyvozuje správné postupy první pomoci - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování zdraví ohrožujících rizik 	<ul style="list-style-type: none"> * zásady první pomoci při : <ul style="list-style-type: none"> I. bezvědomí, II. záchvatech, křečí celého těla III. poruchách dýchání, bolesti na hrudi a ochrnutí IV. vážných úrazech V. popáleninách VI. zasažení elektrickým proudem - resuscitace • Nouzová telefonní čísla 	VDO <ul style="list-style-type: none"> - občanská společnost a škola, - občan, - občanská společnost a stát, - formy participace občanů v politickém životě, - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen s úlohou státu při ochraně životů a zdraví obyvatel, majetkových hodnot a životního prostředí při vzniku mimořádných událostí - je připraven na uvědomování si odpovědnosti za svoji ochranu, na efektivní jednání a vzájemnou pomoc při hrozbe nebo vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> * živelní pohroma a) povodeň b) zemětřesení c) velký sesuv půdy d) sopečný výbuch e) orkán, tornádo f) extrémní chlad a teplo g) pád meteoritu h) velký lesní požár <p>* havárie</p>	VMEGS <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímají objevujeme Evropu a svět MKV <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - lidské vztahy

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Humanitární výchova	2. stupeň 6. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - citlivě vnímá životní prostředí, a to nejen při vzniku mimořádných událostí - - zná pojmy i činnosti pro jejich řešení 	<ul style="list-style-type: none"> a) havárie v chemickém provozu b) radiační havárie c) ropná havárie d) dopravní nehoda e) zřícení domu <p>* ostatní události</p> <ul style="list-style-type: none"> a) teroristický čin c) žhářství • d) sabotáž <ul style="list-style-type: none"> - ochrana obyvatelstva - plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku - mimořádná událost - škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací <p>* integrovaný záchranný systém - koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při</p>	princip sociálního smíru a solidarity MV <ul style="list-style-type: none"> - fungování a vliv medií ve společnosti

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Humanitární výchova	2. stupeň 6. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<p>provádění záchranných a likvidačních prací</p> <ul style="list-style-type: none"> * záchranné práce - činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucího k přerušení jejich příčin * likvidační práce - činnost k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí <ul style="list-style-type: none"> - havárie - mimořádná událost vzniklá v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, užitím, zpracováním, výrobou, skladováním nebo přepravou nebezpečných látek nebo nakládáním s nebezpečnými odpady • krizová situace - mimořádná událost, při níž je vyhlášen stav • nebezpečí nebo nouzový stav, stav ohrožení státu nebo stav válečný (tj. "krizové stavy"). <ul style="list-style-type: none"> - krizové stavy - krizové štáby 	

Oblast: Volitelný předmět	Předmět: Humanitární výchova	2. stupeň 6. – 9. ročník
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová téma
	<ul style="list-style-type: none"> - - varování (signály, ...) - ukrytí - evakuace (evakuační zavazadlo, organizace,...) - prostředky improvizované ochrany osob (v radioaktivně, chemicky a biologicky zamořeném prostředí) 	
<ul style="list-style-type: none"> - je seznámen a zvládá základní dovednosti potřebné pro některé druhy technických sportů - orientuje se v terénu pomocí mapy, buzoly, kompasu a přírodních jevů - zvládá základní dovednosti sportovní střelby ze vzduchových zbraní - dokáže se zabezpečit pro přežití v extrémních podmínkách (přežití v přírodě v teplých i studených podmínkách) 	<ul style="list-style-type: none"> - Orientační běh - Sportovní střelba <ul style="list-style-type: none"> a) v leže b) ve stoje c) v kleče - Turistické a táborské dovednosti <ul style="list-style-type: none"> a) stavba přístřešku b) zajištění vody a potravy c) rozdělávání ohně d) turistické zavazadlo e) výstroj a výzbroj 	

5.11 Nepovinné předměty

5.11.1 Anglický jazyk

Charakteristika

Nepovinný předmět Anglický jazyk je zařazen jako přípravný kurz pro žáky prvního a druhého ročníku základní školy. Je koncipován jako zájmový volitelný předmět, v němž se žáci mladšího školního věku seznámí se zvukovou stránkou tohoto jazyka a získají elementární slovní zásobu formou her, říkadel, písniček a básniček.

Časová dotace je 1 hodina týdně, která se vzhledem k této věkové skupině žáků dělí na dva zhruba dvacetiminutové bloky.

Oblast: Nepovinný předmět	Předmět: Anglický jazyk	1. stupeň 1. a 2. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyslovuje srozumitelně anglická slova a jednoduché věty v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - umí pozdravit, představit se - umí počítat do 10 - rozlišuje základní barvy - umí pojmenovat domácí zvířata - umí pojmenovat části těla - rozlišuje členy úzké rodiny - umí pojmenovat hračky, oblečení - zná zařízení třídy, školní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba z tematických celků rodina, škola, barvy, domácí zvířata, hračky, oblečení, číslovky 1-10 	1. - 2.	<ul style="list-style-type: none"> 1. Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a zvukovým nahrávkám a jazyku učitele - žák reaguje na procvičené otázky učitele 	<ul style="list-style-type: none"> • pozdravy a rozloučení • představování se, reakce na pokyny 		<ul style="list-style-type: none"> 1. Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Oblast: Nepovinný předmět	Předmět: Anglický jazyk	1. stupeň 1. a 2. ročník	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým zvukovým nahrávkám - umí jednoduché anglické písničky, básničky 	<ul style="list-style-type: none"> • poslech z autentických textů • jednoduché anglické písničky a básničky 		
<ul style="list-style-type: none"> - pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění - dokáže adekvátně reagovat 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché rozhovory 		

5.11.2 Náboženství

Charakteristika předmětu: Náboženská výchova

Náboženská výchova je vyučována v ročnících 1-9. v časové dotaci jedna hodina týdně.

Název předmětu: Náboženství.

Tento předmět není umístěn v RVP ZV. Vycházíme ze zákonné úpravy pro výuku náboženství na státních školách. (zákon č. 561/2004 sb. § 15)

Charakteristika:

Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. (Zákon č. 561/2004 Sb. §15). Tento zákon upravuje podmínky vyučování náboženství tohoto nepovinného předmětu, vychází z ustanovení čl. 16 Listiny práv a svobod. Výuka nepovinného předmětu náboženství probíhá v souladu se zásadami a cíli vzdělávání stanovenými tímto zákonem.

Pokud je dostatečný počet přihlášených žáků na nepovinný předmět náboženství vyučuje se:

- po jednotlivých ročnících

- ve vyučovacích skupinách

Vyučující nepovinného předmětu náboženství musí být v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje a disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství, přičemž splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb. §14.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tématických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV. Předmět dále rozvíjí obsahy průřezových témat. Ty jsou rozvedeny přímo v osnově. Předmět se podílí na strategii rozvíjení klíčových kompetencí školy, vedle toho nabízí i své vlastní strategie, také uvedené přímo v osnově. Očekávané výstupy pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v osnově.

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pjetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Dopravází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

Výuka tohoto předmětu vede k budoucí spolupráci s jinými církvemi v duchu křesťanských ideálů pro službu v této společnosti a výchově opravdového občana naší vlasti, který je ochoten se veřejně i pracovně angažovat pro společnost, jak v místním regionu, tak v evropském kontextu.

Nepovinný předmět náboženství nabízí tyto možné aktivity, které cyklicky a spirálovitě navazují na obsah předmětu ve všech vyučovacích skupinách:

- 3 návštěvy místního kostela s odborným výkladem (období před Vánocemi a Velikonocemi, vysvětlení chrámové symboliky)
- exkurze po místních kulturních památkách souvisejících s obsahem nepovinného předmětu náboženství
- účast na výtvarných soutěžích, které rozšiřují tématické okruhy jednotlivých ročníků (Dny lidí dobré vůle – Velehrad)
- účast na pouti žáků základních škol v našem regionu
- celodenní exkurze na významné kulturní místo související s výukou

- návštěva místní charity a beseda s jejími zaměstnanci v souvislosti s probíraným sociálním tématem (stacionář, dům pokojného stáří, pečovatelská služba)
- účast na tříkrálové sbírce
- podle možností adopce na dálku
- zapojení do papežského misijního díla
- možná účast na celostátní biblické olympiádě

**Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí
pro I. výukový blok**
(1. – 3. třída)

Kompetence k učení

1. Třídí informace a na základě jejich propojení je efektivně využívá v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě.
Obsahem učební látky je objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života.
2. Žák operuje ze základními termíny, znaky a symboly a pomocí učitele je dokáže vysvětlit a uvést do souvislostí.
Předmět poskytuje žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku.
3. Samostatně pozoruje a kriticky posuzuje výsledky svého jednání, z nich pak vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.
Předmět rozvíjí schopnost kritického posouzení výsledků svého jednání tím, že dává dostatek příležitostí k výchově svědomí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém.
Výuka vede k pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem.
2. Učí se kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.
Předmět dává dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost.

Kompetence komunikativní

1. Vyjadřuje své myšlenky a názory, poslouchá „promluvám“ druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje.

Předmět dává dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků v nichž mohou vyjádřit svůj názor.

2. Rozlišuje různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků.

Předmět pomáhá v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vede k rozvinutí neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání.

3. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie.

Předmět seznamuje s možnostmi mediálních prostředků a učí je využívat pro získávání informací.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Obsah předmětu je zaměřen na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován.

Ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit.

2. Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají a dělají.

V předmětu je žák veden k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků.

Kompetence občanské

1. Žák si váží vnitřních hodnot člověka, je schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Tento bod rozvíjí předmět náboženství v budování uvědomělého postoje žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřuje na sociální rozdíl výry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky.

2. Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdrví člověka.

Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot.

Kompetence pracovní

1. Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

Žáci se v rámci výuky učí pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, při zpracovávání daných témat ve výuce vytváří konkrétní účinný výrobek. Při této činnosti se seznamují se základy bezpečnosti a nutnosti dodržovat vymezená pravidla.

Ročníkové výstupy pro I. ročník

Bůh mě má rád

Žák na konci roku:

1. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě
2. je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista.
3. objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání
4. zná a rozumí základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života
5. projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem
6. popíše základní symboly postu a velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství
7. objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život
8. zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi
9. chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě

Učivo

Téma

1.1.1. každý člověk je originál a všichni tvoříme jednotu 1.1.2. vnímáme „řec“ obyčejných věcí kolem sebe a učíme se naslouchat svému okolí a tím se učíme pozitivnímu vztahu k Bohu, který vede k rozhovoru s ním 1.1.3. uvědomění si pozitivního prožitku z projevu důvěry a lásky a potřeby poděkovat za něj 1.1.4. rozeznáváme co kladného i záporného můžeme svým chováním způsobit 1.1.5. učíme se skrze modlitbu o pomoc pro své bližní 1.1.6. vysvětlit symboliku společného stolu pro rodinné slavnosti, při společném jídle, při narozeninách atd. 1.1.7. učíme se vidět kolem sebe znamení křesťanského světa, učíme se znamení kříže a vnímáme modlitbu jako rozhovor s Bohem	1.1. kdo jsem Já a život ve společenství Bůh mě má rád a je se mnou
1.2.1. seznámení se s významem pojmu advent 1.2.2. přiblížení si biblických postav Marie a Josefa jako rodičů Ježíše	1.2. objevení smyslu adventu a Vánoc

1.2.3. základní biblické události o narození Ježíše, jako světla, které ukazují na cestu	
1.3.1. první seznámení Biblí 1.3.2. proměnit smutek v radost – svatba v Káni Galilejské 1.3.3. mohu se stát Ježíšovým učedníkem – Ježíš povolává učedníky 1.3.4. vím na koho se mohu obrátit s prosbou o pomoc – utíšení bouře 1.3.5. stát se jistým ve svém životě - dům na skále a na písku 1.3.6. úcta k nemocným a postiženým - uzdravení slepého	1.3. porozumění náboženské formě řeči Bible na příbězích Ježíšova života
1.4.1. vědomé vstoupení do postní doby a poznání znamení kříže 1.4.2. seznámení se základními biblickými událostmi: Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - Poslední večeře - Velikonoční liturgie 1.4.3. vnímání symbolů: bolesti, smutku, světla, tmy, zvonů, velikonoční svíce 1.4.4. neděle je dnem, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání 1.4.5. seznámení s událostí seslání Ducha Svatého	1.4. uvedení do období postní doby a slavnosti Velikonoc, kdy křesťané slaví vítězství života nad smrtí
1.5.1. moje maminka a Maria „maminka všech lidí“ 1.5.2. uvědomění si, že patřím mezi Ježíšovy přátele, že patřím do církve, kde spolu s druhými žije své radosti a problémy a scházím se ke společné modlitbě 1.5.3. naučit se modlitbu Otče náš a rozlišit modlitbu díků, proseb a chval	1.5. objevení, že církev je duchovní rodina

Ročníkové výstupy pro II. ročník

Bůh nás zve

Žák na konci roku:

- je si vědom působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě

2. na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem
3. orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života
4. umí prožívat období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc
5. disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě
6. objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztištění, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem
7. má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě

Učivo	Téma
<p>2.1.1. Boží přítomnost ve stvořeném světě, ve společenství bratrů a sester i ve světě techniky</p> <p>2.1.2. na základě poznatku, že Bůh zná každého z nás jménem a má nás rád, vnímám stvořený svět jako znamení Boží lásky</p> <p>2.1.3. Bůh stvořil člověka jako svůj obraz; vše co učinil Bůh bylo dobré</p> <p>2.1.4. seznámení s příběhem o pádu člověka; objevit schopnost rozlišovat dobro a zlo a jejich důsledky</p> <p>2.1.5. základní biblické příběhy z počátků dějin spásy</p> <p>2.1.6. seznámení s životním příběhem světců, jako příklad k následování (Tarzicius, Dominik Sávio, Marie Goretti)</p>	2.1. stvoření světa a první hřích člověka
<p>2.2.1. seznámení se symbolikou adventního věnce a praktického uvádění do adventní doby, jako přípravy na příchod milující osoby</p> <p>2.2.2. naučit se formulovat a chápát slova modlitby „Zdrávas Maria“</p> <p>2.2.3. Vánoce připomínají a symbolizují narození Ježíše Krista (Bůh vstupuje na tuto zem), jako největší dar Boha vůči člověku</p>	2.2. Advent a Vánoce jako čas očekávání radostné zvěsti
<p>2.3.1. první odhalení Ježíšova poslání – dvanáctiletý Ježíš v chrámě</p> <p>2.3.2. Ježíšovo ztotožnění s člověkem – Ježíšův křest</p> <p>2.3.3. Učit se odolávat pomocí modlitby pokusením – Ježíš na poušti</p> <p>2.3.4. zkušenost důvěry a strachu – Ježíš kráčí po moři</p>	2.3. evangelijní příběhy Ježíšova života

2.3.5. význam přátelství a pomoci bližnímu – Ježíš uzdravuje a pomáhá	
2.4.1. seznámení s liturgií Popeleční středy – symbolika popela	2.4. proniknutí do liturgie
2.4.2. pronikáme do základních biblických událostí Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - poslední večeře - příběh pašijí	postní a velikonoční doby
2.4.3. poznáváme liturgii velikonočního třídenní a uvědomujeme si podle svých možností jejich smysl	
2.4.4. uvědomění si symboliky velikonoční svíce a Ježíšova zmrtvýchvstání jako největšího zázraku křesťanské víry	
2.5.1. zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje apoštolům a zve je k následování	2.5. následování Ježíše svým životem
2.5.2. nejdůležitější události Mariína života, jako vzoru křesťana	
2.5.3. pomoc bližním - milosrdný Samaritán (Charita)	
2.5.4. působení Božího slova – podobenství o rozsévači	
2.5.5. příběh seslání Ducha Svatého, který zbavuje a proměňuje strach člověka v pokoj; základní symboly znázorňující Ducha Svatého	
2.5.6. objevení přítomnosti církve všude tam, kde žijí křesťané	

Ročníkové výstupy pro III. Ročník

Bůh k nám přichází

Žák na konci roku:

1. spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky
2. poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka
3. chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život¹
4. je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem
5. chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu
6. rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii
7. umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky

¹ Pokud se ve vyučování připravuje k přijetí svátosti smíření a eucharistie.

Učivo
Téma

<p>3.1.1. štěstí člověka vyplývá z jeho blízkosti Bohu a v konání dobra</p> <p>3.1.2. překážku opravdovému štěstí vytváří hřich; pojem „dědičný hřich“ a „hřich“</p> <p>3.1.3. Desatero:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vidíme Boží lásku a setkáváme se s ní – 1. přikázání - Boží jméno a jeho symboly – 2. přikázání - slavení neděle – 3. přikázání - rodina jako společenství – 4. přikázání - hodnota lidského života – 5. přikázání - čistota srdce (Anička Zeliková) – 6. a 9. přikázání - úcta k majetku svému i bližních – 7. a 10. přikázání - citlivost vůči vyslovenému slovu – 8. přikázání 	3.1. Desatero
<p>3.2.1. Bůh přijímá a miluje každého člověka, takového jaký je</p> <p>3.2.2. Bůh odpouští hřich a proměňuje jej</p> <p>3.2.3. co je to svědomí</p> <p>3.2.4. co je to svátost smíření a co způsobuje</p> <p>3.2.5. Bůh přichází k člověku čistého srdce – Maria jako vzor</p>	3.2. Advent a Vánoce, jako čas k připravování čistého srdce pro přijetí Krista
<p>3.3.1. Mše svatá – seznámení s liturgickým prostorem kostela</p> <p>3.3.2. Písmo svaté jako Boží slovo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bohoslužba slova a bohoslužba oběti - objevit tajemství proměňování - svaté přijímání jako setkání s Kristem 	3.3. mše svatá
<p>3.4.1. doba postní jako příprava na Ježíšovu smrt a zmrvýchvstání</p> <p>3.4.2. seznámit s průběhem a významem biblické události poslední večeře a pochopit souvislost poslední večeře se mší svatou</p> <p>3.4.3. porozumět významu přítomnosti Ježíše Krista v eucharistii.</p>	3.4. doba postní a velikonoční příprava a samotná hostina u stolu Páně

3.4.4. zopakovat a prohloubit význam velikonoční události pro život křesťana	
3.5.1. setkání s Ježíšem působí v našem srdci proměnu 3.5.2. Maria člověk hluboké víry nás nasměrovává ke Kristu 3.5.3. seznámení s dary Boží lásky – jednotlivé svátosti 3.5.4. působení Ducha Svatého ve mně a v bližních a v každodenních událostech	3.5. společenství církve zve na hostinu

Průřezová téma

Nepovinný předmět náboženství se prostřednictvím průřezových témat orientuje na integrální rozvoj osobnosti žáka v jednotě jejích složek fyzických, psychických a duchovních. Smyslem je, aby si žák uměl kvalifikovaným způsobem klást otázky po smysluplnosti lidské existence ve světě a společnosti, aby rozuměl nabídkám různých typů odpovědí a aby cítil potřebu formulovat samostatně svoji vlastní odpověď a stal se v duchu této odpovědi a podle svých možností schopným utvářet vlastní život.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci zařazuje předmět do výuky téma, která reflekují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená téma se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Nepovinný předmět náboženství lze naplňovat prostřednictvím témat směřujících k rozvoji schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidských vztahů a morálnímu rozvoji.

osobnostní rozvoj:

Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí

- Nepovinný předmět náboženství klade v prvních ročnících důraz na uvědomění si pozitivního vztahu k sobě samému, žák poznává na základě probírané látky základní zásady chování, zodpovědnosti a křesťanská východiska důstojnosti lidské osoby (1.1, 2.1.2, 2.1.3, 3.2.1, 3.2.2).

(číselné znaky jsou odkazy na tématické celky a probírané učivo v jednotlivých ročnících)

sociální rozvoj:

Vzájemné poznávání se ve společenství, výchova k dobrým vztahům a chování podporujícímu dobré vztahy

- Kvalita vztahů žáka k lidem je v nepovinném předmětu náboženství dávána do vztahu s Bohem jako nedílná součást identity křesťana, která vytváří základní zásady chování v rodině a v kolektivu. Výuka rozvíjí a koriguje schopnost žáka důvěrovat a mít solidaritu s druhými (1.1, 1.3.6, 2.3.5, 2.5.3, 3.1.3, 3.3).

morální rozvoj:

Rozvíjí duchovní postoj a hodnoty a jejich projevy v chování a životě lidí; vytváří povědomí o pomáhajícím a prosociálním chování.

- Nepovinný předmět náboženství pomáhá k rozvoji vědomostí o obecných principech lidského jednání a o hodnotě křesťanských mravních ideálů, vede k uznání důstojnosti člověka bez ohledu na jeho schopnost podat výkon a rozvíjí duchovní postoj žáka na základě zkušenosti s pozitivním příkladem biblických příběhů a Desatera.

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Skrze využití tematických okruhů enviromentální výchovy v hodinách nepovinného předmětu náboženství vedeme žáky k poznání a k pochopení komplexnosti a složitosti vztahu člověka a životního prostředí, rozvíjíme vztah odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince; ovlivňujeme v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Nepovinný předmět náboženství se v prvních ročnících v rámci tohoto průřezového téma zabývá především rozvojem tematického okruhu lidské aktivity a problému životního prostředí (1.1.3, 2.1, 3.1.3).

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova v nepovinném předmětu náboženství plní v 1. vzdělávacím období funkci spíše rozlišovací a orientační. Pomáhá žáka vybavit základní úrovní mediální gramotnosti. Žák je seznámen s různými médii, ve kterých se pracuje s křesťanskou tematikou, a s jejich využitím v oblasti sebevzdělání i osobním životě. Žák je také seznámen také s různými typy sdělení, jejich rozlišováním a nabídkou:

- křesťanské pořady v televizi – Velikonoce, Vánoce, filmy, hry, s uvedením do tématu a následným vyhodnocením v hodině,
- seznámení s „uměním číst“ v časopisech pro tuto věkovou kategorii
- využívání internetu a počítačové mediální techniky v hodinách, kde společně diskutujeme a předáváme své pohledy na shlédnuté programy (1.2.3, 2.1.5, 3.4.).

Doporučujeme:

- výlet na významné místo v regionu a propojit s ŠVP
- účast na děkanátní, popř. diecézní, pouti dětí
- návštěva farního kostela a seznámení se s liturgickým prostorem

- zapojení se do výtvarných soutěží
- účastna farních dnech, akcích školy a obce

Strategie k rozvíjení klíčových kompetencí

pro II. výukový blok

(4. – 5. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
Učitel předmětu učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak aby jejich poselství nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
2. Samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
Obsahem učební látky je rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V tomto směru se chce předmět se chce systematicky zabývat v tomto směru etickým rozměrem života žáků
3. Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení.
Učební látka nepovinného předmětu náboženství umožňuje projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí.

Kompetence k řešení problémů

1. Vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství tím, že učí vnímat a řešit nejrůznější problémové situace podle příkladu biblických postav.
2. Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení.
Předmět vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště.
3. Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy.
Předmět náboženství nabízí pro řešení současných problémů příklad biblických postav. Zařazujeme do výuky modelové příklady, kde se učíme vlastnímu úsudku a zkušenosti.

Kompetence komunikativní

1. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.

Ve vyučování klademe důraz na týmovou práci, při níž vedeme diskuze, učíme se formulovat své myšlenky. Využíváme metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků.

2. Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

V předmětu vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací. Zapojení se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech. Zapojení se do života farnosti – liturgie, nástěnka, atd.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která dál podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Tento bod rozvíjí předmět náboženství tím, že v tématických celcích „Bible průvodce naším životem“ a „Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království“ si žák osvojí pozitivní představu o sobě samém (Mojžíš) a přivlastní si vzorce řízení svého jednání (Vyvolený národ, horské kázání), které vedou k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

2. Přispívá k diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Obsah předmětu náboženství rozvíjí schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů. Žák si cení a respektuje jiný názor na základě seznámení se s evangelními blahoslavěními. Pochopil, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení svých osobních vztahů i dalších personálů v životě.

3. Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Tématické celky předmětu náboženství vedou k uvědomování si podílu na spoluvytváření světa. Učí se vnímat svět jako společný domov ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní a který vypovídá o svém Tvůrci.

Kompetence občanské

1. Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, uvědomuje si jejich povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Obsah předmětu seznamuje žáka s klady i záporou života společnosti ve které žijeme. Učí vcítit se do situace trpících lidí, vede k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídnutí účinné pomoci druhým lidem. K prezentaci názorů žáků se využívá diskusního kruhu či panelové diskuze, je poskytována možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí se kterým se setkávají.

2. Chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Žák pochopí základní principy života člověka skrze učební látku (Mojžíš, Ježíšova blahoslavenství) vycházející s židovsko - křesťanské tradice, o niž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod).

Kompetence pracovní

1. Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Předmět náboženství nabízí rozvoj kreativity, učí novým cestám a netradičním způsobům s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně přinesl žákovi radost; vede k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do života farnosti, přípravě akcí pro mladší spolužáky i rodiče.

Ročníkové výstupy pro IV. ročník

Žák na konci roku:

1. objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé
2. hlouběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života
3. rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat
4. disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení
5. je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet
6. rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou
7. vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu

Učivo	Téma
4.1.1. uvědomit si důležitost Božího slova pro život – znalost pořadí a názvů knih SZ a NZ	4.1. Bible, průvodce naším životem
4.1.2. příběh o Mojžíšovi a putování Izraelitů do zaslíbené země – motivace pro moji životní cestu - Hospodin oslovuje Mojžíše i každého z nás tam, kde jsme - „hořící keř“ - Hospodin oslovuje ochotné a připravené srdce člověka - událost „Velké noci“ a následné vyjítí z egyptského otroctví - „přechod Rudým mořem“ odvaha k vykročení na cestu životem	

<ul style="list-style-type: none"> - „putování pouští“ Bůh doprovází své děti na cestě života ke svobodě - „zaslíbená země“ dovršení cesty Mojžíše a Izraelitů; splnění slibů Hospodinem 	
4.2.1. aktivní a tvůrčí prožívání přítomnosti připravit cestu pro narození Ježíše 4.2.2. poznávání, že život je směřování ke světlu 4.2.3. příklady svatých a současné vzory pomáhající kráčet ke světlu a být světlem pro druhé 4.2.4. seznámení s událostmi Ježíšova narození podle Matoušova a Lukášova evangelia	4.2. Advent a Vánoce, cesta ke světlu a prožívání přítomnosti
4.3.1. seznámení s textem a událostí horského kázání 4.3.2. blahoslavenství jako životní program křesťana na cestě ke štěstí 4.3.3. seznámení s blahoslavenstvími v horském kázání 4.3.4. Ježíš uzdravuje slepé, hluché a nemocné na jejich životních cestách 4.3.5. za koho poklásám Ježíše	4.3. Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království
4.4.1. okolnosti odchodu Izraelitů z Egypta a slavnost židovské „Velké noci“ 4.4.2. souvislosti mezi základní událostí života Izraele, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší mší svatou 4.4.3. událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti 4.4.4. události křížové cesty s poukazem na lidi, kteří se setkali s Ježíšem 4.4.5. propojení události vyjítí z Egypta a současnou křesťanskou velikonoční liturgií 4.4.6. „prázdný hrob“ očima apoštola Petra 4.4.7. evangelijní události po Ježíšově zmrtvýchvstání	4.4. díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra
4.5.1. rozměr společenství při mši svaté a objevování vlastního místa v něm 4.5.2. církev jako společenství, ve kterém má každý své místo a svůj úkol 4.5.3. zopakovat znalosti o průběhu mše svaté a uvědomit si, že jde o prostor setkávání člověka s Bohem a člověka s člověkem 4.5.4. základní křesťanské modlitby a jejich aplikace pro život člověka	4.5. vrůstání do společenství církve shromážděné kolem Ježíše

4.5.5. znalost liturgie církevního roku s poukazem na osobní zapojení křesťana do této liturgie	
---	--

Ročníkové výstupy pro V. ročník

Žák na konci roku:

1. je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět
2. je otevřený pro spolupráci v místnímu regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy
3. je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohrazenost a své vlastní rozpory
4. nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenosť s otevřenosťí pro jejich náboženskou hloubku
5. chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života
6. chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení

Učivo	Téma
5.1.1. vnímáme svět, ve kterém žijeme jako náš společný domov, kde máme své místo a jsem schopen za ně nést zodpovědnost 5.1.2. seznámení s životem národního patrona sv. Václava 5.1.3. odpověď Abraháma na Boží výzvu; rozhodnutí pro nový život, vydání se na cestu a uzavření smlouvy s Hospodinem (mapa) 5.1.4. seznámení se světovými náboženstvími mající svůj počátek u Abraháma	5.1. objevení domova a vyjít na cestu k Bohu
5.2.1. uvědomit si význam ticha potřebného k naslouchání a k osobní modlitbě 5.2.2. Jan Křtitel jako ten, který ohlašuje narození Mesiáše 5.2.3. zeměpisné reálie okolí Betléma, v Palestině a Středozemí související narozením Ježíše	5.2. Advent a Vánoce – dobrota a láska chtějí přicházet skrze ztištění a naslouchání k člověku
5.3.1. svátost křtu, eucharistie, smíření, biřmování, manželství, kněžství, pomazání nemocných jako viditelná znamení Boží přítomnosti ve světě 5.3.2. objevení Ježíše na základě evangelijního výroku „kdo jsem...“	5.3. objevení Ježíše skrze svátosti

<p>5.4.1. reálie křížové cesty – Ježíšovo utrpení, smrt a zmrtvýchvstání je nám nadějí, že Bůh nás neopouští i v temných chvílích života (návštěvě křížové cesty, hospice – uvědomění si bolesti jako součásti života)</p> <p>5.4.2. vnímání velikonoční události ne pouze jako biblické historické události, ale jako aktuálního poselství pro svět a pro zkušenost člověka s nemocí, utrpením a smrtí</p> <p>5.4.3. výklad průběhu velikonoční liturgie v kontextu liturgického roku</p> <p>5.4.4. velikonoční symboly</p>	<p>5.4 objevení velikonočního tajemství skrze utrpení a smrt</p>
<p>5.5.1. počátky šíření křesťanství v Evropě v prvních staletích (apoštol Pavel)</p> <p>5.5.2. počátky šíření křesťanství v naší vlasti (sv. Cyril a Metoděj)</p> <p>5.5.3. křesťanské církve u nás s v Evropě</p> <p>5.5.4. Duch Svatý, který sjednocuje – ekumenismus (A.C. Stojan)</p> <p>5.5.5. svým křesťanským jednáním se zapojujeme do vytváření současné společnosti</p>	<p>5.5. šíření křesťanství v Evropě</p>

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Rozvoj osobnosti formou cvičení seberegulace a sebeorganizace.

Nepovinný předmět náboženství se systematicky věnuje rozvíjení tématu svědomí v jehož rámci žák dokáže reflektovat své jednání a jednání druhých lidí z hlediska dobra a zla a motivuje žáky k trpělivé práci na rozvíjení pozitivních volních vlastností, tato oblast je rozvíjena všude, kde je tématem rozvíjení svědomí žáka od heteronomního směrem k autonomnímu.

Rozvíjením tématu „svědomí“ se zabýváme v tématickém celku „Díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra“ (4.4.3.), předmět se snaží motivovat žáky k trpělivé práci na biblických příkladech např. putování izraelitů do zaslíbené země (4.1.2.)

Sociální rozvoj:

Rozvíjí dovednosti dobré komunikace, empatického a aktivního naslouchání a také rozvíjí základní komunikační dovednosti pro spolupráci.

V hodinách náboženství se učí aktivnímu naslouchání shrnováním a parafrázováním myšlenek z biblických textů zaměřených k tématickým celkům; dále seznamujeme s pravidly

efektivního dialogu, který potom prakticky procvičujeme pod vedením vyučujícího na témaitech týkajících se konkrétních životních situacích a souvisejícími s přečteným biblickým textem.

Tématický celek „Advent a Vánoce – cesta ke světlu a prožívání přítomnosti“ nám nabízí skrze vánoční biblické texty možnost procvičení se v aktivním naslouchání a následné komunikaci o prožití vánočního období. (4.2.4.) Dalším vhodným tématem k rozvinutí průřezového tématu osobnostní a sociální výchova v části sociální rozvoj žáka je látka v tématickém celku „Šíření křesťanství v Evropě“ (5.5.5.)

Morální rozvoj:

Schopnost řešit problémy spolu s rozhodovacími dovednostmi vedou k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k rozhodování a řešení životních situací.

V této části tématu seznamujeme žáky s typy problémů ve vztazích mezi lidmi, jejich obvyklými příčinami, důsledky a strategemi překonávání. Sledujeme reálné problémy křesťanů v této sekulární společnosti, dostáváme se ke konkrétním problémům žáků a společně hledáme řešení na daná téma. Při výuce si na konkrétním příkladu uvědomujeme mravní rozměry různých způsobů lidského chování.

Tuto část průřezového tématu procvičíme při tématu „Bible průvodce naším životem“, kde se věnujeme biblické postavě Mojžíše (4.1.2.) , nebo v tématickém celku „Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu“, kde dané téma můžeme rozvinout na biblické postavě Abraháma. (5.1.3.)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola utváří a rozvíjí demokratické vědomosti, dovednosti a postoje potřebné pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti.

V tomto vzdělávacím období klademe důraz na vytváření společenství mezi žáky navzájem, vyučujícím a farností, kde žáci zakoušejí otevřené partnerství budované na principu evangelního poselství lásky a svobody. Tématický okruh rozvíjíme zaměřením se na dodržování pravidel života daných Abrahámovi a Mojžíšovi, která vedou k pochopení významu rádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti.

S tímto průřezovým tématem se setkáme v tématickém celku „Bible průvodce naším životem“ v učivu o hořícím keři. (4.1.2.) Postava Abraháma nás vybízí k rozhodování se k novému životu a vydání se na cestu svého osobního života k plnohodnotnému životu v občanské společnosti. (5.1.3.)

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, vycházíme ze zkušeností a poznatků žáků z běžného života i mimořádných událostí rodině a získaných v obci a nejbližším okolí. Téma rozšiřujeme na sousední národy, na život v nich, zvyky a tradice.

V hodinách náboženství seznamujeme žáky s místními zvyky a tradicemi, které vycházejími s křesťanství, které dalo Evropě tvář – Vánoce, velikonoce a slavnost místního kostela, srovnáváme je se slavením těchto svátků v okolních národech Evropy. Téma doplníme událostmi s života našich světců, kteří sehráli svoji nezastupitelnou roli v dějinách Evropy.

Přiblížení zvyků a tradic vycházejících z křesťanství, které prožíváme o Vánocích, velikonocích a při místních slavnostech patronů kostela nám toto téma otevře v učivu vztahujícím se k těmto událostem. (4.2.1., 5.4.4.) Učitel vede žáky v tomto tématu k poznání a pochopení života a díla významných křesťanských Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobní vzory – patroni Evropy sv. Benedikt, sv. Cyril a Metoděj a další národní světci – sv. Václav, sv. Vojtěch. (4.2.3., 5.5.)

Multikulturní výchova

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generacní příslušnost. Klademe důraz na uplatňování principu slušného chování a kvalitu mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti.

Předmět náboženství rozvíjí tuto oblast v tomto tématu tím, že rozvíjí křesťanské chápání lidské osobnosti jako Božího obrazu, ze kterého plyne obecné uznání práva na lidskou důstojnost. Zejména při uplatňování principu slušného chování a kvality mezilidských vztahů vycházíme v tomto tématu z Ježíšova Horského kázání.

Tématický okruh průřezového tématu realizovaného skrze mezilidské vztahy se v hodinách náboženství uskuteční při probírání látky Horského kázání v tématickém celku – Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království. (4.3.1., 4.3.2., 4.3.3.)

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí se rozvíjí v tomto okruhu v tomto zaměření: ochrana přírody a kulturních památek, uvést příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti, ochrana přírody při velkých církevních setkáních, krajinotvorné prvky.

Nepovinný předmět náboženství vytváří v tomto průřezovém tématu možnost otevřít biblický pohled na lidské aktivity a problémy životního prostředí. Na tomto základě rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na toto prostředí, pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání vůči prostředí. Pro toto téma je důležité si také uvědomit propojení mezi životním prostředím a péčí o kulturní památky na místní a regionální úrovni.

Tento okruh realizujeme v hodinách budováním pozitivního vztahu žáka k ochraně životního prostředí v tématickém celku „Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu“ kde si žák ovědomuje, že svět je náš společný domov a my máme za něj osobní zodpovědnost. Učíme se vnímat estetické hodnoty prostředí v místě bydliště popř. našeho regionu. (5.1.1.) Ve vyučování náboženství propojíme souvislosti mezi životním prostředím a kulturními památkami tak, že uskutečníme výlet k místním památkám, kde se seznámíme s historií, vznikem a umístěním v krajině. Naše aktivita přírodnímu prostředí se stává konkrétní skrze výzdobu tohoto místa nebo úklidem jeho okolí atd. (4.5.2)

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – v tomto tématickém okruhu pěstujeme kritický přístup ke zpravodajství a reklamě, učíme žáky rozlišování zábavných prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, vedeme k chápání podstaty mediálního sdělení, objasňujeme jeho cíle a pravidla.

Náplň učiva v nepovinném předmětu náboženství vede k využívání potenciálu médií jako zdroje informací a zábavy. Napomáhá rozvoji citlivosti vůči návykovým stereotypům při sledování televize, internetu a při trávení volného času u počítačových her. Pro uplatnění žáka v pluralitní společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa a s kterými se setkává v médiích. V tomto tématickém celku reagujeme na tyto potřeby při rozebírání obsahů konkrétních mediálních pořadů ve vyučovací skupině pomocí vzájemného dialogu a hledáním skutečné pravdy.

V učivu věnovanému vánočnímu období využíváme znalostí žáka, které získal skrze média a porovnáváme se skutečnou biblickou zvestí a současným křesťanským pohledem na prožití vánoční radostné zvěsti. (4.2.3.) V jiné části učiva se věnujeme velikonočnímu tajemství, tuto tématiku konfrontujeme se zpracováním v médiích a s probíraným učivem a s konkrétním životem v rodině a farnosti. (5.4.2.) Tímto vyhodnocováním konkrétních informací jak z médií, tak z konkrétního života konfrontujeme s životem podle křesťanských zásad a tím rozvíjíme citlivost vůči návykovým stereotypům a trávení volného času

Strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí pro III. výukový blok (6. – 9. třída)

Kompetence k učení

1. Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. *Předmět vede k porozumění souvislostí Starého a Nového zákona a propojení biblické zvesti s konkrétním životem a s životem církve. Vzhledem k této skutečnosti je žák nucen pracovat odpovědně s informacemi a efektivně je využívat nejen v procesu školního vyučování, ale i v praktickém životě.*
2. Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Předmět vede k potřebě umět si naplánovat, zorganizovat a zároveň vyhodnotit svůj život podle evangelijních pravd. Ve vyučování využíváme různé vyučovací metody a strategie: zážitkovou pedagogiku, metody kritického učení, skupinovou práci, aktivní učební metody, návštěvy a exkurze, projektovou práci; Tyto aktivity vedou k celoživotnímu růstu podle křesťanských zásad a pravidel.

3. Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Předmět poskytuje dostatek příležitostí k reflexi problémových situací o jejichž řešení učitel se žáky diskutuje a vede je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a byli schopni hledat kritéria pro volbu různých řešení s pozorností vůči učení církve.

Kompetence k řešení problémů

1. vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.

Žák se učí od prvního stupně rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a navíc si uvědomovat jejich možné důsledky, a to nejen z pohledu přítomnosti, ale i s horizontu věčného života. Získané vědomosti z života světců jsou příkladem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdarů a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty života do budoucnosti.

2. Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.

Náplň učiva v tomto vzdělávacím období objasňuje řešení problémů očima křesťana v tomto světě; žáci s vyučujícím diskutují a prakticky si ověřují správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjí své duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikují je i v jiných oborech své činnosti. Vytváříme praktické problémové úlohy a situace při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve.

3. Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.

Vyučování vede k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně skrze výchovu a formaci k osobní svobodě a lásce, k růstu vlastního svědomí a k odpovědnosti za své skutky. Toto vede ke schopnosti je obhájit na základě lásky k bližnímu a z hlediska spásy na veřejnosti.

Kompetence komunikativní

1. Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje.

Předmět náboženství využívá narrativního způsobu předávání učební látky tak, aby to podněcovalo ke společným diskuzím a vhodným reakcím na dané téma, to vede ke schopnosti udržet si a obhájit svůj křesťanský názor v tváři v tvář současné pluralitě světa.

2. Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Obsahově předmět prohlubuje porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vede žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace je v tomto předmětu obohacena o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako současti utváření slavnosti. Přitom předmět využívá zážitkových prvků ve výuce. Předmět využívá informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací aj. a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni.

3. Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Předmět náboženství klade důraz na vytváření společenství. Základem každého společenství je vzájemná komunikace mezi lidmi a také s Bohem. Žák je připraven být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama, aby mohl být připraven milovat bližní nezištnou blíženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky.

Kompetence sociální a personální

1. Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.

Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy – tvořený z různých ročníků – jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci. Žák pravdivě vidí své schopnosti a je připraven nasadit je pro bližní. Seznámení s konkrétními formami organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace.

2. Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Na tomto bodu této klíčové kompetence se předmět náboženství podílí zvláště systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který učí žáky asertivnímu chování. Rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, tímto zvyšujeme schopnost přijímání rolí v praktickém životě.

Kompetence občanské

1. Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.

Předmět náboženství rozvíjí odpovědnost žáků jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu. Postoj zodpovědnosti žáci dávají do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledají jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě. Předmět vychovává žáky jako

osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Zároveň v nich rozvíjí ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích, a to na základě příkladu učitele, který je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.

2. Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

Žák má v předmětu náboženství porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných náboženstvích ve vztahu ke křesťanství. Z hlediska školy tak dostává žák šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Učivo interpretuje tradice a kulturní i historické dědictví skrze životy světců, na základě jejich úcty si žáci budují pozitivní vztah k uměleckým dílům s prioritním zaměřením na místní či regionální kulturní památky.

3. Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Obsahy předmětu rozvíjejí postoj křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Jde zde tedy o prohloubení motivace k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu. Žáci jsou v předmětu motivováni k vlastnímu aktivnímu šetrnému chování vůči světu a ke společným reflexím tohoto svého jednání.

Kompetence pracovní

1. Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Žáci se učí v hodinách pravdivě dívat na své schopnosti a kvality. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje a proto jeho pracovní činnost dostává jiný rozměr. Zakouší radost z práce ve prospěch druhých. Žák má poznat, že není v Božím plánu, aby chom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení.

2. Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.

Tento předmět vede žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i jejich rodiče. Umožňuje žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků. Zapojuje žáky do přípravy školních a farních pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou kreativitu.

Ročníkové výstupy pro VI. ročník

Společně objevujeme víru

Žák na konci roku:

1. má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhém lidem
2. má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot
3. má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci
4. zná a chápe symboly víry (Credo)
5. zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projektilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře
6. rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu

Učivo	Téma
6.1.1 poznávají, že otevřenosť, připravenosť k pomoci, poctivost a důvěra soupodstatné předpoklady pro kamarádství a přátelství 6.1.2 prožívají společenství jako dar a učí se žít společenství s Bohem, který je láska 6.1.3 objevujeme znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem 6.1.4 příklady přátelství mezi Bohem a člověkem - Abrahám, Josef, David, Šalamou - sv. Ludmila, sv. Zdislava, sv. Jan Sarkander, sv. Jan Nepomucký	6.1. objevujeme přátelství mezi Bohem a člověkem
6.2.1. životní pravidla pomáhají k zařazení do společnosti; dávají jistotu a jsou pomocí při nacházení orientace a role ve skupině 6.2.2. starozákonní Desatero jako souhrn Božích pravidel naplňuje Ježíš svými přikázáními a radami 6.2.3. Ježíšovo narození - symboly víry (Credo) - ve světle ikon - v symbolice jesliček	6.2. Advent – Vánoce, Ježíš se narodí pouze do čistého srdce
6.3.1. knihy NZ jsou zapsány jako záznamy svědků víry 6.3.2. dělení knih NZ a orientace v textech	6.3. přijetí symbolů víry

<p>6.3.3. symboly víry: jsou vyznáním osobního přátelství mezi člověkem a Tvůrcem; věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země; věřím v Ježíše Krista; věřím v Ducha Svatého.</p> <p>6.3.4. víra je vyjádření důvěry, odevzdání a přijetí toho, co pro nás Bůh vykonal</p> <ul style="list-style-type: none"> - příklady apoštolů a prvních křesťanů - příklad sv. Ludmily, sv. Zdislavy, sv. Jana Nepomuského, sv. Jana Sarkandra 	
<p>6.4.1. svévolné zneužívání moci silnějšími, prožívání strachu a bolesti, potřeba podpory</p> <p>6.4.2. víra v Ježíše Krista umožňuje překonat strach a moc zla – seznámení s pašijovými událostmi</p> <p>6.4.3. konfrontace se smrtí blízkého člověka – křesťanská odpověď – víra ve vzkříšení mrtvých</p> <p>6.4.4. víra v Ježíše Krista umožňuje nadhled nad důsledky zla a povzbuzuje k budování spravedlivého světa – emauzští mučedníci</p> <p>6.4.5. seznámení s různými významy mše svaté a orientace v mešních textech</p>	<p>6.4. objevení postní a velikonoční doby jako zdroje naděje</p>
<p>6.5.1. rozvíjení své osobnosti a působení na své okolí v duchu křesťanských hodnot</p> <p>6.5.2. život v prvních křesťanských obcích a můj život ve farním společenství</p> <p>6.5.3. společně objevujeme víru skrze rozhovor s Bohem – modlitba: soukromá, společná, slovy a beze slov, gesta a symboly</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohloubit schopnost meditace - modlitba jako koncentrace na Boží přítomnost 	<p>6.5. víra jako dialog s Bohem a lidmi</p>

Ročníkové výstupy pro VII. ročník

Rosteme ve víře

Žák na konci roku :

1. osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle
2. oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě

3. osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie
4. rozumí Bibli a vnímá ji jako svědeckví lidí o zkušenostech osvobojujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život
5. umí popsat základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období
6. zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se

Učivo	Téma
7.1.1. zpráva o stvoření jako vyznání víry, výpověď o Bohu a ne přírodovědecké tvrzení vzniku světa 7.1.2. Bůh projevuje svou lásku a dobrotu skrze lidskou svobodu 7.1.3. rovnost a důstojnost muže a ženy vyplývá ze stvoření člověka jako obrazu Božího 7.1.4. otevřenosť pro základní životní zkušenosti; zkušenosť vlastní identity a vzájemné ocenění a přijetí mezi mužem a ženou 7.1.5. formy přátelství lásky ve vztahu muže a ženy 7.1.6. skrze symboly a viditelná znamení vnímáme svými smysly neviditelná znamení Boží přítomnosti a přátelství vůči člověku	7.1. tajemství života
7.2.1. advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti 7.2.2. připravenost a ochota nasadit své schopnosti pro druhé lidi 7.2.3. seznámení s humanitními a křesťanskými pomocnými organizacemi (Charita, Člověk v tísni, Adra) 7.2.4. pochopení, že v každém člověku je přítomný Kristus, motivuje křesťany k pomoci (příklad Matky Terezy, otec Damián, příklad místní charity)	7.2. Advent a Vánoce, otvíráme srdce potřebným
7.3.1. prohloubit svůj vztah k Bohu skrze svátosti a Boží slovo 7.3.2. svátosti ve službě života z víry - křest: svátost víry, symbolika křtu	7.3. růst ve víře skrze svátosti a Boží slovo

<ul style="list-style-type: none"> - biřmování: svátost dospělosti ve víře, související symbolismy - smíření: skutečnost odpuštění a smíření jako poznání Boha a sebe sama - eucharistie: jako hostina – Abrahám a tři muži; pascha - manželství: manželský slib a symboly - kněžství: úkol a poslání kněží a biskupů - pomazání nemocných: pomazání olejem významy v dějinách spásy a symboly s tím související <p>7.3.3. dělení knih SZ a orientace a jejich textech</p> <p>7.3.4. obrazná řeč Bible; vysvětlení na konkrétním příkladu biblického obrazu</p>	
<p>7.4.1. odvaha ptát se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností</p> <p>7.4.2. starozákonní Bůh jako zachránce člověka, který vyvádí svůj národ z otroctví, dává mu svobodu a umožňuje nový život v zaslíbené zemi</p> <p>paralely: volání Izraele po svobodě a naše touha po svobodě</p> <p style="padding-left: 2em;">Boží jednání s Izraelem a jeho jednání dnes</p> <p style="padding-left: 2em;">Mojžíš hovoří s Bohem a jak s Ním hovořím já</p> <p style="padding-left: 2em;">putování pouští a putování životem</p> <p style="padding-left: 2em;">cíl v zaslíbené zemi a můj cíl</p> <p>7.4.3. otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista; reflexe vlastního postoje k víře</p>	<p>7.4. prožití postní a velikonoční doby na základě příběhu vyjítí z Egypta do zaslíbené země</p>
<p>7.5.1. život a růst křesťanství na počátku novověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karel IV., Václav IV., Jan Nepomucký, husitství - reformace, rozkol křesťanů v Evropě, protireformace v naší vlasti <p>7.5.2. modlitba a její nutnost v životě křesťana</p> <p>7.5.3. konkrétní způsoby modlitby</p> <ul style="list-style-type: none"> - střelná modlitba, recitovaná modlitba, prosby, díky, chvály - příklady svatých : sv. Tarzicius, sv. Jan z Kříže, otec Pio 	<p>7.5. orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby</p>

Ročníkové výstupy pro VIII. ročník

Utvářet život

Žák na konci roku :

1. zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem
2. má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce
3. aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality
4. má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje.
5. si osvojil na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování

Učivo	Téma
8.1.1. Kdo jsem: získat realističtější pohled na svou osobu; objevení svých vlastností a schopností k rozvíjení dialogu s sebou i ostatními bližními	8.1. sebepoznání a rozhodnutí pro život
8.1.2. porozumět světu jako místu v němž se zjevil Bůh a na němž roste Boží království	
8.1.3. vidět lidi kolem sebe jako své bližní a po vzoru Ježíše se nasazovat za jejich dobro	
8.1.4. existence vlastního svědomí a mít odpovědnost za své skutky	
8.1.5. výchova a formace vlastního svědomí skrze vlastní životní zásady	
8.2.1. uvědomění si náboženské a politické situace v izraelském národě při události narození Ježíše Krista	8.2. žít svůj život s Láskou v srdci
8.2.2. advent jako příprava na vnitřní přijetí živého Krista do svého života	
8.2.3. získání osobního pohledu na událost narození Božího Syna podle slova evangelií	
8.2.4. Ježíšovo narození a přítomnost na tomto světě je přítomností Krista v bližních – podstata křesťanského jednání ve světě; Ježíš touží žít v srdci každého člověka	
I. – III. přikázání	8.3. základní křesťanská orientace při utváření osobního života
8.3.1. povolání ke svobodě a lásce: rozlišit různé pojetí svobody a lásky	

<p>biblický pohled na svobodu a lásku SZ a NZ</p> <p>8.3.2. Desatero a starověké zákoníky, Listina lidských práv a svobod</p> <p>8.3.3. podstatou víry je svoboda projevující se skrze důvěru v hodnoty a jistotu z nich vyplývající; víra v jednoho Boha</p> <p>8.3.4. pojetí víry v současném světě a zneužívání Božího jména</p> <p>8.3.5. jak trávím volný čas, který mi nabízí Bůh</p> <p>8.3.6. židovský šabat a křesťanská neděle</p>	
<p>8.4.1. přijetí ohraničenosti člověka v životě a smrti Ježíše dává odpuštění viny nový rozměr vyplývající z bezpodmínečné Boží lásky k člověku</p> <p>8.4.2. vina jako realita lidského života a Boží odpuštění, které následuje po opravdové lítosti; křesťanství jako stálá možnost obnovy</p> <p>8.4.3. svátost smíření jako vnitřní uzdravení a počátek nového života ve společenství</p> <p>8.4.4. prohloubení pojmu „hřích“ – je to překážka ve vztahu ke Kristu</p> <p>8.4.5. Boží láska k člověku je silnější než zlo – zmrtvýchvstání Krista</p>	<p>8.4. každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro</p>
<p>IV. – X. přikázání</p> <p>8.5.1. společenství – psychický a sociální rozměr – nalézání smyslu vlastního lidství</p> <p>8.5.2. zodpovědné soužití mezi lidmi podle Desatera, které dává základní orientaci</p> <p>8.5.3. křesťanský pohled na rodinu; autorita a formy jejího zneužití</p> <p>8.5.4. hodnoty života: potraty, eutanázie,</p> <p>8.5.5. láska - mezi přáteli, vztah muže a ženy, láska rodičovská a sourozenecká ... ve vztahu k Bohu</p> <p>8.5.6. vztah k osobnímu vlastnictví, výchova k prosociálnímu jednání a uvědomění si závažnosti vyřešeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi</p>	<p>8.5. utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu</p>

Ročníkové výstupy pro IX. Ročník

Věřit a žít

Žák na konci roku :

1. aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu
2. má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka
3. rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem
vzájemné úcty chápe zásady jejich života
4. osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat
jejich techniky manipulace
5. vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní
události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí
v současnosti
6. dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je
mezináboženský dialog
7. zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a
společenství
8. žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti

Učivo	Téma
<p>9.1.1. být otevřený pro druhé a darovat sebe samého; umění sdílet se a naslouchat</p> <p>9.1.2. důvěra v Boha nebo v sebe – biblický příběh Ezau a Jákoba; existenciální otázky a odpovědi</p> <p>9.1.3. jít do života s Bohem: role ticha v životě křesťana modlitba jako základní orientace člověka vůči Bohu a světu modlitba jako osobní setkání</p> <p>9.1.4. církev je společenství s Ježíšem uprostřed a má misijní rozměr</p> <p>9.1.5. seznámení se světovými náboženstvími</p> <p>9.1.6. víra vyvoleného národa</p>	9.1. lidé hledají Boha
<p>9.2.1. advent jako očekávání a očista pro přijetí Ježíše do svého srdce</p> <p>9.2.2. rozumět a žít liturgii v době adventní a vánoční</p> <p>9.2.3. Bůh se stal člověkem: Ježíš jako historická postava Ježíšovo Božství – vtělené Boží slovo (evangelium podle Jana) Ježíš se stává člověkem z lásky k lidem</p>	9.2. Advent a Vánoce – nové narození Ježíše jako člověka a Boha

9.3.1. výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté a otevřené výpovědi o Bohu – biblická zpráva o stvoření (Gen. 1-3. kapitola) 9.3.2. Bůh svěřuje svět člověku, aby se podílel na stvořitelském díle 9.3.3. křesťanství v našem regionu i v naší vlasti a současný ekumenismus 9.3.4. světové křesťanské církve; historie a současnost evropského křesťanství	9.3. žít otevřeně s Ježíšem
9.4.1. smysl postní doby pro současného praktikujícího křesťana a sekularizovanou společnost 9.4.2. žít a rozumět liturgii v postní době 9.4.3. Bůh je Láska a miluje všechny lidi; biblické citace zvl. NZ a příklad evangelíí 9.4.4. odpověď člověka na Boží lásku: starozákonné příběhy - příklady ze současnosti (Matka Tereza, Jan Nepomuk Neumann, Jan Pavel II.) - negativní odpověď – chci být jako Bůh (Gen.) 9.4.5. Jasná a zřetelná analýza velikonoc a osobního života křesťana	9.4. syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista
9.5.1. vnitřní život křesťana: modlitba jako dialog – rozhovor s Bohem (druhy) žít podle evangelia; křesťanský životní styl 9.5.2. Společenství: rodina jako základní společenství církve mezilidské vztahy ve skupině vrstevníků a křesťanství živé společenství s Ježíšem uprostřed společenství církve – manželství, zasvěcený život 9.5.3. misijní a evangelizační rozměr křesťanství	9.5. věřit v Ježíše, žít s Ježíšem; pojď a následuj mě

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

Psychohygiena – jde o živá setkání dotýkající se dovednosti pro pozitivní naladění myсли a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomocí při potížích.

Vycházíme z předpokladu, že pozitivně orientovaná mysl a řeč je dobrou ochranou proti zátěžím. Proto v hodinách nepovinného předmětu náboženství se v tomto okruhu průřezového tématu věnujeme dovednosti vhodně se podpořit pozitivními vizualizacemi – představami o sobě, o umění si odpustit, ale i o vyrovnaném sebepojetí a seberegulativní dovednosti. Sociální dovednosti rozvíjíme procvičováním aktivního naslouchání a asertivního chování. Stres se snažíme podchytit pomocí osobních rozhovorů vycházejících z křesťanské tradice, která se

promítá do současného života. Téma nabízí v modelových situacích žákům možnosti, kde se mohou obrátit při svých osobních obtížích.

Aktuální problémy osobnostního rozvoje týkající se psychohygieny v tomto předmětu rozvíjíme na základě zprávy o stvoření a skutečnosti lásky Boha k člověku. Žáky vedeme k pozitivnímu myšlení tím, že je učíme vnímat neustále nový rozměr věcí, který se skrývá za tím co vnímají svými smysly. Žákům se tak otevírá nový pohled na život a na svět. (7.1.) Žáci v tomto tématickém okruhu mají pochopit, že Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, a může v něm dál působit: léčí komplexy, naravnává co je pokřivené a tím se otevíráme novým povzbuzujícím podnětům pro zvládání či prevenci stresových situací a jiných potíží v životě člověka. (8.1.1., 8.1.3. 9.1.1.)

Sociální rozvoj:

Toto průřezové téma v tématickém okruhu nazvaném sociální rozvoj se zaměřuje na téma **kooperace**. Téma celkově slučuje dovednosti, které byly již v nižších ročnících ve vyučování procvičené; schopnost seberegulace, schopnost přijímat názory druhých, kritické hodnocení, komunikační dovednosti, společné hledání řešení problémů, tato téma nabízí v tomto výukovém bloku každému žákovi příležitost k utváření si praktických životních dovedností.

V nepovinném předmětu náboženství se látka předává tak, že se dotýká existenciálních potřeb samotného žáka, tím se samotný žák stává učivem, stává se jím i vyučovací skupina a stávajíce jím i běžné situace každodenního života. Smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrém vztahu k Bohu, k sobě samému, k dalším lidem a světu. Křesťanství se v tomto předmětu předává tak, že pomáhá k utváření pozitivního nezraňujícího postoje v sobě samému a k druhým, vede také k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů.

Tuto dovednost upevňujeme v učivu týkajícím se společenství, v tématickém celku „Objevujeme přátelství mezi člověkem a Bohem“ klademe důraz na vytváření pozitivních vztahů k Bohu sobě a společnosti (6.1.1., 6.1.2.). V dalším tématickém celku „Utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky“ vytvoříme podmínky pro realizaci cvičení se ve schopnosti přijímat názory druhých a kriticky vyhodnocovat situace ve svém reálném životě. (8.5.) V učebním tématickém celku „Pojď a následuj mě“ tyto dovednosti završujeme. (9.5.)

Morální rozvoj:

Hodnoty, postoje, praktická morálka – V této části průřezového tématu klademe důraz na vytváření a formaci svědomí, povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost atd.; pomáhající a prosociální chování; dovednosti rozhodování v morálně problematických situacích všedního dne.

Cely tento tématický celek se dotýká vyučování náboženství, je tímto předmětem rozpracováván do konkrétní podoby praktického života věřícího křesťana v konkrétní rodině a na konkrétním místě. Formou zařazení tohoto průřezového tématu do vyučování můžeme zdůraznit tato probíraná vyučovací téma.

Touto částí průřezového tématu rozvineme probírané učivo v nepovinném předmětu náboženství v těchto tématických učebních celcích. V celku „Ježíš se narodí pouze do čistého srdce“ se zaměřujeme na

prohlubování, vnímání a vytváření hodnot a jejich zařazení do života. (6.2.1., 6.2.2.) V celku „Sebepoznání a rozhodnutí pro život“ objasňujeme problematiku svědomí, zabýváme se jeho výchovou a formací, v hodinách diskutujeme o osobní zodpovědnosti svých skutků. (8.1.4., 8.1.5.) V celku „Každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro“ zde se učíme rozvíjet a upevňovat své postoje skrze vzájemné odpusťení a zakoušení Boží lásky a toto se stává základem k prosociálnímu chování žáka. (8.4.)

Výchova demokratického občana

Tématický okruh „**Občan, občanská společnost a stát**“ se dotýká každého žáka tím že jej přivádí k odpovědnému postoji vůči společnosti, ke schopnosti aktivně se uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku, vede k uvědomění si své úlohy občana v demokratické společnosti, zároveň učí principům soužití s minoritami.

V průřezovém tématu se věnujeme tématickému okruhu – občan, občanská společnost a stát – v předmětu se zaměřujeme na osvojování vztahu k demokratickým hodnotám tím, že tyto postoje a hodnoty opíráme o principy křesťanské morálky (samostatnost a angažovanost, spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost – opřené o křesťanský pohled na osobnost člověka, schopnost zaujmout stanovisko opřené o křesťanské hodnoty v pluralitě hodnot, motivace k ohleduplnosti a ochotě pomáhat slabším na základě principů křesťanského pojetí vztahu k druhým lidem). Předmět dále vede zejména k respektování kulturních a etnických odlišností zejména s důrazem na náboženské odlišnosti.

Tématický okruh zařadíme do vyučovacího tématu „Utvářet důvěryhodné vztahy vyplývající z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu“ téma uplatníme při hledání způsobu vzájemného soužití podle Desatera. Čtvrté až desáté přikázání formuluje zásady odpovědného soužití mezi lidmi. Jsou konkretizací všeobecně platného: „Co nechceš, aby jiní činili tobě, nedělej ty jim.“ (8.5.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané – v tomto okruhu průřezového tématu je kladen důraz na kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie. Dále se v tématu zabýváme tím, co Evropu spojuje a co ji rozděluje, seznamujeme se s mezinárodními organizacemi a jejich přispěním k řešení problémů dětí a mládeže.

Předmět náboženství vede k porozumění náboženským zdrojům evropské kultury, obsažených křesťanství, islámu a judaismu, stejně k pochopení těch mezníků evropské civilizace, které byly s náboženstvím jako důležitou součástí kultury spojeny. V tématických hodinách se věnujeme tomu, co naši civilizaci rozděluje i spojuje a ukážeme celou škálu organizací věnující se problémům týkajících se dětí a mládeže (Pokoj a dobro atd.).

Klíčové mezníky evropské historie prohloubíme v tomto tématu v učební látce „Orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby“. Probereme pomocí průřezového tématu tyto události: počátky křesťanství v Evropě a v naší vlasti, přiblížíme pozitivní vývoj českého království v kontextu Evropy za vlády Karla IV. a nezkresleně dobu reformace a protireformace. (7.5.1.) Kořeny a zdroje evropské

civilizace a to co Evropu rozděluje a spojuje v hodinách přiblížíme v tématickém celku „Žít otevřeně s Ježíšem“. Seznámení se specifiky náboženství působících v počátcích a v průběhu růstu evropské civilizace, uvědomit si společné základy víry v rámci křesťanských církví a uvědomení si, že také islám pochází od Abraháma. Žák se seznámí s ekumenismem a naučí se být tolerantní k jiným náboženstvím. (9.3.1., 9.3.2.)

Multikulturní výchova

Multikulturalita náboženství – současného světa a jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných náboženských a sociokulturálních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

V hodinách náboženství v tomto průřezovém tématu poskytujeme základní údaje k prohloubení poznatků o různých světových náboženstvích a sociokulturálních skupinách. Učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturálních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých.

Prohloubením a rozvinutím učební látky o postavě Abraháma jako otce všech monoteistických náboženství si uvědomujeme rozmanitost a zároveň určitou vstřícnost, této náboženské multikulturality a z toho vycházejících sociokulturálních skupin nejen v Evropě. (6.1.4., 9.3.1., 9.3.2.) V předmětu si také díky průřezovému tématu uvědomujeme obrovskou pluralitu názorů v náboženské rovině od světových náboženství přes různé sekty, okultismus až k ateizmu. Všechny tyto socioskupiny spolu žijí v Evropském prostoru a uplatňují svá práva a zároveň respektují jeden druhého. (9.4.3., 9.5.3.)

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí – se zaměřením k životnímu stylu člověka a vztahu k prostředí, klade důraz na zodpovědnost vůči zdraví svému, bližním i stvořené přírody.

Probíraná látka v nepovinném předmětu náboženství vede k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování a tím přispívá k vnímání života jako nejvyššího daru Boha vůči člověku. Vede k vnímatvému a citlivému přístupu ke všem stvořeným věcem. Na základě základních křesťanských pravidel demonstrujeme problematiku vztahů k člověka k životnímu prostředí, k uvědomění si základních podmínek života a odpovědnosti současné mladé generace za život v budoucnosti.

Předmět náboženství v tomto tématu vede k vnímatvému a citlivému přístupu k přírodě na podkladě uvědomování si Božích stop ve stvořeném světě. Žák chápe stvořený svět jako symbol Boží přítomnosti a skrze tento pohled má úctu ke všemu stvořenému. Na základě biblické zprávy si žák uvědomuje, že je člověk součástí stvoření a je za svět zodpovědný. (7.1.1., 7.1.2.) Do učiva o Božích přikázáních zahrnujeme v rámci tohoto tématu také problematiku zodpovědnosti člověka za svůj život a za své zdraví, ale také za zdraví svých bližních, tím si uvědomujeme zodpovědnost za životní prostředí, kde všechny tyto vztahy prožíváme. (8.5.4.)

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – tematický okruh nabízí intenzívni pohled na tyto pochody v mediální výchově: přiblížit a vyzkoušet různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti; identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá.

V předmětu náboženství a v této části průřezového tématu, se budeme věnovat možnosti rozvinout schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritickému odstupu od nich na základě křesťanského stylu života a biblického poznání, které se vyučuje v těchto hodinách. Naučíme se základní principy pro objevení podstaty sdělovaného mediálního obrazu a slova, umění rozlišovat fakty od fikce. Tato forma vyučování vede k uvědomování si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění evangelijní radostnou zvěstí.

Co a jak sdělují média ve vztahu mezi sdělením a skutečností pravdy si v tomto okruhu prakticky ukážeme a vyhodnotíme tak, aby si žák byl schopen vytvořit svůj svobodný úsudek o pravdivosti mediálního sdělení v oblasti praktického křesťanského života. Osobní život utváříme podle základních křesťanských hodnot (8.3.) a tyto hodnoty analyzujeme s těmi, které nám nabízí média. (8.3.1., 8.3.2., 8.3.4.) S využitím internetu, záznamů na DVD atd.

Práce v realizačním týmu – výchova a formace pro utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, pravidelnost výstupů s týmu.

Pomocí tohoto okruhu v tomto průřezovém tématu zdůrazňujeme význam společenství v životě křesťanů a význam evangelizace a misijního poslání – „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium“. Realizujeme možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace v konkrétním čase a místě (liturgický rok a farnost), která vyústí v pravidelné výstupy v místních časopisech, kabelových televizích, při prezentacích na farních dnech atd.

Tento tématický okruh realizujeme na učebních témaech cyklicky se opakujících a to Vánoce a Velikonoce. Téma (7.2.) „Otevřáme srdce druhým“ nám přibližuje Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a ochotu nasadit své schopnosti pro dobro druhých. (7.2.1., 7.2.2., 7.2.5.) V učebním tématu „Syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista“ (9.4.) v učivu o Bohu, který je láska a miluje všechny lidi bez rozdílu a vede je k tvořivé činnosti, jako odpověď člověka na tuto Boží lásku. Tento podnět z učiva prakticky realizujeme v tomto okruhu při utváření týmu s různými modifikacemi, které vedou ke konkrétním evangelizačním cílům a k pravidelnosti ve výstupech pro školu, farnost atd. (9.4.3., 9.4.4.)

5.11.3 Logopedická třída

Škola zajišťuje logopedickou intervenci u žáků s narušenou komunikační schopností, kteří byli zařazeni do logopedické třídy na základě doporučení speciálně pedagogického centra pro děti s vadami řeči Brno, pobočka Uherské Hradiště. V této třídě je snížený počet žáků, který umožňuje individuální přístup k žákovi a jeho speciálním potřebám. Výuku vede speciální pedagog – logoped.

Žáci jsou vzdělávání dle ŠVP, a navíc je jim poskytována hodinová dotace individuální logopedické péče. V rámci těchto hodin jsou u žáků rozvíjeny všechny jazykové roviny: foneticko-fonologická, lexikálně-sémantická, morfologicko-syntaktická a pragmatická. Dále je rozvíjena hrubá motorika, jemná motorika (oromotorika, grafomotorika) a zrakové vnímání. Rodičům je poskytován poradenský servis.

Jednotlivé rozvíjející oblasti:

Foneticko-fonologická rovina:

- rozvíjení sluchového vnímání:
 - paměť (krátkodobá a dlouhodobá),
 - pozornost,
 - analýza a syntéza (rozložení slova na jednotlivé hlásky, složení slova z jednotlivých hlásek, určení první a poslední hlásky ve slovech)
 - diferenciace (rozlišování jednotlivých hlásek)
- korekce výslovnosti jednotlivých hlásek – přípravná cvičení, vyvozování, fixace a automatizace, správné artikulační místo a způsob
- fonační cvičení (výška a síla hlasu, měkké hlasové začátky, prevence poruch hlasu – hlasová hygiena)
- artikulační cvičení (rozvoj pohyblivých artikulačních orgánů – jazyk, rty, dolní čelist, měkké patro)
- respirační cvičení (koordinace nádechu a výdechu, podpora dýchání nosem, správné směřování výdechového proudu vzduchu)

Morfologicko-syntaktická rovina:

- užívání rodů a předložek
- tvorba jednotného a množného čísla
- skloňování jmen
- časování sloves
- stupňování přídavných jmen a příslovčí
- tvorba synonym
- oprava chybných tvarů
- tvorba správné větné stavby – slovosled

Lexikálně-sémantická rovina

- rozvíjení aktivní a pasivní slovní zásoby
- porozumění významu slov a pokynům

Pragmatická rovina

- podpora schopnosti komunikovat v běžné situaci (verbální a neverbální komunikace)
- podpora samostatného projevu (vyjádření názoru, myšlenky, vyprávění zážitků

Oromotorika

- podpora správné pohyblivosti orgánů dutiny ústní - neřečové aktivity (elevace jazyka, protruze a retrakce rtů, elevace a deprese ústních koutků, elevace a deprese dolní čelisti a další cviky dle individuálních potřeb žáka)

Grafomotorika

- správný úchop
- optimální přítlak na podložku
- uvolňovací cvičení svalstva horních končetin
- plynulé a koordinované pohyby při tvorbě elementů písma a jednotlivých písmen

Zrakové vnímání

- pozornost
- paměť (krátkodobá a dlouhodobá)
- analýza a syntéza
- diferenciace (rozlišování jednotlivých písmen)

5.11.4 Plavání

Charakteristika předmětu:

V prvním ročníku je výuka plavání realizována jako předplavecká výuka v kroužcích výuky plavání, ve druhém a třetím ročníku je plavání realizováno jako základní plavecká výuka (možnost jako samostatný předmět nebo jako součást předmětu tělesná výchova), ve čtvrtém a pátém ročníku je plavání realizováno jako zdokonalovací plavecká výuka (v rámci nepovinného předmětu plavání).

Očekávané výstupy

2. ročník (1. období)

Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.

Učivo:

Osobní hygiena, sprchování, otužování, sušení, smluvené signály pro komunikaci v bazénu, nenásilná adaptace na vodní prostředí formou her, orientace ve vodě, splývání na bříše a na zádech bez pomůcky, plavecké dýchání, skoky a pády, plavecké pohyby jednotlivých plaveckých způsobů (prsa, kraul, znak), plavecký způsob prsa (nohy, ruce, souhra – podle individuálních schopností uplavat 100 metrů, dovednosti branného plavání (vznášení, splývání, šlapání vody, základní znak, plavání na boku, záchranařský skok, zanořování, plavání pod vodou a lovení předmětů), bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě.

3. ročník (2. období)

Upevňuje si získané hygienické návyky, uvědomuje si zdravotní význam otužování a plavání, jeho význam pro regeneraci a rehabilitaci a pro zvyšování fyzické zdatnosti, zná smluvené signály v prostředí bazénů a reaguje na ně, dodržuje zásady bezpečnosti při plavání a při pobytu v areálu bazénu a ve volné přírodě. Zvládne plavecký způsob prsa, skočí do vody, seznámí se s dalšími plaveckými způsoby (znak, kraul, delfín), seznámí se s dovednostmi branného a záchranného plavání a s prvky sebezáchrany.

Učivo:

Zdokonalení plaveckého způsobu prsa, prsová obrátka, skoky střemhlav a startovní skok, další plavecký způsob (plavecká technika – prvkové plavání - kraul, znak, delfín), rozvoj plavecké vytrvalosti. Záchranařský kraul, plavání pod vodou a lovení předmětů, plavání ve ztížených podmínkách, dopomoc unavenému plavci (jedním plavcem, dvěma plavci a skupinou plavců), bezpečnostní zásady při plavání ve volné přírodě. Účast na třídních a ročníkových závodech v plavání.

5.11.5 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 1. i na 2. stupni základní školy jako součást základního vzdělávání. Dovednosti získané v tomto předmětu umožňují žákům aplikovat informatické myšlení ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola vnímá informatiku a technické směřování rozvoje žáků jako důležité, proto jsou do výuky zařazovány základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá téma probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. Výuka je realizována na stávajícím vybavení školy, tedy na nepříliš zastaralých počítačích, bez nutnosti nákupu dalších pomůcek. Žáci mají možnost pracovat při výuce s interaktivní tabulí.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci jedné hodiny týdně ve čtvrtém a pátém ročníku na prvním stupni. Na druhém stupni je časová dotace jednu hodinu týdně v šestém až devátém ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně informatiky, při větším počtu žáků zejména u jazykových tříd se žáci dělí do skupin.

Svou časovou dotací jednotlivým tematickým blokům poskytuje prostor pro pozvolnější rozvoj či na zařazení rozšiřujících aktivit.

Pokrývá všechny navržené očekávané výstupy RVP ZV pro informatiku.

Průřezová téma

Mediální výchova

- tvorba mediálních sdělení
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti

V informatice chceme rozvíjet tyto klíčové kompetence strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k práci s informacemi, pozorování, vyvozování a porovnávání výsledků
- vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok v této oblasti
- učíme žáka odlišovat podstatné od nepodstatného

Kompetence k řešení problémů

- ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému
- vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problému
- učíme žáka porozumět danému problémovému úkolu před zahájením jeho řešení

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (internet, výukové programy)
- vedeme žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci se světem
- vedeme žáky ke kultivovanému projevu
- vedeme žáky k základním komunikačním pravidlům (naslouchání, respektování, asertivnímu jednání)

Kompetence sociální a personální

- vytváříme s žáky pravidla pro práci v týmu
- individuálním přístupem budujeme sebedůvěru žáka
- vytváříme příjemnou školní atmosféru
- umožňujeme žákům zažít úspěch a zvládnout i případný neúspěch

Kompetence občanské

- učíme respektovat práva a dodržovat povinnosti
- vedeme k ochraně zdraví a tvorbě zdravého životního prostředí

Kompetence pracovní

- poukazujeme na možná zdravotní a hygienická rizika při práci
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji jejich schopností
- vedeme žáka k dodržování řádu pracoven
- vytváříme potřebu spolupráce s druhými
- učíme žáky hodnotit svou práci i práci druhých

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

Oblast: Informatika	Předmět:: Informatika	1. stupeň 4. ročník
Digitální technologie (téma) Ovládání digitálního zařízení (Tematický celek dle RVP)		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník
<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	4.
Digitální technologie (téma) Práce ve sdíleném prostředí (Tematický celek dle RVP)		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník
<ul style="list-style-type: none"> - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	<ul style="list-style-type: none"> - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	4.

Úvod do kódování a šifrování dat a informací (téma) Data, informace a modelování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	4.	

Oblast: Informatika	Předmět:: Informatika	1. stupeň 5. ročník	
Úvod do práce s daty (téma) Informační systémy (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data 	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	5.	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory (téma) Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje a testuje symbolické zápisu postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok 	5.	
Úvod do informačních systémů (téma) Informační systémy (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí 	5.	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda (téma) Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	5.	
Úvod do modelování pomocí grafů a schémat (téma) Data, informace a modelování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu 	<ul style="list-style-type: none"> - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadáne problémy 	5.	

Základy programování – postavy a události (téma) Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv 	5.	

Oblast: Informatika	Předmět:: Informatika		2. stupeň 6. ročník
Kódování a šifrování dat a informací (téma) Data, informace a modelování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla 	6.	

Práce s daty (téma) Informační systémy (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů 	Ročník 	Průřezová téma
Informační systémy (téma) Informační systémy (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva 	Ročník 	Průřezová téma
Počítače (téma) Digitální technologie (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nevhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavami počítače 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> - nainstaluje a odinstaluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě 	Ročník 	Průřezová téma

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkонтroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	6.	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
---	--	----	---

Oblast: Informatika	Předmět:: Informatika	2. stupeň 7. ročník
Programování (téma) Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník
<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	7.

Modelování pomocí grafů a schémat (téma)
Data, informace a modelování (Tematický celek dle RVP)

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností 	7.	

Programování – podmínky, postavy a události (téma)
Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)

Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; - program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné 	<ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní 	7.	

- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
---	--	--	--

Oblast: Informatika	Předmět:: Informatika	2. stupeň 8. ročník	
Programování (téma) Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daný algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu <ul style="list-style-type: none"> - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	8.		
Hromadné zpracování dat (téma) Informační systémy (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová téma
<ul style="list-style-type: none"> - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního <ul style="list-style-type: none"> - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce 			

návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat		
--	--	--	--

Oblast: Informatika	Předmět:: Informatika	2. stupeň 9. ročník
Programovací projekty (téma) Algoritmizace a programování (Tematický celek dle RVP)		
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví	- řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	9.

v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně		
Digitální technologie (téma)			
Digitální technologie (Tematický celek dle RVP)			
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:	Ročník	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nevhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavami počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejně a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	9.	OSV osobní rozvoj: - psychohygiena
Závěrečné projekty			
<ul style="list-style-type: none"> - Projektová výuka, samostatná/skupinová práce 			

6 Hodnocení žáků

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování včetně sebehodnocení

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení, za druhé pololetí vysvědčení.
2. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo přestupu najinou školu.
4. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
5. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
6. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
7. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
8. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
9. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
10. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
12. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
13. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
14. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.
15. Ředitelka školy je povinna působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
16. Zákonné zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, případně kdykoliv na požádání zákonného zástupce žáka.
17. Vyučující je povinen zaznamenávat výsledky žáka a jeho hodnocení do elektronické žákovské knížky (resp. papírové žákovské knížky) pravidelně každý školní týden.
18. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonného zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
19. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znova nezkouší a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
20. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

21. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

22. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znova devátý ročník.

23. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

24. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitelka školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

25. Ředitelka školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

26. Přílohou školního řádu je vnitřní předpis VP 7/2011 metodický pokyn pro plnění klasifikačních a jiných náležitostí při výuce.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku a míře rozumové a volní vyspělosti žáka, k uděleným opatřením, vždy individuálně.

4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
6. Zákonné zástupci žáka jsou o nedostatkách v chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, v případech zhoršeného chování před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období), okamžitě v případě mimořádného porušení školního rádu.
7. Neomluvená absence žáka zákonným zástupcem je považována za závažný přestupek (záškoláctví) a uděluje se za něj výchovné opatření. Za 6 neomluvených hodin bude udělen 2. stupeň z chování. Závažné záškoláctví (10 neomluvených hodin a více) je hlášeno orgánu sociálně-právní ochrany dětí.
8. Žák může být hodnocen pochvalou za pravidelné nebo mimořádné vynikající školní výsledky, aktivity, příkladné chování, účast na vědomostních a sportovních soutěžích.
9. Kladné ohodnocení bude sděleno průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky, v případech hodných zvýšeného zřetele písemným oceněním.

2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Práce s chybou je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde.
 - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.2 Stupně hodnocení a vzdělávání

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností,
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření,
- nepovinné předměty.

Klasifikace výkonů žáků při písemných pracích v předmětech s převahou teoretického zaměření a některých předmětech s převahou výchovného či praktického zaměření využívají učitelé hodnocení dle úspěšnosti provedené v procentech.

PŘIŘAZOVACÍ POSTUP	
100% - 91%	1
90% - 71%	2
70% - 41%	3
40% - 21%	4
20% - 0%	5

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

A. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

1. Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.
2. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenosť, presnosť a trvalosť osvojení požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definic, zákonitostí a vzťahov, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a dovednosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výkladu a hodnocení spoločenských a prírodných jevov a zákonitostí,
- kvalita myšlenia, predovším jeho logika, samostatnosť a tvorivosť,
- aktivity v prístupe k činnostem, zájem o nő a vzťah k nim,
- presnosť, výstižnosť a odborná i jazyková správnosť ústného a písomného prejvu,
- kvalita výsledkov činnosti,
- osvojení účinných metod samostatného študia.

3. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, presne a úplne a chápe vzťahy mezi nimi. Pohotově vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí logicky správně, zretelnne se u nőho prejvuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejv je správný, presný a výstižný. Grafický prejv je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatne študovať vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatne uceleně, presne a úplne. Pohotově vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktivne nebo podľa menších podnétov učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výkladu a hodnocení jevov a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se prejvuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejv mív menší nedostatky ve správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatkov. Grafický prejv je estetický, bez väčších nepresnosť. Je schopen samostatne nebo s menší pomocí študovať vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosť, presnosť a úplnosti osvojení si požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností prejvuje nedostatky. Podstatnejši nepresnosti a chyby dovede za pomocí učitele korigovať. V uplatňovaní osvojených poznatkov a dovedností pri riešení teoretických a praktických úloh se dopoušt chyb. Uplatňuje poznatky a provádza hodnocení jevov a zákonitostí podľa podnétov učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvorivo, v jeho logice

se vyskytují chyby. V ústném a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby doveze žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytuje se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

B. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

1. Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.
2. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
 - vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
 - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
 - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
 - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
 - kvalita výsledků činností,
 - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
 - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

3. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytuje podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele.

V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobu práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

C. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

1. Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.
2. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučeným lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
3. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
 - stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
 - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
 - poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
 - kvalita projevu,
 - vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
 - estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
 - v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

4. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerovná dostačně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

2. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

3. Kritéria ukládání výchovných opatření

- napomenutí třídního učitele – NTU
- důtka třídního učitele – DTU
- důtka ředitelky školy – DŘŠ
- snížená známka z chování - SZCH

1.-2. ročník

Žáci si postupně zvykají na plnění každodenních školních povinností a režim školy. Kázeňské přestupky dle jejich závažnosti hodnotí TU dle vlastního uvážení. Pro případné nejednoznačné určení uložení výchovného opatření konzultuje s vedoucí metodické skupiny 1.st. nebo na metodickém sdružení 1.st., případně s ředitelkou školy.

3.-5. ročník

a/ Zapomínání školních pomůcek si značí učitel do svého klasifikačního deníku. Vždy za 5 zapomenutí uloží žákovi poznámku do el. žákovské knížky. A to vždy znovu za dalších 5 zapomenutí ve stejném pololetí.

b/ O nesplnění povinného domácího úkolu bude učitel informovat rodiče sdělením do el. žákovské knížky.

c/ Závažné kázeňské přestupy hodné zápisu do žákovské knížky zapíše vyučující poznámkou taktéž. Velmi závažné přestupy mohou být samy o sobě důvodem k navržení snížené známky z chování.

Při nejbližší pedagogické poradě třídní učitel navrhne dle dané stupnice žákovi výchovné opatření. Každé nové pololetí se započítává od nuly.

Uložení VO:

5 poznámek v žákovské knížce.....NTU
dalších 5 poznámek.....DTU
dalších 5 poznámek.....DŘŠ

6.-9. ročník

a/ Zapomínání školních pomůcek si značí učitel do svého klasifikačního deníku. Vždy za 3 zapomenutí uloží žákovi poznámku do el. žákovské knížky. A to vždy znovu za dalších 3 zapomenutí ve stejném pololetí.

b/ O nesplnění povinného domácího úkolu bude učitel informovat rodiče sdělením do žákovské knížky.

c/ Závažné kázeňské přestupy hodné zápisu do žákovské knížky zapíše vyučující poznámkou taktéž. Velmi závažné přestupy mohou být samy o sobě důvodem k navržení udělení snížené známky z chování.

d/ Pozdní příchody žáků do hodin značí vyučující do el. třídní knihy, třídní učitel sleduje četnost pozdních příchodů a za každých 3 opět následuje oznamení rodičům do žákovské knížky. Počet zameškaných minut v rámci pozdních příchodů se scítá do neomluvených hodin.

Při nejbližší pedagogické poradě třídní učitel navrhne dle dané stupnice výchovné opatření:
(Každé nové pololetí se započítává od nuly.)

3 poznámky v žákovské knížce	-	napomenutí třídního učitele
dalších 3 poznámky	-	důtka třídního učitele
dalších 3 poznámky	-	důtka ředitelky školy

6.3 Zásady pro používání slovního hodnocení

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

1. Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovednost, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního rádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního rádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku

	<p>proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakován dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.</p>
3 - neuspokojivé	<p>Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.</p>

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvarů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to prostřednictvím zápisů do elektronické žákovské knížky. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu čtvrtletní písemné zkoušky informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem (minimálně týden). Vyučující informuje rodiče o této skutečnosti také v daném čase prostřednictvím elektronické žákovské knížky. Ostatní vyučující o tom obeznámí formou zápisu do elektronické třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek pololetní klasifikace do třídního katalogu. Třídní učitel do katalogu zapisuje udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole. (Pozn.: Třídní katalog – matrika Bakalář)

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonné zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,

- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením vyšetření PPP nebo SPC, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.4 Komisionální a opravné zkoušky

A. Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejně vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za rádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka

ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

B. Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znova do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního katalogu žákovi, který konal opravnou zkoušku:

(Pozn.: Třídní katalog – matrika Bakalář)

a) Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal v určený den, opravnou zkoušku z daného předmětu s výsledným prospěchem.

b) Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez rádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v daném předmětu zůstává nedostatečný.

6.5 Způsob hodnocení žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje potřebou přiznání podpůrných opatření žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb, slovní hodnocení a sebehodnocení apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.